

● پیاویتیکی شەپقەردەشی

پالتۆردەشی پیلادۆشین

رۆمان

● فەرھاد پیربال

دەزگای چاپ و بلاوکردنەوہی

زنجیرە ی روشنبیری

*

خاوەنی ئیمتیاز: شەوکت شیخ یەزەین

سەرئۆسەر: بەدران ئەحمەد ھەبیب

***

ناوونیشان: دەزگای چاپ و بلاوکردنەوہی ئاراس، گەرەکی خانزاد، ھەولێر

س. پ. ژمارە: ١

www.araspublisher.com

ئەو ئاۋانەي لەم رۇمانەدا ھاتوون، ھېچيان پەيوەندىيان
بەواقىيەۋە نىيە و خۇم دروستەم كىر دوون

ناۋى كىتىب: پىاۋىكى شەپقە رەشى پالتۇ رەشى پىلاۋ شىن
رۇمان: د. فەرھاد پىرىبال
بلاۋ كراۋەي ئاراس- ژمارە: ۱۸۶
دەرھىنانى ھونەرى: بەدران ئەخمەد
بەرگ: ئاراس ئەكرەم
نوسىنى سەر بەرگ: مەخمەد زادە
ھەلەگرى: شىرزاد فەقى ئىسماعىل
ھەلەگرى سەر كۆمپيوتەر: غەزىز غەبدولخالىق- دلاۋەر سادىق
سەرپەرشتىيى كارى چاپخانى: ئاۋرەھمان مەخمۇد
چاپى يەكەم - چاپخانى ۋەزارەتى پەرۋەردە، ھەۋلىر- ۲۰۰۳
لە كىتەبخانەي بەرپەۋەرايەتتى گىشتىي رۆشنىبىرى و ھونەر لە ھەۋلىر ژمارە
(۱۵۰) ي سالى ۲۰۰۳ ي دراۋەتتى

پىاۋىكى شەپقە رەشى پالتۇ رەشى پىلاۋ شىن

فەرھاد پىرىبال

ئه وه تا ئه وه كه سه ی من به دو ایدا ده گه ریم:

- چۆنی، كاكه؟

له وه ده چی گوتی لیم نه بی، یانیش نه یه ویت وه لامم بداته وه.

ئه گهر (داها توو) له لای ئه وه ته نانه ت تۆز قالیکیش به ها و واتای هه بیته، بیگومان ده بی ئه وه نده وره و تاقه ته ی هه بیته كه خوی به ییته سه ر ئه و پروایه ی وه لامم بداته وه. سه بره!

- چۆنی، برام!

ئه م جاره، ته ماشایه کی کردم. وهك بلایی خه والوو بیت، دیسان پرووی کرده وه په نجه ره كه و وه لامی نه دامه وه.

رۆژیاری گه نجیکی ته مه ن بیست و حه وت یان بیست و هه شت سالتیک ده بوو، به ژن زراف، سپیكه له، موو كه میك زهره. ده ست و په نجه كانی ده تگوت ده ست و په نجه ی كچیك بوون: ئه وه نده سپی و ناسك بوون. سمبالتیکی سووسنیی به ردابوو، له گه ل ریشیکی ته نك، كه دیاریوو ته نیا دوو هه فته یه ك بوو نه یتراشیبوو.

رۆژیاری، زۆر به ئاشكرا دیاریوو: كوره میریك بوو. به ره سه ن، پشتا و پشت ده گه رایه وه بۆ یه كیك له میره شكۆمه نده كانی مه لبه ندی شه مزینان، كه له ماوه ی سه ده ی حه وته م تا كۆتایی سه ده ی نۆزده هه م فه رمانه رایه تی شه مزینان ده كرد. پاشان له گه ل هاتنی عه سكه ره توره كه كه مالبیه كان، عه شیره تی ئه وانیش، ناچار، بنه و بارگه ی خۆیان پیچایه وه، ده بان گوند و هه زاران دۆم عه ردی به یار و سه دان ره ز و باغاتیان به جی هیشته و به ره و ده شتی هه ولیر سه ری خۆیان هه لگرت. (۱)

(۱) من هه ندیک له م زانیاریانهم له کتیبه میژوویییه کانه وه كه له باره ی کورد نووسراون خویندۆته وه. ئه و زانیاریانهم كه له باره ی خودی كه سایه تی رۆژیاره وه ده بانزانم، پشستر- پشش ئه وه ی بچمه لای رۆژیاری، له هاوپییه کی خۆم وه رگرتبوو به ناوی ئیبراهیم شه مزینی كه کوری مامی رۆژیاری خوی بوو، باش ده بناسی.

گوتم:

- مېووره ئه گهر سه غله ته ده كه م. ده كری ته نیا پرسیا ریکت لی بكه م؟ چه ند لقه داریکی سه وز، گو ل و گه لای زۆر جوانیان پیوه شو ر بېوه. رۆژیاری چاوی له سه ر لا بردن و ته ماشایه کی منی كرد. دیسان، خه والوو، بی ئه وه ی وه لامم بداته وه، پرووی کرده وه په نجه ره كه و قه لماسنگی نیگای خه والووی برییه وه چیلکه داره كان.

من له مالموه تا فلۆرنسا هه زاران کیلۆمه تر ریکه م په ی کردبوو بۆ ئه وه ی رۆژیاری ببینم، كه چی ئه ویش به م شتیه یه پششوازی می لی ده كرد: بی ئه وه ی وه لامم بداته وه.

گوتم: «كاك رۆژیاری، من ناوم مامۆستا فه ره ی دوونه، خه لکی شاره كه ی خۆتم...».

رۆژیاری هه ر ته ماشای لقه داره كانی ئه و دیو په نجه ره كه ی ده كرد، بی ئه وه ی ئاو ر له قسه كانم بداته وه.

من له مالموه ته نیا یه ك جانتای زۆر گه وهره م له گه ل خۆم هینابوو. پشش ئه وه ی بیتمه ناو شوققه كه ی ئه و، له ناو هۆلی شوققه كه یدا به جیم هیشتیوو. له ناو ژووره كه ی خۆیدا، له تاو ئه زیه تی وه لام نه دانه وه ی، خه ریک بووم تووره ده بووم، ده موبست له دلی خۆمدا جنیویکی پی بده م و بچم جانتا كه م هه لبگرم و برۆم، به لام پۆرمان بوومه وه. لیتی پارامه وه:

- كاك رۆژیاری، ته نیا تۆ ده توانیت یارمه تیم بده ی...

رۆژیاری به هیچ شتیه یه ك چاوی له سه ر لقه داره كانی ئه و دیو په نجه ره كه لانه ده برد.

من كاتێ له خواره وه بووم، پشش ئه وه ی بۆ شوققه كه ی ئه و سه ربكه وم، به ئینگلیزی، له ژنه ده رگه وانه كه م پرسى:

- كورپکی كوردی عیراق له م ئاپارتمان ده ژى...

ژنه ده رگه وانه كه نه یه هیشته قسه كه م ته واو بكه م، به دلنیا یییه وه په نجه ی بۆ سه ره وه درێژ كرد، گوتی:

- به لئ. قاتی دووهم.

که‌واته، من دلنیا بووم که ئەمه رۆژیاری خۆیه‌تی! تهنانهت ههر به‌سیما و ئادگار‌یه‌وه دیاربوو که کورده.

که گه‌یشتمه بهر دەرگای شوقه‌که‌ی، له قاتی دووهم، دەرگا‌که‌ی له‌سه‌ر پشت، کرابۆوه. سێ جارێ له دەرگام دا، که‌س وه‌لامی نه‌دامه‌وه؛ ئینجا ناچاربووم هێواش هێواش پێ بنیسه ژووره‌وه و بێم له ژووره‌که‌ی خۆیدا بیهینم.

کاتی قسه‌ی هه‌ندێ له براده‌ره‌کانی خۆیم بیرده‌که‌وته‌وه، ئەمه وای لێ ده‌کردم هێشتا سه‌بر بگرم و دان به‌خۆمدا بگرم و که‌میکی دیکه‌ش چاوه‌ڕێ بکه‌م؛ هه‌ولێ دیکه‌بشی له‌گه‌ڵ بده‌م.

ئهو براده‌ره‌نای رۆژیاریان ده‌ناسی، ده‌یانگوت:

- هه‌رگیز قسه‌ ناکات.
- وه‌لامی هه‌یج که‌سێک ناداته‌وه.
- هه‌رگیز دەرگای شوقه‌که‌ی داناخات..
- تهنانهت دەرگای ژووره‌که‌ی.
- شیت بووه ئه‌وه‌نده‌ی به‌ته‌نیا بژیت. (٢)

(٢) ئیبراهیم شه‌مزیی ده‌یگوت: باوکی رۆژیاری، شیخ زیلانی مامم، که له ئاغا زۆر دیار و ده‌وله‌مه‌نده‌کانی عه‌شیره‌تی خۆمان بوو، له سالی ١٩٧٩ رۆژیاری نارد ئیتالیا بۆ ئه‌وه‌ی له‌سه‌ر حسابی خۆی، له فلۆرنسا، کۆلیژی ئه‌ندازیاری بێناسازی ته‌واو بکات. پاشان که‌ جه‌نگی عێراق و ئێران ده‌ستی پێ کرد، ورده ورده دیناری عێراقی شکا: باوکی رۆژیاری چیت نه‌یتوانی پاره‌ی عێراقی به‌دۆلار بگۆڕیتسه‌وه و بۆ رۆژیاری بنیڕیت؛ به‌تایبه‌تیش چونکه له سالی ١٩٨٢، له سه‌ره‌تای جه‌نگدا، باوکی رۆژیاری -که سه‌رۆک جاش بوو- له جه‌نگی دیزفول، مه‌یتی گه‌ڕایه‌وه هه‌ولێر: مه‌یتی خۆی و کوڕه‌ گه‌وره‌که‌ی، عه‌بدال! ئیتر حکومه‌تیش، ورده ورده، ده‌ستی به‌سه‌ر مۆلک و سامان و زه‌وی و زاوه‌کانی شیخ زیلان داگرت و تهنانهت له ڕێگه‌ی سه‌فاره‌تخانه‌ی عێراقیه‌وه له فلۆرنسا، سێ چوار جارێ داوای له رۆژیاریش کرد «بگه‌ڕیتسه‌وه ولاتی خۆی: بۆ خزمه‌تی سه‌ربازی».

ئیبراهیم شه‌مزیی ده‌یگوت:

- رۆژیاری ئه‌وسا و ئیستاش هه‌ر نه‌گه‌ڕایه‌وه هه‌ولێر بۆ خزمه‌تی سه‌ربازی. پێم وابێ نه‌شیتوانی خۆیتنه‌که‌ی خۆی ته‌واو بکات.

براده‌ره‌کانی رۆژیاری ده‌یانگوت:

- ئه‌وا زیاتر له یازده ساله، هه‌ر له پۆلی سییه‌مه.
- دەرگای ژووره‌که‌ی، هه‌میشه، به‌شه‌و و به‌رۆژ، هه‌ر له‌سه‌ر پشته.
- بیهست و چوار سه‌عات هه‌ر خه‌وتوه...
- من هه‌رگیز نه‌مه‌توانی باوه‌ر به‌قسه‌ی براده‌ره‌کانی رۆژیاری بکه‌م. به‌خۆم ده‌گوت: گه‌نجیکی کورد له ئه‌وروپا چۆن ده‌کرێ هه‌میشه هه‌ر بنوی؟

٢

ده‌ی محمه‌د!

ئه‌وا کاتژمێر ده‌ورو به‌ری سێ ئیواره‌یه؛ له خه‌و هه‌لسه!

ده‌ی! یه‌کسه‌ر- هه‌ر له ناوچێ- جگه‌ره‌یه‌ک داگیرسینه؛ بیه‌که‌وه، با خه‌یال بته‌باته‌وه... جگه‌ره‌یه‌کی دیکه‌ش داگیرسینه! ئینجا، له‌ناو به‌تانیه‌یه‌کان وهره‌ ده‌ره‌وه و برۆ ئاوێک به‌ده‌م‌و‌چاوت داکه! نانێک (هه‌میشه پارچه‌ په‌نیرێک و له‌تێک سه‌موون) فراوینت بێ، پاشان ئیتر یه‌کسه‌ر دەرگا‌که له دوا‌ی خۆته‌وه به‌کلێل داخه و برۆ ده‌ره‌وه!

به‌ره‌و کوی؟

به‌ره‌و هه‌ر کویه‌ک بێت، گرنگ نییه! گرنگ ئه‌وه‌یه ئه‌م دوو سێ کاتژمێره له وه‌ختت بکوژیت، تا کاتژمێر هه‌شتی ئیواره: بۆ ئه‌وه‌ی بگه‌یته هۆتیل، ئه‌و هۆتیه‌ی تاقه سه‌رچاوه‌یه‌کی ژیان و بژیوی تۆیه.

Hotel Berghof, 117 Nurmbergstrasse

له کاتژمێر هه‌شتی ئیواره‌وه، له‌و هۆتیه‌، به‌تاقی ته‌نیا، له (پیشوازی) داده‌نیشیت؛ هه‌م پاسه‌وانیت و هه‌م له پیشوازی میوانه‌کاندا.. تا کاتژمێر هه‌شتی به‌یانیه‌ی سه‌به‌ینێ، کاتی خاوه‌ن هۆتیه‌که دیت و رۆژنامه‌یه‌کی «فۆغن پلاتی» به‌ده‌سته‌وه‌یه و پیت ده‌لێ:

- گود مۆرگن، سیروان!

تۆش پیتی ده‌لێ:

- گود مۆرگن ھېچ تۆماس.

دەرۋى...

پېش ئەۋەى پرۆيت و ھوتېلەكە بەجى بېلېت، باشە؛ نانى بەيانىت لە موۋىقەكەى ئەۋى خواردوۋە، پېتۈست ناکا كاتى دەگەيتەۋە مال ھېچ گەرم بىكەيتەۋە و ھېچ بخۋى.

ھەلتەك ھەلتەك خۆت دەگەيتەيتە ناو مېترۆ.

خەلک تازە لە خەو ھەلساۋن و دەچنە سەر كار، كەچى تۆ تازە كار بەجى دېلېت و دەچى دەنۋى! پەنجا كەس لە دەرگاكانى شەمەندەفەرەكەۋە دادەبەزە خواروۋە و ھەفتا كەسى دىكە خۇيانى پېدا دەكەن! ھەموو رۆژىك، ھەمان بەزمە، ھەمان غارەغار، ھەمان قەرەبالغى، ھەمان دەمۋچا، ھەمان سواربۈۋن، ھەمان دابەزىن.

ھېندە ماندوۋىت، ھېندە بۆرژاۋى، ھېندە پېتۈستىت بەخەۋە (دەترسىت شەمەندەفەرەكەت تېپەر بېت و گەرەكەكەت بەجى بېلېت) لە پەنجەرەكەۋە ھەر چاۋەرپى دەركەۋتنى ناۋى گەرەكەكەت دەكەيت...

لەناكاو گەرەكەكەى خۆت Kirchatal, Str

لەناو پالەپەستۋى قەرەبالغى ناو فارگۆنەكەۋە، ھەرچۆنىك بېت، رېگەيەك بۆ خۆت دەكەيتەۋە و دەكەۋىتە سەر شوستەى ناو مېترۆ... بەرەو مالەۋە!

كە دەگەيتەۋە ژوۋرەكەت: ئاھ! ۋەك كىتۈك ھەرەس بەيىنى! ھەندى جار فرىا دەكەۋىت پېلاۋەكەت دابەكەنيت، بەلام زۆرىەى جارانىش ھەر بەپېلاۋە دەكەۋىتە ناو جىگەكەت و بەتانيەكە بەخۆت دادەدەيت! دەمودەست دەكەۋىتە ناو خەۋىكى قوۋلەۋە!

تۆكاترەمىرت نىيە، چونكە ھېچ پېتۈستىيەك بەكاترەمىر نىيە.. تەنيا ئەۋە نەبى كەكاترەمىر ھەشتى ئىۋارە بگەيتە ھوتېلەكەت! ئەمەش ديارە، زۆر ئاشكرا و ئاسانە: دواى پىاسەيەكى نىۋان كاترەمىر چوار تا ھەشتى ئىۋارە تەماشاي يەكېك لەكاترەمىرەكانى سەر رېگەيان ئەۋەى ناو قاۋەخانەكان دەكەيت و بېيار دەدەى.

تۆكاترەمىرەكى بايۋلۆژىت ھەيە؛ راھاتۋى: كاتى بەيانىان كاترەمىر ھەشت و نىۋى بەيانى دەگەيتەۋە مال و دەنۋىت، يەكسەر، بى ئەۋەى ھېچ كاترەمىرەكى دابىيەتەۋە زەنگت بۆلى بدا، دەۋرۋەرى كاترەمىر سىنى ئىۋارە، لەخۆتەۋە خەبەرت دەبىتەۋە. كاتى دەۋرۋەرى كاترەمىر چوارىش دەگەيتە ناو شەقامەكانى بەرلېن، يەكسەر، دواى چەند پىاسەيەك و قاۋەخانەيەك و خەيالېردنەۋەيەك.. دەتوانىت زۆر بەئاسانى بزانىت ئىستا دەۋرۋەرى كاترەمىر چەندە؟

ھەندى جار، كە لەنىۋان كاترەمىر سى تا پېنجى ئىۋارە، لە گەرەكەكەى خۆتان دەچىتە سوۋپەماركېتەكە بۆئەۋەى بازارىك بگەى يان جلوبەرگت بشۋى (زۆر بەدەگمەنىش جلوبەرگت دەشۋى!)، كاترەمىرە بايۋلۆژىيەكەت لى تىك دەچى: دەبى زووتر لە قاۋەخانەكە ھەلسىت و زووتر بگەيتە چىشتەخانە چىنىيەكە بۆ نانخواردن (نەۋەك لەكاترەمىر ھەشت تېپەر بىكات!).

گەلېك جارانىش، زەۋق و تاقەتى پىاسەى دەۋەى نىۋان كاترەمىر چوار تا ھەشت ناپىت! چى بگەى! بوۋ بەچى! تاكەى! بېيار دەدەيت ھەر لە ژوۋرەكەى خۆت بىيىتەۋە. لەسەر كورسپەكەت، ئانشكى راست لەسەر مېز، جگەرەيەك بەديار قاۋەيەكەۋە دادەگىرسىتېت و بېردەكەيتەۋە. بېدەنگ، مات، لەسەر خۆمژ لە جگەرەكەت دەدەيت و جار جار (دەنگ درەنگ) فرېك لە قاۋەكەش دەدەيت: بېردەكەيتەۋە. دەنگى تكانى دلوپ دلوپ ئاۋى بەلوۋەكە جارېست دەكا. ھەلدەستى دەچى شىرەى بەلوۋەكە توندتر دەبەستىت. دەگەرېتەۋە سەر ھەمان كورسپەكەت، دادەنىشىتەۋە. ئىنجا لەناكا، دەنگى ئىمەئىمى پىاۋە پىرە ئەلمانىيەكەى دراۋسىت راندەچلەكېنى:

- ئىم.. ئىم..

پاشان ترېك دەكا..

«ئىم.. ئىم..» لەگەل ترەكەى، دەنگ دەداتەۋە. ئىنجا خىشەخشى سۆلەكەى، ھىۋاش ھىۋاش، لەگەل پىي خۆى رايىدەكېشى.

لەۋ دەمانەدا، كە ناتوانىت بېر بگەيتەۋە، دىسان ھەزدەكەى بچىت

گۆڤارتىك لە گۆڤارە رووتەكان بەيىنىت و خۆت بەتەماشاكردنى وىنەى رووتى ژنە ئەلمانىيەكان مەژغوول بکەيت؛ يان بچيت فيلمىكى سىكىسى بخەيتە سەر شىدىۆكەت. بەلام لەو كاتانەدا، زۆربەى جارن، كاتژمىرە بايۆلۆژىيەكەت پىت دەلى:

- نەخىر. ئەمەيان هەلبەرە بۆ كاتژمىر دەورەبەرى شەشى بەيانى (ئەو كاتانەى بەپىتدزكە سەردەكەويت بۆ قاتى دووهم: لە پەنجەرەكەوه، بەدزىيەوه، لە فلىمىكى سىكىسى خوشتر و واقىعى رادەمىنىت!).

۳

دوو جارن، بەپشتى پەنجەم، ديسان، توند كىشام بەدەرگای ژوورەكەى. راجلەكى، بەلام ئاورى لىم نەدايەوه. كەمىك دەنگم لە جارانى پىشوو بەرزتر كردهوه:

- كاك رۆژيار، من لە سوپدەوه، بۆ لای تۆ هاتوم!

زۆربەى برادەرەكانى (ئەوانى رۆژياريان دەناسى) دەيانگوت:

«رۆژيار، ئەجندە دەستيان لى وەشاندوو و شىت بوو»

«هەرگىز لە مالهوه نايەتە دەرەوه»

«تەنيا بەديار پەنجەرەكەيەوه دادەنىشيت و بىردەكاتەوه»

«قەتیش دەرگای ژوورەكەى داناخات»

من كاتى قەسەكانى ئىبراهيم شەمىزىنى كورى مامىم بىردەكەوتەوه و رۆژيارم بەم شىوويه دەدیت، لە دلى خۆمدا دەمگوت «برادەرەكانى رۆژيار راست دەكەن!» «شیتە!» «ئەمە چىيە؟»؛ بەلام لە هەمان كاتدا، بەخۆم دەگوت «سەبر بگرە! هەندىكى دىكەش چاوەرى بکە! ئىستە بەقسەى دەهينم!».

رۆژيار تاكە كەسىك بوو هيوام پىي هەبوو شتىكم پىت بلىت؛ تاقە ئىنسانىك بوو- لە هەموو دنيا- كە چارەنووسى خۆم و ژن و منداڵەكانى لە چنگدا بوو؛ تەنيا لە رىگەى ئەوهوه دەمتوانى بزانم چۆن بەژن و منداڵەكانم شاد دەبەوه!

پىتم گوت: «وەلامم بەدەوه، كاك رۆژيار!».

رۆژيار هەر بىدەنگ بوو.

لەو دەمەدا، نازانم بۆچى، بۆ يەكەمىن جار حەزم كرد چاوتىك بەژوورەكەيدا بگىتم:

ناونىنىكى شروشۆلى پى چەرچەف و بەتانىهى لوول. تەباخىكى دوو چاوهى بى پى كە لەسەر عەرزەكە داندرايوو (بە پىشكى رۆنى هەلقراو سەرتاپاى رەش هەلگەرايوو) تاو يەكى زۆر گەورەى رەشەلگەراوى پەلەپەلە تيا سووتاو لە تەنىشتىهوه فرى دراوو. سەللاجەيەكى زۆر بچكۆلەش، لە تەنىشتىهوه، پلاكەكەى دەرەيترايوو. لەسەر عەرزەكەش، لە ناوەندى ژوورەكە، تاكە نەعلىك و سىنيەك، قۆريەيەكى چا و پەرداخىكى لەسەر دانرايوو. لە بەردەم كەنتۆرەكەيشى، كاتژمىرىكى گەورەى خرى لەخەوهەلسىن (بى ئەوهى هىچ چركەچركىكى لىوہ بىت) لەگەل پەساپۆرتىك و دەفتەرىكى بچكۆلەى لاكىشەيى سوور فرى دراوون. لەسەر پەساپۆرتەكە نووسرايوو (الجمهورية العراقية.. جواز سفر)، لەسەر دەفتەرە بچكۆلە سوورەكەشى نووسرايوو (الجمهورية العراقية.. شهادة الجنسية العراقية).

تەنيا يەك هەنگاو، زۆر لەسەرخۆ، لىي چوومه پىشەوه:

- كاك رۆژيار!

رۆژيار دەتگوت بۆ نىگاركىشىك دانىشتووہ كە پۆرتىتىكى بۆ بكىشيت، بىدەنگ، لە پەنجەرەكەوه تەماشای لقەدارە بەگول و گەلا جوانەكانى دەكرد.

من وەك ئەوهى فەرمانبەرەيكى زەبوونى بىدەسەلات بىم و لە بەرپۆتەبەرەكەم بپارىتمەوه، گوتم:

- من لە هەولير، مامۆستای كىمىا بووم. برادەرىكى زۆر نزىكى ئىبراهيم شەمىزىنى كورى مامت بووم. پاشان گوتم:

- هەر ئەويش ناوئىشانى تۆى بۆ هەلدام و گوتى «دەتوانى بچىتە

لاى» .

پۇژيار بەيىستىنى ناۋى كۆرە مامەكەى، ئىبراھىم شەمىزىنى، ئاۋرى نەدايەۋە، بەلام ئىستىكى كىرد. من گوتىم:

– ئىستى سال و نىۋىك زىاترە لە سوئە، لە شارى مالمۇ دەژىم.

پۇژيار ھەر ۋەلامى نەدامەۋە. گوتىم:

– لىرە لە تۆزىاترە كەس نانسام، كاك پۇژيار!

پاشان درۆيەكم كىرد، گوتىم:

– ئىبراھىم شەمىزىنى كۆرى مامىت سىلاۋى لى دەكەرد، دەيگوت بەرپۇژيار بلى: «ھەر دەيى يارمەتەت بىدات» .

پۇژيار، بەۋرەشە تەنك و سىمىلە سوۋسىنى و ئادگارە كىچانەيەى خۆيەۋە، بەراستى لە بەگزاڧەيەك يان لە پىاۋىكى نوۋرانى دەچۋو. زۆر لەسەرخۆ، ئاۋرىكى لىم دايەۋە و سەرى بەرزكردەۋە، تەماشى ناۋ چاۋمى كىرد و چىپاندى:

– چىت دەۋى؟

دلم خۆش داھات: كەۋتە قسە! گوتىم:

– تەنبا دەمەۋى بزانم مەمەد لە كۆى دەژىت؟

ئەۋ بىدەنگ مايەۋە. وىستىم بىدەنگىيەكەى بوروۋژىتم. گوتىم:

– مەمەد ھەمە پەھىم شۋانى.

ئىنجا گوتىم:

– دەمەۋى ئاۋنىشانى ئەۋم بەدەيتى.

پاشان دوۋپاتم كىردەۋە: مەمەد ھەمە رەھىم شۋانى.

پۇژيار بى ئەۋى تەماشام بكا، گوتى:

– لىرە بوۋ.

گوتىم: دەزانم لىرە بوۋە. دەشزانم: ھاۋرىنى نىكى تۆ بوۋە. ئىۋە ھەر لەۋ پۇژۋەى گەيشتۋونە تە فلۆرەنسا، خانوۋتان پىكەۋە گىرتۋە و لە يەك شوققەدا پىكەۋە ژيان. لە كۆرسەكانى فىربۋونى زمانى ئىتالى و تەنانەت لە خوتىندى بەشى ئەندازىارىشدا، لە يەك پۇلدا، پىكەۋە بوۋنە.

پۇژيار تەماشامى دەكەرد.

– من دەزانم ھاۋرىنى گىيانى بەگىيانى يەكتر بوۋن. ھەر بۆيەش ھاۋومە تە لاي تۆ. بۆئەۋى كە تۆ ھەۋال و ئاۋنىشانى ئەۋم پى بلىت!

پۇژيار دىسان بىدەنگىيەكەى ھەلپۇژاردەۋە. گوتىم:

– ئىستى لە كۆيە؟

پۇژيار زۆر بەنەرمى، دەتگوت كچە قسە دەكات:

– ھكۋومەتى عىراق پارەى لە ھەموۋمان بىرى.

پاشان زۆر نەرم و لەسەرخۆتر گوتى:

– دەلى: «ۋەرنەۋە!» .

– كى دەلى «ۋەرنەۋە» ؟

– ھكۋومەت.

من باش ئاگام لە بارودۆخى پۇژيار و مەمەد و ئەۋ قوتابىيانەى تر ھەبوۋ كە لە زانكۆكانى ئىتالىا پىش دەستپىكردنى جەنگى عىراق – ئىران دەيانخوتىند. لەگەل دەستپىكردنى جەنگ، ھكۋومەتى عىراق پارەناردنى بۆ قوتابىيانى زانكۆكانى ئىتالىا و ۋلاتانى تى ئەۋروپا قەدەغە كىرد. جگە لەمەش، لە ئەنجامى داۋەزىنى نىرخى دىنارى عىراقى، ھىچ كەسپىك تواناى ئەۋى نەما دىنارى عىراقى لە ھەۋلىرەۋە بىنپىت بۆ كۆرى خۆى و لەۋى بەخىۋى بىكات و خوتىندى پى تەۋاۋ بىكات. سەربارى ھەموۋ ئەمانەش، ھكۋومەتى عىراق پەيتا پەيتا داۋاى لە ھەموۋ ئەۋ قوتابىيانە كىرد كە ناۋى سەربازىيان ھاۋوۋە و مەۋالىدىيان بانگ كراۋە، بگەپتەۋە ۋلات بۆ بەشدارىكردن لە جەنگى قادىسىيەى صەدام. لەمەۋە، ئىتەر، قوتابىيەكانى زانكۆكانى ئىتالىا و پۇلۇنىا و بولگارىا و يەكەيتى سۆقىتە... زۆرىيان دەستيان لە خوتىندى ھەلگىرت و ناچارىۋون بچن لە ۋلاتانى ۋەك سوئەد و سوئىسرا و دانمارك و ئەلمانىا داۋاى مافى پەناھەندەيى بىكەن!

ۋىستىم لە پۇژيار بىرسىم:

– ئەدى باشە، تۆ بۆچى، ۋەك ئەۋ ھەموۋ برادەرەنەت نەچۋىتە ۋلاتىكى

دىكەى ئەۋروپا كە بەپەناھەندە قىۋولت بكا ؟

پۇژيار خەرىك بوۋ بىكەۋىتەۋە ناۋ قۇزاغەى بىدەنگىيەكەى پىشۋى.

ويستىم زوو بىتدارى بىكەمەو:

- كاك رۇڭيار، نازانىت مەمەد چۆتە كام شار؟
- نازانم.
- نازانى لە كام ولاتە؟
- نازانم.
- ئاخىر، تا چەند سالىك پىش ئىستا ھەر لەگەل تۆ، لەم شوققەيەدا بوو.

- واىە.

- ئەدى كە رۇڭىشت، نەيگوت دەچمە كۆي؟

رۇڭيار، ئاورىكى لىم دايەو:

- مەمەد چىي تۆيە؟

گوتىم: ژنبرامە.

لەناو بىتدەنگىيە درىڭخايەنەكەيدا ھەزم دەكرد لىي بىپارتمەو و پىيى بلىم:

- لىت دەپارتمەو، كاك رۇڭيار.. ژن و منداكەكانى من ئىستا لەلاي ئەون.

رۇڭيار بەدەم تەماشاكردنى لقەدارەكانى ئەودىو پەنجەرەكەو، زۆر لەسەرخۆ، نەرم نەرم دانى بەسەر وشەكانىدا دەگرت:

- مەمەد خىانەتى لىم كىرد..

لىي گەرام قسەم بۆ بىكات. گوتى:

- مەمەد منى لىرە بەتەنيا بەجى ھىشت.

قەيرىك بىتدەنگ ما، پاشان گوتى:

- ھەرچەند، خۆ من، ھىچ مننەتم بەئەو نىيە.

لە رۇڭيارم پرسى:

- كە رۇڭىشت، نەيگوت «بۆ كۆي دەچم؟».

- دەيگوت «دەچم لە جەزىرەى بوورانۆ لە چىشتخانەيەك كاردەكەم».

- جەزىرەى بوورانۆ لە ئىتالىيە؟

- پاشان، خاوەن چىشتخانەكە.. پەكەكە بوو...

- ئى؟

- كوشتيان.

- بۆ؟

- ئىدى مەمەدش ناچار، پرووى كىردە لايەكى تر.

- پرووى كىردە كۆي؟

- لە مېژە.

- پرووى كىردە كۆي؟

- پىش ئەوئە مەمەد بىروا، ئىمە رۇڭىك لەگەل يەكتر بەشەر ھاتىن.

- لەسەر چى بەشەر ھاتىن؟

- مەمەد پىمى دەگوت «تۆ ھەر دەنووى».

من لە ھەموو ژياندا، ئەمە يەكەمىن جار بوو بىيىم پىاويك ھىندە نەرم و لەسەرخۆ بدوئى. پاشان بەئاوازيكى پىر گلەيىيەو، زياترىش وەك ئەوئە قەشمەرى بەمەمەد بىكا، زەردەخەنەيەك كەوتە سەر لىيى:

- خۆ ئەو بۆ خۆشى، لىرە، ھەر دەنووت.

ئىجا پرووى كىردەو لەقەدارەكانى بەرپەنجەرەكە:

- ئەو عەلاقەى چىيە كە من ھەر بنووم؟

ھەستىم دەكرد رۇڭيار دەزانى مەمەد چووە بۆ كام ولات، بەلام پىم نالى، گوتىم:

- تىكات لى دەكەم، كاك رۇڭيار، پىم بلى: مەمەد چووە بۆ كام شار، بۆ كام ولات؟

رۇڭيار بەرامبەرم، ئەم جارە پىشتى تى كىردىبوم، پرووى لە پەنجەرە، مەتەقى لىوہ نەدەھات. گوتىم:

- كاك رۇڭيار، من لە سوئدەو ھاتووم بۆ لاى تۆ، بۆ ئەوئە مەمەدى ھاورپىت بىيىم؛ مەمەدى ژنبرام بىيىم.

رۇڭيار، لە ناو بىجامە خەتخەتەكەى خويىدا، تۆزقالىك چىيە نەدەجوولا. گوتىم:

- كاك رۇڭيار لىت دەپارتمەو؛ چارەنووسى ژنەكەم و منداكەكانىم، داھاتووى خىزانىك بەتۆوہ بەندە. ئەگەر دەزانى مەمەدى ژنبرام چووە بۆ

کوئ، لیت ده پاریمه وه: پیم بلتی!

پوژیار پرووی وهرسو وړانده وه، زور به هیمنی و له سه ره خو (دیاریو) میښکی له لایه کی دیکه بو) گوتی:

- نازانم.

گوتم: باشه، ناگات لئ نییه: ژنیک و دوو مندا ل بینه لای نهو؟

چاوه کانی پرسپاریان ده کرد. وه لام دایه وه:

- ژنه کی من، که ده کاته خوشکی نهو، له گهل دوو مندا له که مان..

له گهل نهوت نه دیون؟

سه ری نه زانینی پاته کاند.

لیم پرسى:

- نازانیت هاتوون بو لای نهو یان نا؟

- نا....

- یه عنی، نه تدیوه ژنیک و دوو مندا ل بینه لای نهو؟

- نا.

من ته نیا له م نان و ساته دا بوم ده رکوت که پوژیار هیچ جیاوازیه کی له گهل «نه خوشیکی شیتخانه» نه بو. به تاییه تیش له کوتاییدا کاتی بینیم: هیواش هیواش، بهوپه ری بیتاکى و بیتده نگیسه که ی خو به وه، چوه ناو نوینه که ی خو و به تانیه که ی به خو دا دا و پرووی له دیوار کرد، گوتی: - من خه وم دئ.

٤

دهی محمه د!

دیسان نهوا کاترمیر دهوروبه ری سیی ئیواره یه؛ له خه وه له له!

دهی! یه کسه ر- هه ر له ناو جئ- جگه ره یه ک داگیرسینه؛ بیریکه وه، با خه یال بتباته وه... جگه ره یه کی دیکه ش داگیرسینه! ئینجا، له ناو به تانیه کان وهره دهره وه و پوژیاو یک به ده موچاوت داکه؛ نانیک (هه میشه پارچه په نیریک و له تیک سه موون) فراوینت بی، پاشان ئیتر

یه کسه ر دهرگاهه له دواى خو ته وه به کلیل داخه و پوژ دهره وه!

به ره و کوئ؟

به ره و هه ر کوپیه ک بیت، گرنگ نییه! گرنگ نه وه یه نه م دوو سی کاترمیر ديسان له وهخت بکوژیت، تا کاترمیر هه شتی ئیواره: پوژ نه وه ی بگه یته هوتیل، نهو هوتیله ی تاقه سه رچاوه یه کی ژیان و بژیوی تو به .

Hotel Berghof, 117 Nurmbergstrasse

نه مپوژش ديسان له کاترمیر هه شتی ئیواره وه، لهو هوتیله، به تاقی ته نیا، له (پیشوازی) داده نیشتیت؛ هه م پاسه وانیت و هه م له پیشوازی میوانه کاند، تا کاترمیر هه شتی به یانیی سبه ینی، کاتی خاوه ن هوتیله که دیت و پوژنامه یه کی «فوغن پلاتی» به دهسته وه یه و دیسان بیت ده لی:

- گود موړگن، سیروان!

توش پیی ده لی:

- گود موړگن هیتر توماس.

ده پوژى...

پیش نه وه ی پرویت و هوتیله که به جئ بیتیت، باشه؛ نانی به یانیت له مو به قه که ی نه وئ خواردوه، پیویست ناکا کاتی ده گه یته وه مال هیچ گه رم بگه یته وه و هیچ بخوئ.

دیسانه وه هه لته ک هه لته ک خو ت ده گه یه نیته ناو میترؤ.

خه لک تازه له خه وه له ساون و ده چنه سه ر کار، که چی تو تازه کار به جئ دلیت و ده چی دهنوئ! دیسان وه ک دوینی و پیتر و به سترپیتر... په نجا که س له دهرگاهانی شه منده فهره که وه داده به زنه خواره وه و هه فتا که سی دیکه خو یان پیا ده که ن! هه موو پوژیک، هه مان به زمه، هه مان غاره غار، هه مان قه ره بالغی، هه مان ده موچاو، هه مان سواربون، هه مان دابه زین.

هینده ماندوویت، هینده بوژاوی، هینده پیویستیت به خه وه (ده ترسیت شه منده فهره که ت تیپه ر بیت و گه په که که ت به جئ به لئ) له په نجه ره که وه هه ر چاوه پتی دهرکه وتنی ناوی گه په که که ت ده که یت...

له ناکاو گه ږه که که کت Kirchatal, Str

له ناو پالډه پسته سټوی قه ره بالغی ناو فارگوڼه که وه، هره چوڼیک بیت، ریځه یه که بڅ خوت ده که یته وه و ده که ویته سهر شوسته ی ناو میتروکه.. به ره و مال وه!

که ده که یته وه ژووره که ت: ئاه! وهک کیتو یک هره س بهینې! هه ندی جار فربا ده که ویت پیل او ده که ت دابکه نیت، به لام زوړ به ی جار انیش هره به پیل او ده ده که ویته ناو جی که که ت و به تانیه که به خوت داده دیت؛ ده موده ست ده که ویته ناو خه ویکې قو له وه!

تو کاتر میتر نییه، چونکه هیچ پیوستی به کاتر میتر نییه.. ته نیا نه وه نه بی که کاتر میتر هه شتی ئیواره بگه یته هوتیله که ت! نه مه ش دیاره، زوړ ناشکراو ئاسانه: دوا ی پیاسه یه کی نیوان کاتر میتر چوار تا هه شتی ئیواره ته ماشای یه کی که له کاتر میتره کانی سهر ریځه یان نه وه ی ناو قاوه خانه کان ده که ویت و بریار ده ده ی.

تو کاتر میتر یکی بایو لور ټیت هه یه؛ راهاتووی: کاتی به یان یان کاتر میتر هه شت و نیوی به یانی ده که یته وه مال و دهنویت، یه کسهر، بی نه وه ی هیچ کاتر میتر یکی دابنیت ته وه زهنگت بولې بدا، ده ورو به ی کاتر میتر سی ئیواره، له خوت وه خه بهرت ده بیت ته وه. کاتی ده ورو به ی کاتر میتر چوار بش ده که یته ناو شه قامه کانی بهرلین، یه کسهر، دوا ی چهن د پیاسه یه ک و قاوه خانه یه ک و خه یال بر دنه وه یه ک.. ده توانیت زوړ به ئاسانی بزانت ئیستا ده ورو به ی کاتر میتر چهن ده؟!

هه ندی جار، که له نیوان کاتر میتر سی تا پینجی ئیواره، له گه ږه که که ی خوتان ده چیته سوو په رمار کی ته که بو نه وه ی بازار یک بکه ی یان جلوه رگت بشوی (زوړ به ده گمه نیش جلوه رگت ده شوی!)، کاتر میتره بایو لور ټیبه که ت لی تیک ده چی: ده بی زووتر له قاوه خانه که هه لسیست و زووتر بگه یته چی شتخانه چینیه که بو نانخواردن (نه وهک له کاتر میتر هه شت تیپه ر بکات!).

گه لیک جار انیش، زهوق و تاقه تی پیاسه ی ده ره وه ی نیوان کاتر میتر چوار تا هه شت نابیت! چی بکه ی! بوو به چی؟ تاکه ی! بریار ده ده دیت هره له

ژووره که ی خوت بمینیت ته وه. له سهر کورسیه که ت، ئانشکی راست له سهر میز، جگه ره یه ک به دیار قاوه یه که وه داده گیرسی نیت و بیر ده که یته وه. بیت ده نگ، مات، له سه رخو مژ له جگه ره که ت ده ده دیت و جار جار (درهنگ درهنگ) فریک له قاوه که ش ده ده دیت: بیر ده که یته وه.

دیسان دهنگی تکانی دلوپ دلوپ ناوی به لوو عه که جارست دهکا. هه لده ستیت ده چی شیر ی به لوو عه که توند تر ده به ستیت. ده گه ریته وه سهر هه مان کورسیه که ت و داده نیشیت ته وه. ئینجا له ناکاو، دیسان، دهنگی ئحه حمی پیاوه پیره ئه لمانیبه که ی دراوسی، راتده چله کینی:

- نحم. نحم..

پاشان تر یک..

«نحم. نحم..» له گه ل تره که ی دهنگ ده داته وه. ئنجا خشه خشی سوله که ی، هتواش هتواش، له گه ل پتی خوی رایده کینی.

له و ده مانده دا، که ناتوانیت بیر بکه یته وه، دیسان حه زده که ی بچیت گو قاریک له گو قاره روو ته کان بهینیت و خوت به ته ماشا کردنی وینه ی روو تی ژنه ئه لمانیبه کان مه ژغوول بکه ی؛ یان بچیت فیلمیکی سیکسی بخه یته سهر فی دیو که ت. به لام له و کاتانه دا، زوړ به ی جارن، کاتر میتره بایو لور ټیبه که ت پیت ده لی:

- نه خیر. نه مه یان هه لبره بو کاتر میتر ده ورو به ی شه شی به یانی (نه و کاتانه ی به پیدز که سهر ده که ویت بو قاتی دوو ده: له په نجه ره که وه، به دزیبه وه، له فلیمیکی سیکسی خوشتر و واقعی راده میتیت!).

من له کاتر میتر نو و نیوی سپیده ی رژی ۱۶ ی مانگی نیسان گه ی شتمه پاریس. ماموستایه کی فقیر حالی درسی کیمیا، نه گه رچی سال و نیویک زیاتره له سوید ده ژیم، به لام له پاریس کی ده ناسم، کی ده مناسی؟ هره له فری که خانه وه ته کسویه کم گرت و به ئینگلیزی به شه ده ی خوم به شوفیتره کم گوت:

- بمبه هوتیلکی هه زانی نزیك ئەم ناو نیشانە!

ناو نیشانەكەم لەسەر لاپەرەیهکی گەورەیی سپی، بە ئاشکراییی نووسیبوو.

شوفێر ناو نیشانە فەرەنسییەکی خۆتەوه، گوتی:

- پارسی دەبەم، ١٤٣ شەقامی لافایەت، قاتی سیپەم. باش.

لە خۆمەوه (لە حەژمەت تەنیا یی و بیکەسیی خۆم) دەموست دەردی دلی خۆم لای شوفێری تەکسیه که هەلپێژم. هیندەیی نەما بوو لەناکاو بە شوفێرەکه بلێم:

- من کوردەم، برای بەرێز!

ئەنجا دەست بکەمە قسە و پیتی بلێم:

- سالت و نیویک زیاترە لە سوێد بەپەنا هەندەیی دەژیم. سالت و نیویک زیاترە هەرچی پارەیهکی پێم کراوه پاشەکەوتی بکەم و لە دەمی خۆمی بگرمەوه، تەرخانم کرد بۆ ئەوهی ژن و مندالەکانی لە کوردستانەوه بۆ سوێد پێ دەرباز بکەم. سالت و نیویک زیاترە هەر چاوەرێیان دەکەم بەلکو بتوانن بەرهو لای من دەربازیان ببیت. سالت و نیویک زیاترە هەر ناو میترو و ناو گۆرستانەکان پاک دەکەمەوه بۆ ئەوهی پارەیهکی زیاترەم دەست بکەویت و، لە پێناو گەشتنیان بۆ لای خۆم ناچار نەبم دەست لە ئەم و ئەو پان بکەمەوه.

ئەگەر ئەم هەموو قسەبەم، بەسەر یەکەوه، لەناکاو بە شوفێرەکه گوتایە، بێگومان سەری سوێدەما و ئاوێکی دواوهی بۆ لای من دەدا یەوه و دەیگوت:

- ئی؟ ئەنجا ئیستا تۆ چیت لی قەوماوه، کاکە؟

منیش تەنگەتاو دەمگوت:

- ژنەکەم و دوو مندالەکەم..

- چییانە..؟

- دوو مانگ زیاترە هەولێریان بەجی هێشتوو و بەگەل قاچاغچیان کەوتوون.. بەهیوای ئەوهی بگەنە لای من.

ئەم ئەورووپییانە، بێگومان، سەریان لەم جوهرە کارانە سوێدەمیستی!

مرۆڤ چۆن دلی دێ و چاوی بەراییی دەدا ژنەکی خۆی و دوو مندالی خۆی بسپێژێتە دەست قاچاغچیان؟

- خەزووڕەکەم ئەم نەخشەیهی بۆ دانا بووین.

- نەدەبووایە...

- خەزووڕەکەم بەتەلهفۆن هەمیشە پیتی دەگوتم: «قاچاغچییەکان خزم و ناسیاوی خۆمان، تا نەیانگەیهننە دەست خۆت لە شاری مالمۆ، بەرەلایان ناکەن! مەترسە!». کەچی ئەو تە، ئەو دوو هەفته زیاترە ئەستەمبۆلیان بەجی هێشتوو و هەر نەگەشتوونە تە لای من! وەختە شیت بێم. نازانم چی بکەم! مردم هیندەیی سۆراغیان بکەم. هەرچی پارە و پوولی پاشەکەوتم کردبوون، هەمووم دایە تەلهفۆن بۆ ئەم ولات و ئەو ولات.

شوفێری تەکسیه که، لە ئاوێنەکەوه تەماشامی دەکرد. بەزمانی عەرەبی لێمی پرسی:

- جەنابت خەلکی سووریا ییت؟

زۆر کەیفم هات کە شوفێرەکه بەعەرەبی پرسیری لی کردم.

گوتم: نەخیر، کوردی عێراقم.

- پێخۆشحالم.

یەکسەر لێم پرسی: تۆ چەند سالتە لە فەرەنسا ییت؟

- من خەلکی مووسلم. دوازدە سالتە لە پارێسم.

لەو دەمەدا نازانم بۆچی: بێ ئەوهی بەهیچ شیوەیهک بتوانم گومان لەو شوفێرە بکەم یان لێی بسلەمەوه، هەرچی دەردی دلی خۆم هەبوو لای ئەوم هەلپشت، چیرۆکی ژبانی خۆم و خێزانەکەم لە نووکهوه بۆی گێرایەوه. باسی ئەوم بۆی کرد کە چۆن ژنەکەم و دوو مندالەکەم، دوو هەفته زیاترە لە ئەستەمبۆلهوه بەرهو ئیتالیایا بەرێ کەوتوون؛ وە چۆن هەر جاریکی لە شاری مالمۆ تەلهفۆنم بۆ مالتە خەزووڕەکەم لە هەولێر کردوو، خەزووڕەکەم هەر گوتوویەتی «قاچاغچییەکان گەراونەتەوه هەولێر و دەلێن: ژن و دوو مندالەکەمان سپاردۆتە دەست محەمەدی ژنیراکەیی خۆی لە فلۆرەنسا». هەر وهه ئێوهشم بۆ شوفێرەکه باس کرد کە من ئیستا هەر ئەمرۆ لە

ئىتالىاۋە دەگەمە ئېرە؛ ھەموو ئىتالىام تەى كىرەوۋە و بەدوای مەھەدى ژىنبرام گەراوم و نەمدۆزىۋەتەو؛ تەنەت ئەۋەشم بۆى باس كىرە چۆن ئىستە تەنىسا سى ھەزار كىرۆنىكى سۆيىدىم لەلا ماۋە، ئەم سى ھەزار كىرۆنەش ھەر بەشى ئېرە و ئوتىل و بلىتى فرۆكەم دەكات و.. ئىتر.. كە دەگەمەو مالمۇ دەبى يەكسەر بىكەمەو قەرزوۋىل.

من لەو دەمەيدا كە غەمى ئەۋەم بوو ئاخۆ (كە دەگەپتەمەو مالمۇ) تۆ بلىتى كەسىك پەيدا بىكەم ھەندىك پارەم بەقەرزى بىداتى.. شوفىرى تەكسىيە كە لىمى پرسى:

- باشە، ئەدى ئىستا تۆ بۆچى ھاتوۋى بۆ پارسى؟ لە پارسى چ دەكەى؟

- لەۋە دەچى ژىنبرام ھاتىتە پارسى...

پاشان گوتىم:

- ئەم ناۋىشانەى پارسى.. تاقە ھىۋايەكى ژباغە! دواىن ئومىدەمە كە بتوانى ھەۋالىكى ژن و مندالەكانم بىداتى.

شوفىرەكە گوتى:

- كىت لەۋى ھەيە؟

گوتىم:

- راستىيەكەى، من نايناسم؛ بەلام برادەرىكى ژىنبرامە.

- كى؟

- ئەۋ كەسەى كە ئىستا دەچم دەيىنم.

- كىيە؟

- كاتى خۆى پىكەۋە لەگەل ژىنبرام لە زانكۆى فلۆرەنسا لە ئىتالىا قوتابىي بەشى ئەندازىبارىي بىناسازى بوۋە.

شوفىرەكە لە ئاۋىنەكەۋە تەماشامى دەكىرە و بەسەر دلىيامى دەكىرەۋە. گوتىم:

- ئىتر، ئىستا ئەم برادەرە ھەۋال و ناۋىشانى ئەۋ دەزانى!

شوفىرەكە، نازانم بۆچى، لىمى پرسى:

- خەزۋورت دەلى كە ژن و دوو مندالەكەت گەبشتۋونەتە لای

ژىنبرامەت؟

- بەلى.

- لە ئىتالىا؟

- بەلى. ئىتر.. بەپىي قسەى قاچاغچىيەكان.

شوفىرەكە دىاربوو دەبوىست باش لە چىرۆكەكەم ھالى بىت. وازانم دەبوىست لىم پىرسىت «ئەدى كەۋاتە بۆچى لە پارسى بەدوایاندا دەگەپتى؟» بەلام لە كۆتايىدا، دواى بىدەنگىيەكى پىر بىر كىرەۋە، لىمى پرسى:

- تۆ نازانىت ژىنبرامەت لە كام ۋلاتە؟

گوتىم:

- پىشتر لە ئىتالىا بوۋە.

شوفىرەكە ھەر بىرى دەكىرەۋە، گوتى:

- ئەدى ئىستا؟

من تەنگەتاۋى ئەۋە بووم زووتر بگەم، نەختىك ناۋمىدەنە دەنگم ھەلپى:

- ئەۋە نىيە... بەدوایدا دەگەپتىم!

٦

جمهورية العراق

وزارة الداخلية

مديرية الجنسية والاحوال المدنية العامة

البطاقة الشخصية

صادرة بموجب قانون الاحوال المدنية رقم ٦٥ لسنة ١٩٧٢ المعدل

الدائرة: كركوك

السجل: ٩٦٨٥

الصحيفة: ٣

رقم الهوية: ٤١٥٥١٧

الاسم: محمد

اسم الاب والجد: حمه رحيم

اللقب: شواني

اسم الام و الجد: گولناز حسین

الجنس: ذكر

تاريخ التنظيم: ١٩٧٣/٨/٢٤

ته ماشایه کی دیوه که ی تریش ت کرد:

المهنة: —

الديانة او المعتقد: مسلم

تاريخ الولادة رقما: ١٩٦١/٨/٢٠

کتابۃ: تسعمائة و واحد وسبعون

محل الولادة: كركوك / شورية

العاهات الظاهرة: سالم

الحالة الزوجية: اعزب

اسم الزوج: —

محل التسجيل: رحيمآوا

الاصناف

لون العين: نرجس

لون الوجه: حنطى

لون الشعر: اسود

ناسنامه‌ی «ئه‌حوال مه‌ده‌نییه‌که‌ت» فری دایه‌وه سه‌ر سیسه‌مه‌که‌ت، به‌لام چاو‌ت هه‌ر له‌سه‌ر وینه‌که‌ی خو‌ت بوو. پۆلیسی ئه‌لمانی ئه‌گه‌ر ئه‌م ناسنامه‌یه‌ی تۆی به‌چنگ بکه‌و، چیت لی ده‌کا؟ دایه‌ری په‌ناهه‌ندانی ئه‌لمانیا، ئه‌گه‌ر بزانی تۆ ناوی خو‌ت گو‌ریوه‌ و به‌ناویکی تازه‌وه، به‌به‌لگه‌نامه‌ی تروه‌ خو‌ت له‌ لایان ناوئوس کردووه؛ چیت لی‌ده‌که‌ن؟ بی‌گومان ده‌م‌وده‌ست کارته‌، به‌ناهه‌نده‌بیت له‌ ئه‌لمانیا،

بە پەسا پۆرتە کەشتەو، لى دەسەنبەو و تەنانت لەوانە يە بىخەنە
بە ندىخانە شەو!

خه تاي خۆت بوو! هەر له سه ره تاوه، نه چووی راستگۆيانه پييان بليی:

- من تاكو سالى ۱۹۸۳ له ئىتالىا، لهسەر حسابى خۆم، له بهشى ئەندازىبارى بىناسازى، له زانكۆى فلۆرنسا قوتابى بووم.. پاشان حكومهتى عىراق چىتر پىگهى نهدا له ولاىتى خۆمانهوه پارهمان بۆ بنىترن، داواشى لىكردين بگه پىينهوه بۆ «خزمهتى سهريازى» و بچينه جهنگ. ئىتر بۆيه ژيانم له فلۆرنسا ورده ورده كهوته ژىر ههريشه و مهترسييهوه: مهترسيى ههريشه لىكردنم له لايهن سهفارهتخانهى عىراقىيهوه له فلۆرنسا، له لايهكى دىكهشهوه مهترسيى ئەوهى كه خهريك بوو له بى پارهى و له برسان ده مردم. دهباويه كارىك بدۆزمهوه پىتى بژىم، ولاىتىك بدۆزمهوه دالدهم بدا. بۆيه دواى ئەو ههموو ساله تهحهمول كردن له ئىتالىا، ناچار بووم بيمه ولاتهكهى ئىوه: ئەلمانىا!

چووی ناسنامہ کی دہسہ لہہ ست و رہگہ زنامہ کی عیراقیی ساختہ ت
دروست کرد و ناوت لہ خۆت نا «سیروان حیکمت بابان». گویت:

- من سێ سالان له بهندیخانهی (ئهوو غریب) زندان کرابووم، له سه‌ر ئهو‌ی که له سه‌ر ژمبیرییه‌کی سالی ۱۹۸۳ له که‌رکووک خۆم به «کو‌رد» ناو‌نوس ک‌ردبوو؛ تو‌مه‌تی «کاری سیاسی دژ به‌حکومه‌تی به‌عسییان» دا‌بووه‌ پالم. بۆیه‌ ناچاربووم به‌پ‌ت‌گه‌ی ئی‌رانه‌وه‌ خۆم ب‌گه‌یه‌نمه‌ پۆل‌نیا و له سنووری پۆل‌نیا‌وه‌ ب‌ت‌مه‌ ناو خاکی ئه‌لمانیا‌وه‌.

تۆف!

تھم ھممو درق و دھلہ سہ و غارہ غارہ!

تہم ھہموو مہ تہ خ بہ کوئی و زہوونی و دہردہ سہ ریہ!

ئەم ھەموو ماندووبوونەي ئەم ھەموو سالانە؛ لە پێناو چي؟

له پیناو ئه وهی که بیم شهو تا به یانی له هوتیلېک، شه ونخوون، بیمه یاسه وان!

له کاترمیر هه شتی ئیواره وه تا هه شتی به یانی، له پیشوازی

هوټیلېکدا، وهک سه نهم، دانېشم ته ماشای ټو گه پریده و ریپوارانه بکه م که میوانی هوټیلکه م و هه موو شه ویک، هه مان رېتم، هه مان شت: دینه ژووره وه، ده چنه دهره وه؛ ده چنه دهره وه، دینه ژووره وه. ده چنه سهره وه، دینه خواره وه؛ دینه خواره وه، ده چنه سهره وه...

به لئ. ژيانی تو، ټو هیه ئیتر. هه موو گه پال و میوانه کانی ټم هوټیل، به شه وان بو خو بان ده گه پینه وه دنون؛ ته نیا تو نه بی... نابې بنوی!

هه موو به لرین، هه موو ټلمانیاش بنوی؛ تو نابې بنووت؛ تو پاسه وانی ټم هوټیل، تو له پیښوازی ټم هوټیل دایت. له کاترمیر هه شتی ئیواره ده تا هه شتی به یانی، له هوټیل، هه رچی روویدات و بکری، هه رچی بدزری، هه رچی بشکې، بسووتی... تو به رپر سیاریت!

چی بکه یت؟ تو ټممه چندين ساله، چندين بیړی لی ده که یته وه؛ له کاره زیاتر تاقه ت و هیزی هیچ ئیشیکي دیکه ت نییه. (نارام) له ده زگایه کی به ستنی هیلې کاره با ئیش ده کات؛ تو لپی نازانیت. (سهرگه قاز) له چیشتخانه یه کی تورکه کان قاپ و قاچاغ ده شوا؛ تو پیت عیبه ټم کاره بکه یت. (نه زده ت) له گه ل ستافیکی دروستکردنی بینا کریکارتیتی ده کا؛ تو هیزی ټو هت نییه. پاشان، دکتور سهردار، به شه هاده ی دکتورای خوښیه وه، لیږه دانېشته وه دوکانیکي موته فروشیی کردو ته وه و موته ده فروشی! هه ر چو نیک بی، تو ئیتر هه ر له و روژه وه ی ناوی خوات لی هینا کاریک بکه ی، ټم هوټیل ده دوزیبه وه. له هه موو کاریک ئاسانتر و که م ټه زیه تنره، به لام- ټممه بووه چندين سال؟ یازده سال زیاتره- مردی، شیت بووی هینده ی روژه کان و شه وه کان و هه فته کان و مانگه کان و ساله کان.. هه ر دووباره و دووباره بکه یته وه. به ته واوه تی بیزار بووی هینده ی ژیان ت ته نیا کاترمیر چواری ئیواره تا هه شتی ئیواره بیت!

ته نیا چواری ئیواره تا هه شتی ئیواره. ټممه یه ژيانی تو!

تو.. حه یف، وا یازده سال زیاتره ژیان ت ته نیا له چواری ئیواره ده دست پی ده کات تا هه شتی ئیواره. وا یازده سال زیاتره نازانیت سپیده له دهره وه چ رهنگیکی هه یه! نازانیت وه خه به رها تنه وه ی به یانیا ن واته چی؟ یازده سال زیاتره نازانیت ناخواردنی نیوه رو چ تامیکی هه یه! یازده سال

زیاتره نازانیت ئیواره، کاتی خوړ له و دیو که ژ و ئاپارتمان ه کانه وه ورده ورده داده به زیته خواره وه، چ جوانی و واتایه کی هه یه! یازده سال زیاتره نازانیت شه و، ټو قهره بالغییه بونداره زیږه وشانه پر هه را پندانه ی سهر شه قامه کان، چ پرشنگ و جوانییه کی ټه فسووناوی هه یه! ئیا ټممه یه ټو روو یا؟ ئیا ټو روو یا هه ر ټم نوستنه به رده وامه و هه ر ټم مردنه بیډاره یه که تو ده بیینیت؟ نه خیر، به لام تو تازه راهاتووی. به وه راهاتووی که ئاوها بریت. تو به نائومیدی و به دبه ختیبه کانی ژيانی په ناهه نده یی خو ت تازه راهاتووی. تو که ده قت به ژیانیکه وه گرت، ئیتر واتیده گه ی ژيان ټممه یه ئیتر. تو تا ټو کاته ی نه چیت به شیوه یه کی دیکه بریت، هه رگیز ناتوانی له وه تیښگه یت که تو چه نیک کوپله و چه نیک به دبه ختیت!

چواری ئیواره تا هه شتی ئیواره. ټممه یه ژيانی تو! ته نیا چواری کاترمیر! دوو سه عاتیش بو میتر و پاص و ناخواردن! که واته ژيانی تو، ژيانی تابه ت به خودی خو ت: ته نیا دوو سه عاتی لی ده میتیته وه. ژيانی تو ته نیا دوو سه عاته! ته نیا دوو سه عات! له گه ل روژانی یه کشه ممه ی بیتاقه تی و ته نیاییت.. روژانی یه کشه ممه ی له هه موو روژیک ناخوشتتر و ئیسک گرانتر!

ټوف!

ټم هه موو درو و ده له سه و غاره غاره، ټم هه موو ماندو و بوونه ی ټم هه موو سالانه ت، ټم هه موو سنور برینه بیته وده یه ت، ټم هه موو ولاته و ولات کردنه ت، ټم هه موو دایه رهی پولیس و په ناهه نده یی و ته ندروستی و به له دیه و ته حقیق و ته حقیق کاریبه... له پینا و چی؟ له پینا و چی؟ تو ټممه سه دان جاره ټم پرسیاره له خو ت ده که یت، هیچ چاره سهر و بریاریکیشت نییه. بیته وده یه. ناگه یته هیچ. چاره ت نییه. هه یت. که هه یت، ده بی بریت! ژیانیش هه ر ته نیا ټم دوو سه عاته ی نیوان کاترمیر چواری تا هه شتی ئیواره یه.

دیسان ده نگی تکانی دلپ دلپ ناوی به لوو عه که جارسی کردیت، هه لسا یت، چووی شیرهی به لوو عه که ت توندتر به ست. گه پراپته وه سهر هه مان کورسیه که ت و جگه ریه کی دیکه ت داگیرساند. له ناکاو، دیسان

دهنگی (نحمه نحمی) پیاوه پیره ئەلمانیه‌که‌ی دراوسیت سه‌روولتی
تیک دایه‌وه:

- نحم.. نحمم...

پاشان ترپک..

دهنگی نحمه نحمی پیاوه‌که، له‌گه‌ل دهنگی تره‌که‌ی، له ژووره‌که‌ی توشدا
دهنگی دایه‌وه. ئنجا خشه‌خشی سۆله‌که‌ی هات، هیتاش هیتاش، له‌گه‌ل
پیتی خۆی رایدەکیشا.

«ده‌هه‌لسه، ده‌ی،

محهمه‌د؛ هه‌لسه!» . کاتژمێره‌ بایۆلۆژییه‌که‌ت وات پێ ده‌لێ.

هه‌لسه! ژماره ۱۱۷ شه‌قامی نوورمبیرگ شتراسه

Nurmberg strasse

هوتیلی بیرگۆف Berghof بانگت ده‌کا! هه‌لسه!

۷

- سوپاست ده‌که‌م.

پاره‌ی کړتی ته‌کسیه‌که‌م نه‌دایه شوفیره‌که، چونکه‌ گفتی پیدابووم:
چاره‌گه سه‌عاتیک له‌سه‌رم بوه‌ستیت تا ئەوکاته‌ی هه‌وال و ناوینیشانی
محهمه‌دی ژنیرام «له‌و براده‌ره» وهر‌بگرم و پاشان ده‌موده‌ست بگه‌یه‌نیته‌وه
فرۆکه‌خانه‌ی (شارل دوگۆل).. یانیش ئیتر له‌وئ بتوانم بریاریک بده‌م.

جاننا گه‌وره‌که‌مم هه‌ر له‌ناو ته‌کسیه‌که‌ی به‌جی هیش و به‌په‌له دایه‌زیم:

- هه‌ر ئیستا ده‌گه‌رپیمه‌وه.

- ئەم ئاپارتمانە دوو‌ده‌رییه و نه‌وشه‌یییه‌ خۆیه‌تی، قاتی سییه‌م.

- به‌لێ.

که‌ گه‌یشتمه‌ چینی سییه‌می ئاپارتمان‌ه‌که، ئاو‌پکی لای ده‌سته‌چه‌پم
دایه‌وه؛ به‌دوای ناوی براده‌ره‌که‌ی محهمه‌ددا ده‌گه‌رام: (نه‌وزاد نه‌جیب
رواندزی).

له‌ نا‌کا‌و نووسینی‌کم به‌کوردی به‌رچاو که‌وت که له‌سه‌ر پارچه‌ کارتۆنیکی

چوارگۆشه‌ هه‌ل‌واس‌رابوو، له‌ژێره‌وه‌یشی، شتیکی دیکه (دی‌اربوو به‌فه‌ره‌نسی
بوو). کاتی لێی نزیک که‌وته‌وه و کوردییه‌که‌م خۆینده‌وه، نووس‌رابوو:
«تکایه له‌ ده‌رگا مه‌ده؛ نوستووم...»

من له‌ به‌رده‌م ده‌رگا‌که هینکه‌هینکم پێ که‌وتبوو. سه‌یره! من له
فلۆره‌نساوه (تا‌ فیزه‌ی فه‌ره‌نسام وهر‌گرتووه!) بلیتی فرۆکه‌م بریوه،
به‌په‌له‌په‌ل خۆم گه‌یانده‌وته‌ پاریس بۆ لای ئەو، که‌چی ئه‌ویش کارتۆنیکی
له‌سه‌ر ده‌رگا‌که‌ی هه‌ل‌واس‌یوه و ده‌لێ: «تکایه له‌ ده‌رگا‌که‌م مه‌ده؛
نوستووم...»! زۆر سه‌یره! ئەم کورده له‌ هه‌موو شوێنیک هه‌ر ده‌نوێ!

به‌ پشستی په‌نجه، زۆر به‌توندی، سێ جار له‌سه‌ر یه‌کتر له‌ ده‌رگا‌که‌م دا.

له‌و کاته‌دا پیره‌ژنیک که‌ گوجیله‌یه‌کی به‌په‌تیکه‌وه به‌ده‌سته‌وه بوو، له
قاتی چواره‌مه‌وه، به‌ره‌و خواره‌وه داده‌به‌زی.

دیسان، ته‌ماشایه‌کی ده‌رگا‌که‌م کرده‌وه و به‌پشستی په‌نجه، زۆر به‌توندی،
سێ جار له‌سه‌ر یه‌کتر له‌ ده‌رگا‌که‌م دایه‌وه.

نه‌وزاد نه‌جیب رواندزی، براده‌ری محهمه‌د، پینج ساڵ زیاتر له‌ فلۆره‌نسا
له‌گه‌ل محهمه‌د به‌هه‌قرا قوتابی بوونه. دوای ئەوه‌ی پاره‌ی لێ براوه و
نه‌یتوانیوه خۆینده‌نه‌که‌ی ته‌واو بکات؛ سه‌ری خۆی هه‌ل‌گرتووه و هاتۆته
پاریس. ئیستا ئەم شوقه‌یه ده‌ژی.

نه‌وزاد نه‌جیب رواندزی! ده‌بی ئیستا بی‌ت و ده‌رگا‌که‌م لێ بکاته‌وه.

سه‌یره! ئەویش له‌ ماله‌وه نییه.

چی بکه‌م؟

ته‌ماشام کرد: پیره‌مێردیک، که‌ گوجیله‌یه‌کی به‌په‌تیکه‌وه به‌دوای خۆیدا
را‌ده‌کیشا، له‌ پێپلیکه‌کانی قاتی دوو‌مه‌وه، به‌زه‌حمه‌ت (هینکه‌ هینکی
پێ که‌وتبوو) سه‌رده‌که‌وت.

من دیسان، به‌پشستی په‌نجه، زۆر توندتر، سێ جار له‌سه‌ر یه‌کتر له
ده‌رگا‌که‌م دایه‌وه.

- ئی! ئی! ئی! ئی! ئی! ئی!

هاواریک ئەم دیو ده‌رگا‌که‌وه به‌رزبووه:

- هاتم!

دوو جار کلۆمی ده‌رگاکه سووړا و ده‌رگاکه کرایه‌وه.

- برای به‌رېژم، ببووره ته‌گه‌ر له خه‌وم کردی.

- فهرموو.

«نه‌وزاد نه‌جیب رواندزی» ده‌تگوت زندان‌کراویکه و ده‌رگای زندانه‌که‌ی خۆیم لی ده‌کاته‌وه. ده‌موچاوی، یه‌کسه‌ر، ده‌موچاوی کوړه خالیک‌ی خۆمی بیرخسته‌وه، که نوژده سال پېشته‌ر، له سه‌ردانیکمان بۆ زندانه‌که‌ی - له مووسل - چاوم پتی که‌وتی‌بو: لا‌واز، درېژ، سه‌روقر بژ، ناو پروومه‌ت چال، زه‌رد هه‌لگه‌راو، ریشیک‌ی چلکنیشی به‌ردابووه.

«نه‌وزاد» له واق وړماني من ورد ده‌بووه:

- فهرموو!

دیشداشه‌یه‌کی سپیی وه‌ک دیشداشه‌ی عاره‌بانی له‌به‌ریو، که له سنی شوین پاشماوه‌ی په‌له‌په‌له‌ی مه‌ره‌گه‌یه‌کی لیخنی به‌سه‌ره‌وه بوو.

گوتم: جه‌نابت کاک نه‌وزادی!

یه‌کسه‌ر گوتی: هاتووی بیبه‌یته‌وه؟

سه‌رم سوړما، گوتم:

- کی بیبه‌مه‌وه؟

دیاریو ده‌یویست درېژه نه‌ده‌ینه قسه‌کاغان، ده‌یویست زۆر له‌به‌رده‌رگا رام نه‌گرئ؛ ده‌ستی بۆ پېپیلکه‌کانی خواره‌وه درېژ کرد. گوتی:

- له خواره‌وه‌یه، کاکه.

- کی؟

- له‌ژیر قالد‌رمه‌کان ده‌نوئ.

گوتم: کی؟

گوتی: تۆ به‌دوای (نه‌وزاد رواندزی) دا ناگه‌رپی؟

- با.

- ئی، له خواره‌وه‌یه. نه‌وه‌تا...

نیوه‌ی له‌شی له‌ناو ده‌رگاوه هینا ده‌ره‌وه و په‌نجه‌ی بۆ قاتی خواره‌وه درېژ

کرد:

- له قاتی خواره‌وه‌یه. له‌ژیر قالد‌رمه‌کان....

من ئنجا تیگه‌یستم که ئهم براده‌ره (خۆ ده‌بویه هه‌ر له سه‌ره‌تاوه بزائم: چونکه دیالیکتیک‌ی سلیمانیه‌ی هه‌بوو) نه‌وزاد رواندزی نیبه.

کابرای دیشداشه له‌به‌ری پېش ده‌رگا گوتی:

- سنی رۆژ پېش ئیستا، یه‌کیک له خزمه‌کانی هاتی‌وو، ده‌یویست بیبته‌وه هه‌ولیر. وام زانی جه‌نابیش بۆ هه‌مان مه‌به‌ست هاتووی.

به بیستنی ئهم هه‌واله، یه‌کسه‌ر له دلی خۆمدا گوتم: «هه‌تا نه‌یانبردۆته‌وه، با فریای که‌وم».

- سوپاس.

به پېپیلکه‌کاندا رام کرده خواره‌وه، گوتم له‌و براده‌ره‌ش بوو (پېش نه‌وه‌ی ده‌رگاکه دابخاته‌وه و بچی بنویته‌وه) گوتی:

- سه‌رچاوم.

له قاتی خواره‌وه چوومه ژیر قالد‌رمه‌که، بینیم: به‌راستی مالۆچکه‌یه‌کی لییه! مالی (نه‌وزاد نه‌جیب رواندزی) له‌م ژیر قالد‌رمه‌کو له‌واره‌یه؟

کاتێ نزیک که‌وته‌وه، توانیم شته‌کان باشته‌ر بینیم: جه‌سته‌یه‌کی زه‌به‌للاح، درېژ، له‌ژیر دوو به‌تانییه‌ی زۆر ته‌ستووری بۆر و چلکندا که‌وته جووله. ویستم له‌خو‌ی هه‌ستینم، بانگم کرد:

- کاک نه‌وزاد!

نانوینه شه‌پرته‌وه بۆره‌که، که چهند کارتۆنیک‌ی پانو‌پۆری له‌ژیر راخا‌بوو، بۆنیک‌ی پیسی ناخۆشی لی هه‌لده‌ستا (که له‌ بۆنی رشانه‌وه ده‌چوو).

ئه‌و بۆنه‌ پیسه، یه‌کسه‌ر، بۆنی ئه‌و پشيله‌ تۆپیوه‌ی سه‌رده‌می مندالیمی بیرخسته‌وه که بیست و هه‌وت سال له‌مه‌ویه‌ر، له ته‌نیشته‌ دوکانه‌که‌ی باو‌کم، له‌ناو دوکانی خه‌لو‌وزفرۆشیک که پێیان ده‌گوت مام ته‌چقورت.. که‌س نه‌یده‌زانی چهند هه‌فته و چهند مانگه له‌وئ مردار ببووه و که‌س پتی نه‌ده‌زانی! کاتێ دوکانداره دراوسێ‌کان بۆنی که‌لاکی ئه‌و پشيله‌ تۆپیوه‌یان کرد ئنجا زانییان که مام ته‌چقورت خۆشی له‌ناو دوکانه‌که‌ی خۆیدا گیانی

له دهست داوه. مام نه چقورتی بی بناوان له گه ل پشبله به سته زمانه که ی پیکه وه مردوبون. کهس نه یده زانی کامه یان پیش کامه یان مردووه، به لام هردو وکیان به هه ژړا له ناو کلو خه لوو زه کاند کله واژ بپوونه وه. نه و روزه له ناو بازاره که بووه هه را. من و باوکم، سه بارهت به وهی دراوسی پی دوکانه که ی نه و مام نه چقورته خه لوو زفر و شه بیکه سه بووین، له یه که مین نه و که سانه بووین که ویستمان یچینه ناو دوکانه تاریک و به نسرمه که وه. کاتی یه که مین هه نگاومان به ره و ژووره وه هه لئا، به بیرمه، باوکم یه که سر رشایه وه. به دهم رشانه وه شه وه، هه ر هیلنجی دده و پاشه و پاش دهکشایه وه. ئیتر به م شپوهیه، بو ماوهی نیو کا ترمیر کهس نه یده توانی یچینه ناو دوکانه که لاشه ی نه و دوو به سته زمانه غه رب و بیکه سه بهیینه دهر وه. هه ندی له دوکانداره کان دهیانگوت: «نه مه بونی پشبله توپیوه که یه»، باوکیشم دهیگوت: «نه خیر، نه چقورت که زندووش بوو هه ره بهر بونی عاره ق و رشانه وه، کهس نه یده ویرا نزیکی بکه ویتته وه».

مام عومهری فافونفر و ش دهیگوت: له برسان مردوون.

سه ید سه عیدی ئاسنگه ر دهیگوت: هه ردو وکیان له سه رمان ره ق بوونه ته وه.

مه حمود زپنرگیش دهیگوت: نه خیر، نه و گه واده ئیبلیس به عاره ق مردووه.

– گوناخت دهگا! نه دی پشبله که ی؟

– پشبله که ی شی، خوا ده زانی چند روزه و چند هه فته هه ره له ناو نه و کونه سه گه به برسی پی و تیوو پی ماوه ته وه و ئیتر نه ویش دوا ی نه و ته و او بووه.

مام نه چقورتی خه لوو زفر و ش، پیاوونکی که ته ی تیکسمراوی کورته له ی سوور و سپی، ژن و مندالی نه بوو، ره بهن، له ناو دوکانه ره ش و نوته که که ی خویدا، سی و حوت سال بوو هه به ته نیا ده ژیا. باوکم دهیگوت: مام نه چقورت به نه سل تورکمانی خه لکی ئوزه به کستان بووه، کاتی له شکری رووس له ریگای چیا ی براد وسته وه هاتوون پوستی و گه لاله داگیریکه ن، نه چقورت سه ربازی رووسیا بووه. کاتی گه یشتوته هه ولیر

شه یدای ژنیکی تورکمانی هه ولیری ده پی و دهخوازی، دوا ی نه وهش ئیتر ئیستاشی له گه لدا بی نه گه راپه وه مهمله که تی خو ی.

باوکم دهیگوت: «ژنه که ی، دوا ی سال و نیو پیک، مندالی له بهر چوو، بزه گیانی له دهست دا»، «ئیتر نه چقورت دوا ی نه وه، دلی نه ده هات گو ی ژنه که ی به جی بهی لیت. زوری خو ش ده ویست. تا نه دوا یییه ش، هه می شه، هه موو پینج شه مه یه ک له قه برستانی چراغ ده چوو بوتلیک عاره قی له سه ر گو ی ژنه که ی خو ی ته و او ده کرد. کاتی تاریکیش داده هات ده گه راپه وه کولانه که ی خو ی».

من خویشم، به بیرمه – نه و کولانه یه ی مام نه چقورتم دیوو – دوکانیکی خه لوو زفر و شپی تاریک و به نسرم، له ژیزه مینیکدا، بونیکی پیسی ناخو ش له و ناوه هه لده ستا که نه مده زانی بونی چیه!

دهستم بولا ی سه ری به تانیه که درت کرد و له سه رخو هه لمدایه وه:

– کاک نه وزاد!

نه وزاد خه بهری نه بوویه وه. جاریکی دیکه ش بانگیم کرد:

– کاک نه وزاد!

نه وزاد زور به زه حمت سه ری به رز کرده وه، بی نه وهی هه ست به هیج له نا کاوییه ک بکات:

– به لی.

ننجا ویستی ناو له پی خو ی له سه ر عه رز دابنیت و پستی بداته دیوار هه لستیتته وه، دهستی بهر قوریه ی چایه که ی ته نیشتی که وت و ر ژاندی.

خه ربک بوو پی پی بلیم «بپوره»، پرسیم:

– تو کاک نه وزادی؟

ته نیا ترووسکایییه کی به ئاسته می خو ر له م ژیر قالدرمه شیدار و تاریکه ی ددها. چاوی «نه وزاد» دیار بوو خو ی له بهر نه م تاقه ترووسکایییه به ئاسته مه ش رانه ده گرت، دهستی له سه ر بر وکانی کرده که پر، دهیو بست چاوی هه لبهی پی:

– به لی.

ههستم پی کرد، بۆنیککی پیسی تیکه له به بۆنی عه رقه له ده میه وه ده هات؛ نه و بۆنه ناخۆشه ده تگوت له چالیککی قوولی پر پشیلای توپیوه وه هه لده ستی. خه ریک بوو هیلنجم بیته وه.

نه و گوتی:

- تو کتی؟

من له بهر بۆنه ناخۆشه که، هه ندی کشامه وه. گوتم:

- من ناوم مامۆستا فره یدوونه. له سویده وه بۆ لای تو هاتووم.

«نه وزاد نه جیب رواندزی» گه نجیککی چوارشانه ی قژن، سه روکه للای له سه روکه للای نه و گامیشانه ده چوو که له ئیسپانیا له ناو مه یدانه کاندای زۆرانبازییان له گه له ده کمن و تیریان لای ده دن تا نه و کاته ی که له واژ ده بنه وه. نازانم بۆچی من له وه ده مه دا نه و کاک نه وزاده م وه که «گامیشیککی که له واژکراوه ی ئیسپانی» هاته بهرچاو. هه ولی ده دا چاوی به ته واوه تی هه لبه ییتی تا «بناسیته وه» و بزانی چیم ده وئ:

- فره موو.

له وه ده مه دا، له ژیر تیشکی ترووسکاییه که ده ی نه و ناوه دا، تیبیبینی نه وم کرد که دوو ددانی پیشه وه ی نه وزاد شکابوون. لیم پرسى:

- تو محمه ده دناسی، کاک نه وزاد؟

- محمه ده کئ؟

- محمه ده حه مه ره حیم شوانی! خه لکی که رکووکه.

نه وزاد، دیاربوو، له سه رخۆشی و مه ستیبه کی زۆر قووله وه گه رابۆوه؛ به لام ده موده ست بیری که وته وه:

- ئا.. ئی.. ئی. محمه ده که رکووکی؟

- ده یناسیت؟

- به لئ ده یناسم.

له وه ده مه دا ههستم کرد پیاویک له رووناکیی ناو ده رگاکه وه دیته ژوو ره وه و له ئیمه نزیک ده بیته وه. دیتم شو فیتری ته کسیه که مه، گوتی:

- ههستم کرد زۆر دواکه وتیت، بۆیه هاتم.

ئنجا گوتی:

- نه مه کبییه؟

منیش (وه که نه وه ی هه ست به شه رمه زاری بکه م) گوتم:

- نه مه نه وزاده.

شوفیره که که میک سه ری دانه وان دیوو بۆ نه وه ی نه وزاد له ناو تاریکیه که دا باشتر ببینی.

له ناکاو، ژنیک (ژنیککی قه له وی خر، پۆشته و په رداغ، سپیکه له، دیاربوو فره نسی بوو) له قاتی یه که مه وه، سه ری به ره و خواره وه، بۆ لای ئیمه، شو پرکردبووه و له سه ر شیشه ی قالد رمه کانه وه یه که به ده نگى خۆی هاواری ده کرده سه رمان. بۆله بۆلی بوو. من وا تیکه یشتم جنیومان پی ده دات و هه ره شه مان لای ده کات.

راستییه که ی، که میک ترسام. چاوم له قاتی سه ره وه، له شوفیره که م پرسى:

- نه وه ده لئ چی؟

شوفیره که بی نه وه ی بشله ژیت، له سه ره خو پی گوتم:

- ده لئ: نه و حه شیشه کی شه چلکنه بیه نه وه ولاتی خۆتان... پیروزی خۆتان بی!

ژنه فره نسییه که، له وه ده چوو خاوه نی ئاپارتمان که بیت، هه ر بۆله بۆلی بوو. شوفیره که به چریه ته رجه مه ی قسه کانی بۆ ده کردم:

- ده لئ: بۆ ماوه ی پینج مانگ کرپی شوقه که ی نه داینی و خواردی، ئیستاش نه و حه وت مانگ زیاتره نه م ژیر قالد رمه به چۆل ناکات. هه ر ده ری ده که ین، هه ر دیته وه. پۆلیسیش ده ره قه تی نایه. نه م گه رکه ی ئیمه ی پیس کردوو.

ژنه هه ر هاوار هاواری بوو.

گوتم: ده لئ چی؟

- ده لئ: نه گه ر بمزانیایه کورد هینده پیس و پۆخل و به ربان، هه ر له نه وه له وه خۆم تووشی نه م به لایه نه ده کرد و خانووم به کرئ نه ده دایه.

پاشان ژنەكە زۆر قایمتر دوو جار ان لەسەر یەكتر قیژاندی. دیاریوو پرسیاریکی دەکرد و دەبویست ئیتمە وەلامی بدەینەو.

- دەلتی چی؟

- دەلتی: «بۆ نایبەنەو؟». دەلتی: «بۆ نایبەنەو، بەلکو ئەم گەرەكە ئیسراحتە بکات؟».

نەوزاد دەبویست سەرنجی ئیتمە بۆ خۆی رابکیشیت، دەستی بۆ سەرەو بەرز دەکردەو و لچی هەلدهقورتاند:

- دەفنی کەن! سۆزانییە. وازی لی بیتن.

ژنەكە لە هاتوهاواری خۆی نەدەووستا، تەنانت لە ناكاو زۆر گورج و گۆلانە، هەر هیندەم زانی بەپێپیلیكەكانەو گەیشته خوارەو و پرووی لە ئیتمە كرد. من واقم ورمابوو، دەشترسام، بەتایبەتیش لەبەر ئەوێ دەمەزانی دەلتی چی.

لە شوفیرەكەم پرسى:

- مەسەلە چیبە؟

شوفیرەكە گوتى:

- وا دەزانی ئیتمە هاتووین بۆ ئەوێ حەشیشەى پى بفرۆشین.

- دەلتی چی؟

شوفیرەكە ئەمجارە وەلامی شپىزانی منى نەدایەو، زۆر بەنەرمى چەند قسەیهكى لەگەڵ ژنە فەرەنسییەكە كرد و پرووی كردەو من (وەك ئەوێ من دلتیا بکاتەو):

- وادهزانی كە ئیتمە برادر و خزمى ئەوین، یان حەشیشەى پى دفرۆشین و هاوتیبی ئەوین.

-ئى؟

- هیچ نییە. تىم گەيانە.

ژنەكە هەندىك ئارام ببۆو، بەتەپەتەپ وەسەر پێپیلیكەكان كەوتەو: بەلام يەك چركە چیبە دەمى نەدەووستا.

من دلتیا بووم كە جنیوى دەدا. لە شوفیرەكەم پرسى:

- ئەو جنیو دەدا، وا نییە؟

شوفیرەكە، بەداخ و خەفەتەو، گوتى:

- بەلتی، دەلتی «ئەم كوردانە پارىسیان پىس كردووە».

- بۆ؟

- دەلتی: لە ولاتى خویان لەبرسان غاردهدن و دین لەسەر ورگی ئیتمە دەژین.

- سۆزانییە، دەفنی کەن! راسیستە.

پاشان، شوفیرەكە بى ئەوێ گوتى لە قسەكانى نەوزاد رابگرى، پرووی كردەو من و گوتى:

- دەى، من لە دەرەو چاوەرپیت دەكەم. كارى خۆتى لەگەڵ تەواو بكە! بەلام زوو.

كە گەرەمەو لای نەوزاد، هەر لچی لە ژنەكە هەلدهقورتاند و دەستی بۆ سەرەو رادەووشاند:

- راسیستە. دەفنی كە! سۆزانییە.

ئەمە بى ئەوێ نەوزاد تۆزقالتىك چیبە لە ناو نوینەكەى خۆى بجووتیت. هەر لەژێر قالدەرمە تارىك و بەنەرمەكەو، خۆى ئامادەكردبوو تى بگات من بۆچی هاتوومەتە لای.

نزیك لە شپىزای پارانەو، بۆكاك نەوزاد نوشتامەو:

- كاك نەوزاد، نازانى محەمەد لە كوێیە؟

نەوزاد پێكەنى:

- محەمەد كەركووكى؟

- بەلتی. نازانى لە كوێ دەژى؟

نەوزاد دیسان پێكەنى:

- محەمەد زۆر برادرەم بوو.

- ئیستا چوو بۆ كام شار؟

- هەشت نۆ مانگىك لیڤە هەر پێكەو بووین. لیڤە بوو.

- لیڤە؟

- لە پارىس. بەلتی.

- ئەدى ئیستا، چوو بۆ كام شار؟

- له ئەلمانیا.

- ئەلمانيا؟!

- بهائی. وایز انم.

- كەي چوۋ بۆ ئەۋى؟

- لەمىڙه. زۆر لەمىڙه.

نه‌وزاد به‌تواوه‌تی چاوه‌دکانی که‌وتبونه‌وه ترووسکانه‌وه. که‌سه‌ری
هه‌لده‌بیری و ته‌ماشامی ده‌کرد، دیاربوو لییم ورد ده‌بووه بزانی من کییم، یان
منی له کووی دیوه؟ گوتی:

- جگہ رہت پیہ؟

منیش کاغہزی پہنجا فرہنگی کی فہرہ نسیم لہ گیر فانی راستم کہوتہ بہر
چنگ، دامی، گوتم:

- دوايه بو خوت جگهره ی پی بکره! پیم بلّی: نازانی له ئەلمانیا له کام
شاره؟

- له بهرلینه.

- له بهرلین؟

- بهائی

نوزاد دهستی لڙڻ ڪارٽونه ڪاٺي ڙٻڙ به تانيه ڪه ڊهرهينا و قوونڪه
جگه ريهه ڪي ڊهرهينا. ڪاٺي جگه رهه ڪي ڊاگيرساند، گوٽي:

- من پیشتر مالم له قاتی سه‌ره‌وه بوو، ئەم سۆزانیییه ده‌رمی کرد.

- کاک نہ وزاد، ناونیشانی محہ مدت لہ بہرلین پی نیہ ؟

- نه، چونکه زوړ له میټر ټاگام لټی نییه. که گه یستمه نه‌وی، دواى نه‌ند مانگیک پوښتکار تیکى پوښ نارد.

- ئەو پۈستىكار تەت لە لا نەماوہ؟

- نه مماوه.

ئىنجا پىكەنى:

- ئەم سۆزانییە مالاھەمى لى تىك دا. نابىنى!

نه وزاد له ناکاو جگه ره که ی له ده می کرده وه و گو تی:

- به لّام نووسیږووی که له هوتیلّیک ئیش دهکا.

- نازانی ئەو ھوتیلە ناوی چییە؟

- بۆمى نووسىبوو. ناونىشانەكەيشى نووسىبوو؛ بەلام لە بىرم نەماوە.
لام نەماوە.

(نەوزاد نەجیب رواندزی) بەتەواوەتی لە خەوەکە ی خۆی هەلسابۆوه، بەلام لە ناو نۆینە شەڕەکە ی خۆی تۆزقا ئێک چیبیه، نەدەجوولا.

که پیکنی، دیسان دوو ددانه شکاوه‌کھی، له‌ناو ریزه ددانه زرده‌لگه‌پاوه‌کانییه‌وه وه‌دیارکه‌وتن و دیسان بوئیکی پیسی ناخوشتی پرژانده‌وه رووم:

- محەمەد كەركووکی!! گەفتی دامی ئەگەر بگاتە ئەلمانیا و ئیشیکی دەست بکەوێ، پارەم بۆ بنیریت! کەچی تا ئیستایەک فرەنکی بۆ نەناردووم.

من که و تمه سهر نه و دی هه ناسه سارد برۆم و خواحافیزی له نه و زاد بکه م،
گوتم:

- .. له وانده يه پيښم.

لەو دەمەدا، گوێم لە ھۆرنی تەكسییەكەم بوو، لە دەرەوێ بانگی دەكردم. نەوزاد گوێی:

- نڈگر بینیت، نڈو گلہ ییہی منی پی رابگہ ینہ! بلی: «هه ی بی ودها...»

من پشتم کرده قسه‌کانی نه‌وزاد و نه‌مزانی چیی دیکه‌ی گوت.. به‌په‌له
خۆم‌گه‌یاندوده ناو ته‌کسیبیه‌که.

^

ئەم ھەموو درۆ و دەلەسە و غارە غارە، ئەم ھەموو ماندوو بوونەي ئەم ھەموو سالانەت، ئەم ھەموو سنوور پرپنە بېھوودەيەت، ئەم ھەموو ولاتە و ولات پۆشیتنەت، ئەم ھەموو دایەرەي پۆلیس و پەناھەندەيی و تەندروستی و بەلەدیە و تەحقیق و تەحقیقکارییە، ئەم ھەموو ھەستکردنەت بەبێ ولاتی و بێکەسی و بێ نرخیەي خۆت..! چي بکەیت؟

باشە تۆ بۆچی رۆژتیک بېرت لەو نەکردۆتەو (هیچ نەبێ بەسەردان) سەرێکی شارەکەیی خۆت بەدەیتەو و مالى خۆتان ببینیتهو؟ ئەو یازدە سال زیاترە دوورەولات و ئاوارە! ئاخەر باشە، بگەریتیتەو چی بکەیت؟ کئ ببینی؟ کوئ ببینی؟ پاشان، دەی، بەچی بگەریتیتەو؟ دوو هەزار و پینج سەد مارک بەشی چیت دەکا، چەندی لئ پاشەکەوت بکە؟

بچیتەو بۆ لای کئ؟ برا گەرەکەت یازدە سال پێشمەرگەیی ئەو حزب بوو.. ئەم حزب شەهیدی کرد. برا بچووکەشەت نو سال پێشمەرگەیی ئەم حزب بوو.. ئەو حزب شەهیدی کرد. دایکیش، گوناح گوناح، دواى بئ سەروشوتن مانەوێ سۆهامی خوشکت، کۆستی کەوت و بەحەسرەتی ئەو سەری نایەو. ماوەتەو باوکت. ئەویش هەبێ و نەبێ چاوەرێتی ئەو دەکات تانیا و مندالەکانی بگەنە ئەم ناو و ئیتر ئەویش بەدواياندا بیت! ئەوێه ئیتر، ئەمڕۆ لە کوردستان هەموو رێپەک هەر دەتەیتیتەو ئەوروپا! تۆ بلێتی بتوانیت جارێکی دیکە (پەحیماوای مندالیت) ببینیتهو! تۆ بلێتی جارێکی دیکە بتوانیت پیاسەیهکی دیکە بەبەردەم مەکتەبەکەیی کچانی (ئەسیری) دا بکەیتەو و کچە ئەسمەرە ئەگریجە شۆرە شۆریجەییەکان ببینیتهو؟ مندالیت، ئاخەر.. حەیف، وەک ئەو قەلاتەیی کە دەپروانییە پەنجەرەیی مالدەکان، خاپوور کرا. تازە.. تەواو.. ناگەریتیتەو. باوەر ناکەیی. نە. هەموو کوردی ئەوروپا و ئەمریکا حەز بکەن بگەریتیتەو کوردستان، تۆ هەرگیز حەزی ئەوەت نییە و باوەریش ناکەیت بگەریتیتەو! نەخێر. بگەریتیتەو بۆ کوئ؟

هیممەتی هاوڕێت، پار، لەگەڵ یەشار، لە هۆڵەندەو گەرابوونەو هەولێر.. کاتێ هاتبوونەو ئەمستردام، بەتەلهفۆن پێیان دەگوتیت:

- هەر نەچیتەو باشترە.

- بۆچی؟

- لە هەولێر هەستمان دەکرد بەتەواوەتی غەریبین.

- بۆچی؟

- پاشان چوینە سلیمانی. ئەویش هەر بەهەمان شێوە بوو.

- بۆچی هەستتان بەغەریبی دەکرد؟

- هەموو کەسێک کە دەچیتەو و لاڵتی خۆی، دەچێ شارێ خۆی دەبیینیتەو. کەچی شارێ ئیمە، لە ئیمە قەدەغە بوو. نەمانتوانی بچین گەرەک و کۆڵانەکانی مندالیی خۆمان ببینیتهو! لەناو ئوتومبیلەکەیی نێوان حاجی ئۆمەرەن و هەولێر یەک دوو گەنجی هەولێریان لەگەڵدا بوو، لە حاجی ئۆمەرەنەو تا گەیشتیە هەولێر هەر گۆرانییان دەگوت و نوکتەیی خوشکیان بۆ یەکتر دەگێڕایەو، چونکە دەیانزانای لە هەولێر دایکیان، خوشکیان، برایان، باوکیان، کەسوکاریان پێشوازییان دەکات و لەباوەشیان دەگرێ.. بەلام ئیمە.. هەردوو کەمان، غەریب، بەتەواوی واتای «غەریب» غەریب بووین.. تەنانەت هەستمان بەدلتەنگی و بەدەختییەکی زۆریش دەکرد. کاتێ نریکی هەولێر کەوتینەو، لەناو ئوتومبیلەکە حەزمان دەکرد بگڕین.

- بۆچی؟

- ئەی چی؟ چی ئیمە دەگەیاندهو کەرکووک!

- ئەی دایک و باوک و خوشک و براتان.. نەهاتنە لاتان؟

- هاتن. چوار پینج رۆژتیک لە هەولێر یەكترمان ببینی و گەڕانەو. لە هەولێر و سلیمانی، کەسمان نەدەناسی، کەس نەیدەناسین.. عەینەن ئەمستردام. هێشتا ئەمستردام چاکترە، چونکە هیچ نەبێ وا چەند سالییکە لەگەڵی راهاتووین.

ئەوێه! تۆش لەگەڵ ئێرە راهاتوویت. باشیش راهاتوویت. بەلام خو تۆ بەلای کەمبێهەو هەر دەبوایە چاوێکت لە باوکە تەنیا و بێکەسەکەت بووایە: رۆژ تا ئێوارە ئێوێ بە (دوکانی پێلاو فرۆشییەکەیی) بەخپۆکرد. کاتی خۆی پوول بەپوول کۆی دەکردەو بۆ تۆی دەنارد، دەیگوت: «با کۆرەکەم ببیتە ئەندازیار». کاتی خۆی سێ جارێ بەلێن وابوو سەردانیکی فلۆرنسا بکات و بێتە لات بتبینی، هەر نەپەخسا. بەلام بەلێن بئ: لەم رۆژانە، بزانی ئاخۆ کئ لە برادەرە کوردەکانەت دەگەریتیتەو هەولێر، نامەیهک و پینج سەد مارکیکی لەگەڵدا بۆ بنیتریتەو.. هیچ نەبێ ناوێشانی ئێستای خۆتیشی لە بەرلین بۆ بنیتریت! ئێستا بێگومان دلێ

بهو نامه بهت زور خوش دهی. دهلی: «ئوه تا، کوره کم، دواي ئه هم هه موو ساله به دبه ختی و ئاواره بییه، نامه به کی جوان و پینج صد مار کیتی بو ناردم!».

باوکت نازانی که تو ئیتالیات به جی هیشتموه و ئیستا له ئه لمانیا ده ژیت. تانیای خوشکیشته هه نازانی. چون بزانی؟ بو بزانی؟ ئه دی چی! تو بچی سه ری ئه وان به گرتی خوت بیه شینیت؟ ئنجا خو وایشه. بچی هه ناوی ئه وانیش پر له خه م و خه فته بکهیت؟ به لام تو بلتی ناسیا ویک، ئاشنا به کی تو هه والی تو ی پی نه گه یاندین؟ شه رمین خانی کچی خود ادای گورانبیژ خو له کوپنه اگنه وه نامه ی بو مالی به هجه تی هاو ریت نارد بو و پی گوتبوون که کوره که یانی له ئوسلو دیوه!

به بیرته: هه فته به ک پیش ئه وهی فلوره نسا به ره و پاریس و پاشان به ره و به رلین به جی بیلیت، نامه به کت بو یان نارد و نوو سیبووت که له وانیه به جیت له جه زبه به کی رۆژئاوای ئیتالیا له چیشته خانه به ک کار بکهیت؛ یانیش له وانیه به جیته ولاتیکی دیکه ی ئه وروپا و له وئ داوای مافی په نا هه نده یی بکهیت. ئه مه که ی بو؟ به ته واده تی بیرت نییه، به لام وایزانیته ئاخرو ئوخری سالی ۱۹۸۵ بو. ئیستا ده دوازه سال زیاتره به سه ره ئه و رۆژده تپه ره ده ی و تو تازه ده ته وئ نامه به کی دیکه یان بو بنیریت. ئاخو، بلتی چی؟ بلتی «بایه گیان نه متوانی خویندنه کم ته واهو بکه م و بیه ئه ندا زیار، لیم بیوره!»؟ بلتی «له به رلین به شه وان له هوتیللیک پاسه وانیته ده کم و وه زعم زور باشه!»؟ بلتی چی؟ بلتی «چاوه ریتان ده کم. ئیوه ش وهر نه ده ره وه»؟ تا له فلوره نسا بویت، باش بو، تا قه ته ت هه بو: زوو زوو ته له فونت بو ماله دراوسپکه تان له که رکوک بو ده کردن و بانگیان ده کردن هه ندئ قسه ت له گه لیان ده کرد، به تاییه تیش له گه ل دایکت. به لام دواي ئه وهی فلوره نسات به جی هیشته، له و ساته وه ژیان له ئه وانیش و له توش تیکچوو: ئه وان حکوومه ت ده ری کردن و ئاواره ی هه ولیتری کردن، توش سه ری خوت به ره و پاریس و پاشانیش به ره و ئه م به رلینه هه لگرت.

مالی هیمه مه ت له (ره حیماوا) هینده له ماله که ی ئیوه دوور نه بوو.

کاتی له هه ولییره وه گه رابژه ئه مستردام، نامه به کی بو ت نارد بوو، نوو سیبووی:

«محهمه د گیان، ئیستا مالی ئیوه له که رکوک نه ماون. ده رکراون و ها تونه ته هه ولیتر. به داخه وه نه متوانی بزانی له کام گه ره کن و ناویشانیان چییه: ئه گینا سه ریکم هه ر لی ده دان، به لام دایکم ده یگوت:

- پی بلتی که باوکی سحه تی باشه. خوشکه کهیشی، تانیا خان، شووی به ما مۆستایه کی خه لکی هه ولیتر کردوه و ئیستا دوو مندالیان هه یه».

ئه مه هه موو شتی که که تو ئیستا له باره ی باوکت و تانیای خوشکت ده یزانیته. رۆژیکیش له نا کاو،.. ئا، بیرت که وته وه: کورپکی گه نجی ته مه ن ۱۸-۱۹ سالی که ده بوو، تازه گه یشتبووه به رلین، له گه ل گه نجیکی دیکه ی هاوته مه نی خو، له به رده م چیشته خانه به کی شاورمه ی یونانی، له شه قامی توو بینگن شتراسه له لای بورجه که، سه نده ویچی گه صیان ده خوارد و به کوردی قسه یان ده کرد. توش له ته نیشت ئه وان وه ستابوویت سه نده ویچت به ده سه ته وه بوو، کاتی بینیت ئه و دوو گه نج به کوردی قسه ده که ن، دلت خوش داها ت، دوو اندتن. هه والی کوردستان لی پرسین و سو راغی شه ره شوپی برا کوژیت لی کردن. له کو تاییدا بو ت وه دیار که وت که ئه و کوره گه نج به هه ولیتری به ده بیته ئاموزای خالی زاوا که تان. توش، زورت پی سه ر هات که له م بنی دنیا به دا ریک که وتی «خزمی کی خوت» بکهیت که به در یژایی ژیا نته ته دیوه و نه تناسیوه. تو زور تر بو دلخوش کردنی ئه و کوره گه نج، لیت پرسی:

- ناوی زاوا که م چییه؟

گوتی:

- ما مۆستا فه ره ی دوون. ما مۆستای کیمیا به.

لیت پرسی: «ئه دی تانیا چۆنه؟»

گوتی: «باشه. دوو مندالیان هه یه».

پاشان، گوتی:

- کاتی من له هه ولییره وه به ره و تورکیا به ری ده که وتم، ئه وانیش

داياننابوو دەرچن.

- بەرەو کوئ؟

- نازانم، بەلام دەیانگوت «دەچینە خاریج».

بە بیرتە: ناوئیشانی خۆت لەسەر پارچە کاغەزێک نووسی و داتە ئەو کۆرە گەنجە «ئامۆزای خالی زاواکت»؛ لە بیریشت کرد لێی بپرسی:

- تۆ ناوت چییە؟

- گود مۆرگن سېروان!

تۆماسی خاوەن هوتیلە کە بوو، دیسان رۆژنامە «فۆغن پلات»ی بەدەستەو بوو، وەک هەموو بەیانییەک، کاتژمێر حەوت و پەنجای دەقیقە گەیشتە سەرت.

- گود مۆرگن هێر تۆماس.

۹

لەبەرخواوە، شوفیترە کە پێی گوتم:

- تۆ لە سوێدەو هەلتەک هەلتەک هاتوویت بۆ پارێس، بۆ لای کلتۆشاغێک!

منیش پرسیم:

- «کلتۆشاغ» چییە؟

- لانهوازیکی لەسەر جادە کەوتوو، ئەوانەى تریاک ژيانيان لى دەسەنیتەو و لەناو مېترۆ و لە پەنا دیوارەکاندا دەنوو. بەفەرەنسی لێرە پێیان دەلێن «کلتۆشاغ».

من، سەرتیک و هەزار سەودا، نەمدەزانی بێر لە کام گرفتێک بکەمەو، گوتم:

- کاکى برا، هەموو ئەو شتانەى لە ژيانندا نەتديون، لە غەریبى و لە دوورەولاتیدا دەیانبێنیت.

شوفیترە کە، من پێم گوتبوو کە - بۆ ئەوێ پارەى زیاد لە پارێس خەرج نەکەم و لە هوتیل نەمێنمەو، هەروەها سەبارەت بەوێ کە هەر ئەمڕۆ

کاتژمێر حەوتی ئێوارە فرۆکەبەک بەرەو ستۆکھۆلم بەرێ دەکەوێ بە لکو فریای کرپنی بلیتێک بکەوم - پێتوێستە دەمو دەست هەر ئەمڕۆ بگەرێتمەو سۆتد.

شوفیترە کە، هەر بەدیالێکتە موسلاووییە کەى خۆى، لێمى پرسى:

- ئیستا بریارە دا بگەرێتیتەو سۆتد یان بچیتە بەرلین؟

- نەخێر وا باشترە یەكەم جار بگەرێتمەو مالهەكەى خۆم لە مالمۆ. پاشان لەوێو بەشەمەندەفەر، دەچم سەرتیک لە بەرلین دەدەم.

- دەچی بۆ بەرلین؟

- بەلێ.

- من پێم وانییە کلتۆشاغێکى ئاوها تا ئەو رادەیه شتى لەبیر مابیت کە تۆ متمانە بەقسەکانى بکەیت.

منیش، وەک ئەوێ گازانده لە بەختى خۆم بکەم، گوتم:

- ئەم کۆرە، کاتى خۆى، پێش ئەوێ صەدام حوسێن کویت بگرت، لەگەڵ محەمەدى ژنبراکەم لە فلۆرەنسا پێکەو قوتابى بوونە.

- لەوانەیه چارەسەرى دیکەشت نەبێ، بۆیه بەقسەکانى ئەو باوەر بکەى..

- ئنجا من بەهەزار حالیش تا ناوئیشانى ئەم «کلتۆشاغە» دۆزبۆتەو.

- لە ئەورووپا ناسیاوێکت نەبێ یارمەتیت بدە، ناخۆشە.

- پێنج رۆژ لە فلۆرەنسا مامەو بەس بۆ ئەوێ ناوئیشانى محەمەدى ژنبراکەم بدۆزمەو، بەدوای کەسێکدا دەگەرام کە هیچ نەبێ بیناسیت، تەنانەت چوومە زانکۆکەیشى. پۆلیسخانەکان و دایەرەى پەناھەندانیش گەرام.

- بۆ؟!

- چونکە من تا ئەوکاتەش لەسەر ئەو باوەرە بووم کە محەمەدى ژنبرام هەر لە فلۆرەنسایە و ژن و دوو مندالەكەشم هاتوون بۆ لای ئەو. لە هەولێرەو بەتەلەفۆن هەر ئاوهايان پێ دەگوتم.

- خه زووره که ت وای پی ده گوتیت.

- به لئی. له فلوره نسا هه مورو دنیا گه رام به دوایدا. بیه ووده بوو. نه پولیس، نه دایه ره ی پناهه ندان، نه زانکۆ که ی (ته نانه ت دوو براده ری دیکه یشیم دۆزبیه وه) که سیان نه یانده زانی چوو به بۆ کوئی!

- قاچاغچیه کان وایان پی راگه یاندوو!

- به لئی. ئیتر، له دواين رۆژدا، ماندوو بووم، دامنا بوو بگه ریمه وه مالمو، یه کییک له و دوو براده ره کۆنه ی محمه مد، له ناکاو هات بۆ هوتیله که م و گوتی:

- مژده!

- خیر؟!

- ناو نیشانی براده ریکی ئه وت ده ده می له پاریس، کاتی خۆی لیتره پیکه وه قوتابی بوونه.

شوفیره که گوتی:

- ئمم.. که واته ئاوها بوو که جه نابت رینگه ت که و ته لای ئه م به سته زمانه.

- به لئی..

شوفیره مووسلا و بیه که ده یو بست کۆتایی به م گفتوگۆ به بینین، گوتی:

- باشه، ده ی. خیری پتویه. ده یاندۆزیته وه ئینشاللا.

له ناو فرۆکه خانه ی (شارل دوگۆل)، من تا ئه و چرکه یه ی بلیتیشم بۆ ستۆکهۆلم بری، هه ر دوو دل بووم: بچمه به رلین یان بگه ریمه وه مالمو؟

ده مویست بچم بۆ به رلین، به لام به ته واده تی دلنیا نه بووم ئاخۆ محمه دی ژنیرام سه د له سه د له به رلین ده دۆزمه وه یان نا؟ له هه مان کاتدا ده شمو بست بگه ریمه وه ماله که م له مالمو له به ره وه ی هه زم ده کرد بزانه چ هه وال و نامه یه کی تازه م- له وانه یه له کوردستانه وه یان له ئه سته مبوله وه- له باره ی ژنه که م و دوو منداله که م بۆ هاتوو؟ هه ر چۆنیک بێ، دوو رینگه م له پیش بوو. ده بوایه هه ردوو کیشیان ته ی بکه م. ئه مه جگه له وه ی رینگه ی سییه میشم هه بوو: ته له فۆنیک بکه م بۆ کوردستان و قسه له گه ل

خه زووره که م بکه م، بزانه ئاخۆ له گه ل قاچاغچیه که ره کوو کییه که ی خزمی خۆیان چیی کردۆته وه؛ چ هه و الیکه تازهی له باره ی تانیا و دوو منداله که مان پتیه؟

بلیتی کاتژمیر هه وتی ئیواره م به ره و ستۆکهۆلم بری و به په له، جاننا گه وه که م به سه ر شانه وه، به ناو هاتوچۆی رتبه واره کانی ناو فرۆکه خانه دا، چاوم به دوا ی ته له فۆنیکدا ده گێرا. ته ماشای کاتژمیره که ی مه چه کم کرد: هیشتا پینج سه عات و نیوم مابوو فرۆکه که م به ره و ستۆکهۆلم هه لبفری. له گه ل ئه وه ش، هه ستم ده کرد ده بی په له بکه م. نازانه بۆچی.

کاتی کابینه ی ته له فۆنیکم بین، ئنجا بیرم کرده وه ده بی کارتیکیش بکرم! له و ده مه دا، له ناو ئه و قه ره بالغیه بی ئه ندازه یه ی لای فرۆشباری کارتی ته له فۆنه کان، نازانه بۆچی له ناکاو پرسباری شوفیری ته کسیه که م بیرهاته وه که لیمی پرس: «تۆ ناشزانیت ژنیراکه ت له کام ولاته؟!». هه ستم ده کرد من ئیستا تیده گه م که شوفیره که به تۆنیکه گالته جار بیه وه ئه م پرسباری لیم کرد، به شیوه یه کی ئه و تۆ که به «ساویلکه» م بزانی و هه و لدانه که شم به «شتیکه بیه و ده» له قه له م بدات.

ئه وه ی له هه موو شتیک زیاتر نازاری ده دام و خستبوومیه گێژه نیکه ره تینه وه ئه وه بوو که خه زوورم له سه ره تادا پتی ده گوتم: «قاچاغچیه کان ناسیاوی خۆمان؛ تا نه یانگه یه ننه ده ست خۆت له شاری مالمو، به ره لایان ناکه ن»، که چی پاشان، ئیستا پیم ده لئی: «قاچاغچیه کان گه راونه ته وه هه ولیر و ده لێن: تانیا و دوو منداله که مان سپاردۆته ده ست محمه د له فلۆره نسا».

تینا گه م. بۆچی چوونه ته ئیتالیا؟ چ شتیک وای لێ کردوون ئاراسته ی خۆیان بگۆرن و رووبکه نه ئیتالیا؟ خۆ قاچاغچی ده بی باش بزانه که ئیتالیا په ناهه نده راناگری. زۆر زه حمه ته. بیگومان رینگه و رینگه ده یانگه رپننه وه ئه و ولاته ی لیبیه وه هاتوون! تۆ بلتی قاچاغچیه کان - خۆیان ئه م رینگه سه خته یان پی با شتر بوو بیت؟ با وه ر ناکه م. بۆچی؟ خۆ له وانه شه تانیا خۆی بریاره که ی پی گۆربن. به لئی، هه بی و نه بی تانیا به رنامه که ی پی گۆربون. له وانه یه پتی وابوو بیت که رینگه ی ئیتالیا

ئاسانتەرە و زووتریش دەگەن. گوتوویەتی «با سەرئیک لە محەمەدی براشم بدم». بەلام ناوێشانی محەمەدیەن چۆن دۆزیووە؟ بۆیە چی! خۆ لەوانەشە لەوکاتەدا رووداویک ھاتبێتە پێشەو و تیکرا ناچار بووبن رێگە ئیتالیا ھەلبژێرن. بەلام سەیرە! رێککەوتنیان لەگەڵ قاچاغچییە کە ئاوا بوو کە بەپەسا پۆرتیکی ساختە ئێلمانی، یەكسەر لە فرۆکەخانە ئێستە مەبۆڵە ھەلبانفرێن بەرەو ستۆکھۆلم. پێش ئەمەش، واتە پێش ئەوێ لە ئێستە مەبۆڵە بەرەو ستۆکھۆلم ھەلفرن، بەچەند سەعاتیک، دەبوایە تەلەفونیک بۆ من بکەن و ئاگادارم بکەن: بۆ ئەوێ من بزانم کە و چ سەعاتیک دەگەنە فرۆکەخانە ستۆکھۆلم؟ رێگە دوو ھەمیشتیان، لەگەڵ ھەمان قاچاغچی بەم شێوەیە بوو: لە ئێستە مەبۆڵە بە ھەمان پەسا پۆرتی ساختە ئێلمانی - کە ھەر لە ھەولێر بۆی کریبون - بەرەو وارشۆ ھەلفرن، لەوێشەو، لەسەر سنووری پۆلۆنیایە، سواری کەشتی بێن و بەوپەری سەلامەتیەو بەگەنە قەرەغەکانی سوید و منبیش لە مالمۆ بەچمە پێشوازییان. بەلام لەم کاتەدا ھەر دەبوایە رۆژیک یان چەند سەعاتیک پێشتر تەلەفونیان بۆم بکردایە و ئاگاداریان بکردایە: رێگە چوونە ئیتالیا ھەر ئەسلەن لە بەرنامەدا نەبوو. سەیرە! بۆچی روویان کردۆتە ئیتالیا؟

تانیا، دوایین جار کە لە ئێستە مەبۆڵە تەلەفونی بۆ کردم، دەگوت: - فەرەیدوون گیان، غەمی ئێمە نەبێ. ئێمە لێرە، لەگەڵ مائە پەناھەندەییەکی دیکە کورد (ژن و مێردێکن، دوو کچی عازەب و کورپکی پارچەلەشیان لەگەڵ) خانوویە کمان گرتووە و چاوەڕێی قیزیە سویدی و پۆلۆنی دەکەین. ھەر ھەموومان ھەمان قاچاغچییە کە ناسیاری خۆمان کارەکاغان بۆ مەیسەر دەکا. چاوەروانی دەستی ئێوانین. ئێوانیش تا ئێستا ھەر پێمان دەلێن «جاری چاوەڕێ بکەن!». ھەر چۆنیک بێ، قیزیە ھەر ولاتیک - پۆلۆنیایان سوید - زووتر بێتەو، وایزانم ئێتر بەویدا سەفەر دەکەین».

تەنانەت کە پێشیم گوت: «وا باشتر و خۆشترە کە یەكسەر بەگەنە فرۆکەخانە ستۆکھۆلم». لە وەلامدا گوتی: «ئێمەش وا ھەزدەکەین، بەلام

ئەگەر قیزی پۆلۆنیان زووتر بۆ بێتەو، ئەوا بەسواری کەشتی دەگەنە سوید. جاری نازانین».

لە ھەموو حالەتیک، تانیا بەھیچ شێوەیە کە باسی رێگە بەرەو ئیتالیا بۆ من نەدەکرد؟ سەیرە! تەنانەت ھەر باسی محەمەد و فلۆرنەسایشی ھەرگیز نەدەکرد - دیاربوو نەیدەویست متمانە بکەنە سەر محەمەد - . تۆ بۆی تانیا لە کۆتاییدا، لەبەر خاتری ئەو مائە پەناھەندە کوردە دیکە (ئەگەر ئەوان رایان گۆربیت و ھەزیان کردبێ بچنە ئیتالیا) ئەویش رای گۆربیت و چووبیتە ئیتالیا؟ یانیش، تۆ بۆی، لەبەر خاتری پەسا پۆرتە ئێلمانیە کە یان، یەكسەر لە ئێستە مەبۆڵە، بێ قیزی، بلیتی فرۆکەیان بەرەو ئێلمانیایە بریبیت و گەشتبێتە ئێلمانی! دەشی! ئەمەیان، زۆرتر رێی تێ دەچیت. بەلام، ئەو بۆچی، لە ھەموو حالەتیکدا تەلەفونیکیان بۆ من نەکردووە؟ تۆ بۆی تەلەفونیان بۆ کردم و لەو دەمەدا لە مائە نەبووم؟ یان پەلەیان بووبێ و فەریا نەکەوتن؟ یەكسەر بەبێ تەلەفون بەرەو ئێلمانیایە ھەلفرن؟ خۆزگە! بەلام لەم کاتەدا، خۆ تانیا بەھیچ شێوەیە کە ئاگاداری ئەو نییە کە محەمەدی برای، ئێستا ئەویش لە ئێلمانیایە. تانیا - خۆشی و باوکیشی، ھەر وا دەزانن کە محەمەد لە فلۆرنەسیا. بەلام کێ نالێ کە تانیا بەم دواییە لە ئێستە مەبۆڵە خەبەر و ناوێشانی تازە ئەو پێ گەشتبیت! یان محەمەد - خۆی لەناکاو تەلەفونیک بۆ کردبیت؟ بەلام محەمەد خۆ ناوێشانی تانیا نازانی! نەخێر. ھەر چۆنیک بێ، زۆرتر رێی تێ دەچێ کە چووبیتە ئێلمانیایە. یانیش ئەوپەری، بەیەکیک لەو دوو رێگەییە دایانابوو، ھاتوونەتە سوید و نەیان توانیوە تەلەفون بۆ من بکەن. ئای تانیا گیان، غەریبی و ئاوارەیی چۆن لە یەکتەر داڕێ کردین! چۆن لە خۆرای ئەو ژیا نە سادە و ئاسوودەیی خۆمان لە خۆمان تێک دا! ئۆف! ھەر چۆنیک بێ.. باش بوو: باش فریای ئەم فرۆکەییە کاتر مێر ھەوت کەوتم!

لە بەردەم کابینە تەلەفونە کە وەستا بووم: چۆل بێت و بچم تەلەفونیک بۆ ھەولێر، بۆ مائە خەزورە کەم بکەم. لە ناکاو، بەخۆم گوت «ئەنجامە کە، تەقربەن، ئاشکرایە»، «کەواتە، بۆچی تەلەفون بکەم؟».

پاشان گوتم: «تازە کارتە کەم ھەر کەپو و خەسار دەبێ. ھێچ نەبێ ئەو دی پێ بلێم کە چیتەر و نەزانن محەمەد ھەر لە فلۆرنەسا دەژی».

ھەر کە دەسکی تەلەفۆنە کەم بەگوێمەو و نا، دەمۆدەست تەلەفۆنە کە ی ھەولێر زرنگایەو. خەزوورم بوو. ھاوارم کرد:

- خالە حەمە پەحیم.. چۆنی..!

یەكسەر دەنگمی ناسیەو. بەھەمان دەنگی بەرز، پێم گوت:

- محەمەدی كۆرت لە فلۆرنەسا نەماو.

- چۆن؟

- چووە بۆ ولاتیکی دیکە.

- بۆ کام ولات؟

- نازانم. نازانم بۆ کام ولات؟

خەزوورم، لەوێو، بێ ئەو دی ئاگاداری ئەو بێت کە من لێرە چ دەردێکم بە دەست گەران بەدوای محەمەدی كۆری دیو، پێی گوتم:

- كۆرم لە ئیتالیا، ھەر لە ئیتالیا.

من ھاوارم کردەو:

- لە ئیتالیا نەماو، لەوێ نەماو.

دەنگی خەزوورم زۆر بە دلنیا بێیەو جەختیی لێم دەکردەو:

- كۆرم، لە ئیتالیا. من جاری پیشوو، خۆ ناو نیشانە کە ی ئەوم دایە تۆ. لە گەڵ برادەریکی، پیکەو دەژین، ناوی رۆژیاری.

- چووم. چووم. نەمدۆزیەو.

- چووی بۆ فلۆرنەسا؟

- چووم. ئەو رۆژیاری برادەری، دەلی: «ئیتالیا بە جێ ھێشتوو».

خەزوورم درەنگ باوهری ھات. دیار بوو ئەویش شەژا. لە من خەمۆکتر و سەرسامتر، لێی پرسیم:

- کەواتە ئەدی تانیا و مندالەکان چۆن گەیشتونە تە ئیتالیا؛ ئەگەر محەمەد لەوێ نەما بێ؟

- نازانم. منیش لەو تێ ناگەم.

- بپرسە كۆرم!

- دنیا م تە ی کرد. نایاندۆزمەو.

- كۆرم، من دلنیام: تانیا و مندالەکان گەیشتونە تە ئیتالیا. قاچاغچیەکان خۆ خزمی خۆمان، قابیلە درۆم لە گەڵ بکەن؟ بگەرێ بەدوایاندا، رجات لێ دەکەم! ئەم حورمە یە و ئەو دوو مندالە بەستە زمانە بە تەنیا لە ئیتالیا چ بکەن؟ بۆ کۆی بچن؟

خەزوورم سەرلەنوێ مەترسیی ئەو دی خستە دلەو کە تانیا و مندالەکانم بە راستی ھاتیبتنە ئیتالیا. گوتم:

- خالە گیان، تۆ تەنیا من لەوێ دە دلنیا بکەو بزانە قاچاغچیەکان چ دەلێن!

- كۆری خۆم، قاچاغچی ناسیاوی خۆمان، پێری دیسان بێنیمەو؛ دەلی: «تانیا و ھەردوو مندالە کە شمان گەیاندۆتە فلۆرنەسا و داومانە تە دەست محەمەدی كۆرت لە ئیتالیا».

لە تووڕەیی و شەژان و کەللەیی خۆمدا، خەریک بوو میشتکم شەق ببات، دەمویست یەك بە دەنگی خۆم ھاوار بکەم و بە خەزوورم بلێم:

- ئاخر.. من پێت دەلێم محەمەد لە ئیتالیا نەماو!

دەمۆدەست، بە توندی، دەسکی تەلەفۆنە کەم داخستەو.

بۆ یەكەمین جار بوو لە ژیاغدا ھەستم کرد: زەمین چەند فراوان و پانوپۆرە و.. منیش چەنێك بچووک! ژبان چەنێك بێ لۆژیک و تیکچەرژاو، ئێمەش چەنێك ساویلکە و بەدبەخت! لە دلی خۆمدا گوتم: نەفرەت لەو ئەورووپایە ی کە ساویلکەیی منی تەفرە دا!

زۆر دلتنەنگ، لە ناوەرستی فرۆکەخانە ئاپورە کە ی شارل دوگول، خەریک بوو لە پرمە ی گریان بدەم. لە بەردەم کابینە ی تەلەفۆنە کە، ناومیدانە لە خۆم پرسى:

- چی بکەم؟

بیرم کەوتەو کە بلیتم بپو:

- بۆ کۆی بچم؟ بۆ مالۆ؟ بۆ بەرلین؟ بۆ فلۆرنەسا؟.. بۆ کۆی!

دەمزانی، بێگومان، دەبوایە بگەریمەو... بەلام نەمدەزانی بۆ کۆی؟

۱۰

سپێدە، کاتژمێر هەشت و بیست دەقیقە، کاتێ دیسان، وەک هەموو رۆژتیک، دەرگای ژوورەکەیی خۆت کردووە؛ سەرت سورما، بینیت: نامەیەک، بەزمانی عەرەبی لەسەری نووسراوە «الی السید محمد حمە رحیم شوانی»، لەودیو دەرگاگەت کەوتوو.

ئەمە یەكەمین جارە «نامەیەك بە عەرەبی» بگاتە ئەم ماله!

ئەم نامە عەرەبییە چییە؟ کێ نامە بە عەرەبی بۆ تۆ دەنووسێ؟ چ برادەرتکی عەرەب هەیە؟

عەلی هاشم مزەعەل، ئەوکاتەیی لە فلۆرنسا پێکەوه لە کۆلیژی ئەندازیاری قوتابی بوو، لەسەر داخوایی سەفەرەتخانەی عێراقی لە ئیتالیا، بۆ خەزەتی سەربازی، خۆتەندنی بەجێ هێشت و گەڕایەوه عێراق. بەلام دواي چوار مانگ خەبەرەت بۆ هاتەوه کە لە هێرشەکەیی عێراق بۆ سەر قەسری شیرین «شەهید کراوە». عەلی مزەعەل تاقە برادەرتکی عەرەب بوو لە هەموو دنیا کە بە عەرەبی قسەتان دەکرد! تۆ کێی دیکەیی عەرەب برادەرتە و بە عەرەبی لە گەڵ یەكتر قسە دەکەن؟

ئەوێت لەبەر چۆن کە دیسان، وەک هەموو بەیانییەك کاتێ هیاک و خەوالوو لە هوتیلەکەت دەگەرێتەوه، هەر بەجلوبەرگەوه لەناو نوێنەکەتدا هەرس بەینیت. بێ ئەوێ جلوبەرگ و پێللات داکەنی، لەسەر سیسەمەکە دانیشتی، بەپەله پرووزی زەرفی نامەکەت هەڵپەچری. بەزمانی عەرەبی نووسرابوو:

بۆ بەرێز، محەمەد حمە رەحیم شوانی

ئەم کاتەت شاد،

دەزانین لە کار گەڕاویتەوه و ماندوویت و دەتەوێ یەكسەر بخەویت، بەلام بۆ کارێکی پێویست کە پەڕەندایی بەژیانی خۆتەوه هەیە؛ پێویستە یەكتر ببینین و هەندێ قسە پێکەوه بکەین. بۆ ئەم مەبەستە، هەر ئەمڕۆ، کاتژمێر چواری ئێوارە، لە کافتیریای «هێر لووسیانۆ» لە بەرامبەر نافوورەکەیی کۆنک شتراسە هیوادارین ئامادە بیت.

کێیە ئەم نامەییە «بە عەرەبی» بۆت نووسیوه؟ بە عەرەبی... ئەمە واتای وایە کە ئەو کەسە یان ئەو لایەنە عەرەبە! سەیرە!

کاتێ لە فلۆرنسا بوویت، زوو زوو لە سەفەرەتخانەی عێراقیەوه، نامەت بە عەرەبی بۆ دەهات، بانگیان دەکردیتە سەفەرەتخانە و جارسیان دەکردیت. تۆ لە دەست ئەو بەعسییانە بوو کە غارت دایە ئێرە. تۆ بلایی لێرەش هەر وازت لێ نەهێن! نەخێر هیچ ماقوول نییە ئەمە نامەیی سەفەرەتخانەی عێراقی بیت. سەفەرەتخانەی عێراقی لە بەرلین؟ حزبی بەعس.. ئە ئەلمانیا؟ نەخێر. نا. دوور نییە نامەیی حزبیکی عەرەبی-عێراقی ئۆپوزیسیۆن بیت! بەلام نامەکە دەلێ «پەڕەندی بەژیانی خۆتەوه هەیە!» ئەم «ژیانی خۆتەوه» یە، واتای ژبانی تایبەتیم دەگەرێتەوه. من چ گرفتێکم لە گەڵ چ حزبیکی یان چ لایەنێک هەیە؟ کەواتە.. مەسەلەکە سیاسی نییە. نە. ئەدی کەواتە بۆچی نووسراوە «دەزانین»، «هیوادارین». نەخێر. تۆ لە شێوازی نووسینەکیان ورد بێوه! بەناوی گروپییکەوه قسە دەکەن. نووسیویانە «ئێمە». بەکارهێنانی ئەم «بین» «بین».. دەزانین.. هیوادارین.. ئەو دەگەرێتەوه کە گروپییکن یان بەلای کەمییهوه لایەنیکن کە ئەم نامەییان بۆ تۆ ناردوو.

دلت، تەپ، تەپ.. خێرا لێی دەدا.

بە تەواوەتی شپۆزە بوویت. چی بکەیت؟

بەراستی، ناخۆشە! نامەیکەت بۆ هاتوو لە لایەنێکی گومانلێکراوهوه، داوات لێ دەکا لە رۆژ و کات و شوێنێکی دیاریکراودا ئامادە بیت! تۆش گومانەت لەمە هەیە و بەهەرەشەیکە دەژمێرت بۆ سەر ژبان و ئاسایشی خۆت. تەواو. مافی خۆتە و پێویستە بترسیت! کەواتە، باشترین شت ئەوێە یەكسەر بچی خەبەری پۆلیس بدە!

بەلێ. بەزووترین کات بچۆرە پۆلیس و خەبەریان بدەری! تۆ لە دەست حکومەتی بەعس و سەفەرەتخانەی بەعسییەکان فلۆرنسات بەجێ هێشت و غارت دایە ئەلمانیا؟ ئایا لێرەش هەر وازت لێ ناهێن؟ بەلام لای پۆلیس بلایی چی؟ چۆن بلایی چی؟ بلایی «نامەیکەکی ئاوام بۆ هاتوو». ئاخەر کێ دەلێ ئەم نامەیکە لەم لایەنەوه هاتوو؟ بۆچی پێشتر

نامه یه کی واهییان بۆت نه ده نارد؟ بۆ غوونه یه کسه ر دوای ئه وه ی گه یشتیه ئه لمانیا؟ ئه دی ئه گهر له حزبیکی وه ک په که که وه هاتبیت، یان له حزبیکی ئۆپوزیسیونی دژی حکومه تی عیراقیه وه و بیانه وئ میواندارییه کت بکه ن.. یان ئه گهر بیانه وئ داوات لی بکه ن بیسته ئه ندامیان و کاریان له گه ل بکه یت؟ باشه، به لام تۆ که ی سیاسه ت کردوه و چی له سیاسه ت ده زانی؟ پاشان، ئه مه په یوه ندیی به «ژیانی تاییه تی خۆمه وه چیه»؟ سه یره! هه ر چۆنیک بی، باشتره. زۆر باشتره که پیش چوونت بۆ دیداره که، ئاگاداری پۆلیس بکه یته وه! به لی. زۆر چاکه. راسته، وا باشتره. هه ر ئیستا!

تۆف!

چ ئینسانیکی گهروگرفتای و نه فره تلێکراوه.. ئه م کورده!

ئاخر تۆ ناوی خۆت لێره، له دایه ره ی په ناهه ندانی ئه لمانیا، هه ره ها لای پۆلیس و سۆشیا لی به رلین به (سیروان حیکمه ت بابان) تۆمار کردوه! تۆ ناوت سیروان حیکمه ت بابانه.. له کاتی که ئا راسته ی (حه مه د حه مه ره حیم شوانی) کراوه! حه مه د حه مه ره حیم شوانی تۆ نیت. تۆ له لای پۆلیس سیروان حیکمه ت بابانیت!

چی بکه یت؟ پۆلیسی به رلین و دایه ره ی په ناهه ندانی به رلین له م جوړه حا له تانه دا ناتوان به رگری ت لێ بکه ن! بیگومان.

به لام باشه، ئه و لایه نه ی که نامه که تی بۆ ناردوه، چۆن ناوی راسته قینه ی تۆی زانیوه؟ لێره، له به رلین، ته نانه ت له هه مو ئه لمانیا ش، ته نیا سی چوار براده رێکی زۆر نزیک ناوی راسته قینه ی تۆ ده زانن.. ئه وانه ش ته نیا ئه و ناسیا وانه تن که له کۆنه وه، پیش ئه وه ی فلۆره نسا به جی بیلیت و بگه یت به رلین، ده تناسین. ته نانه ت ئه وانه ش هه ر، ئیستا راها تون به سیروان بانگت ده که ن! که واته کتیه ئه و که سه ی ئه م نامه یه تی بۆ ناردوه؟ کتین ئه و جه ماعه ته ی ئه م نامه یه تیان بۆ نووسیوه؟ سه یره! هه بی و نه بی، پیویسته جه ماعه تیک بن که زۆر باش ده تناسن یان په یوه ندیه کی دێرنیان به را بردوی تۆوه هه یه! پیویسته که سیک یان لایه نیک بیت که په یوه ندییان به نا و لا ته وه هه بیت، واته په یوه ندییان به و

سالانه وه هه یه که تۆ له کوردستان بویت. به لی. زۆر باش ده تناسن! بیگومان. ئه گینا ناوی ته وای تۆ له کوی ده زانن؟! به لی، من پیم وابی ئه م جه ماعه ته.. گومان لیکراون. ریتی تی ده چی مه ترسیشیان بۆ سه ر ئاسایشی ژیا نی تۆ هه بیت. ده بی زۆر مقه یه ت بیت! مه سه له که ش به با یه خه وه وه ریگری ت. پیش ئه وه یش بچیت بۆ ئه و دیداره، لیتی بکۆله ره وه و خۆتی بۆ ئاماده بکه، ئنجا بچۆ.. یانیش...! نازانم! چی بکه م؟

ئه وه یه، ئیتر.. حه مه د حه مه ره حیم شوانی تۆ نیت. تۆ سیروان حیکمه ت بابانیت. چی بکه یت؟ ناتوانیت په یوه ندی به پۆلیسه وه بکه یت! چونکه ئه گهر بچسته پۆلیس و خه بهریان بده یت، ئه و ناچار ده بیت که دانی پیدا بنییت و بلێی «من ناوی راسته قینه م حه مه د حه مه ره حیم شوانی یه». ده لێن «چۆن؟». تۆش ده لێی «کاتی خۆی، ده دوا زده سال پیش ئه مرۆ، کاتی له ئیتا لیا وه ها تمه به رلین، بۆ ئه وه ی مافی په ناهه نده ییم بۆ ده ریچیت و نه زانن له ئیتا لیا وه ها تووم، ناچار بووم ناوی خۆم بگۆرم و بیکه مه (سیروان حیکمه ت بابان)».

بیگومان له و کاته دا دۆسیه یه کی دیکه م بۆ ده که نه وه و.. ئنجا ئه و کاته ش.. بیگومان.. گرفتیک دیکه م بۆ دروست ده بیت و نازانم سزا که ی چیه؟

نه خیر، ناکری. وا باشتره جار ی په یوه ندی به پۆلیسه وه نه که م! تۆ بلێی ئه م نامه یه، هه ر خۆی، له لایه ن پۆلیسی ئه لمانی و دایه ره ی په ناهه ندانه وه نه هاتبیت: بیانه وئ ناوی راسته قینه ی خۆم پی ئاشکرا بکه ن؟ خۆ هه مو شتیک ده بی.

هه ر به جلویه رگ و پیتا وه وه، له سه ر پشتت، له سه ر سیسه مه که راکشا بویت، رووت له بنمیچی ژووره که، په نجه کانی هه ردو و ده ست له نا و یه کتر له سه ر نیچه وانه ت لیک به ستبون و.. بیرت ده کردوه.

نه خیر، ئه گهر پۆلیس یان سۆشیا لی به رلین بوایه، بانگیان ده کردیته نووسینگه ی خۆیان. ئه م شیوازه، دیاره، شیوازیکی «ئیسیتخباراتی» و تۆقینه.

له ناکاو، سوکنا بیبه ک به دلتدا هاته وه:

تو بلتی براده ره کانی خوژ نه بن، بیانه وی گالت به کت له گهل بکه ن؟
فوناد خه بیر؟ شیروان شه پقه؟ به لی. نه مه له ئیشی «فوناد» ده چی.
جاری کیشیان همه له لوی به سته زمانی له بهرلینه وه راپیچ کردبو وه
شتو تگارت، گوايه دایک و باوکی همه له لوی کوردستانیان به چی هیشته وه
و گه یشتوونه ته شتو تگارت داوای په ناهه ندهیی ده کن و.. پیوسته
همه له لوی بگاته شتو تگارت: نه مه بهس بوئه وهی همه له لوی بگاته لایان و
له سه برانه جه ما عیبه که یاندا گورانیان بو بلتی و گولمه زه که یان خوژتر
بکات! پاشانیس، به فوناد و هم مو براده ره کانیه وه، پاره ی هاتو چو که یان
دابو وه. فوناد و شیروان تا ئیستاش نه م رابواردنه به همه له لوی، وه ک
نوکنه یه کی خوژ بو یه کتر ده گپ نه وه!

نامه کت جاری کی دیکه ش خوینده وه. بیرت کرده وه: «ده زانی له کار
گه راپوئته وه و ماندوویت و ده ته وی یه کسه ر بخره ویت».

ده بی نی: باش ده تناس! باش ناگادارتن! ته نانه ت پیشت به ته واوه تی له
جه دوه لی ژبان و کارت وردبوونه ته وه. که چی ئیمزا و ناوی خویشیان
نه نووسیوه. ته نانه ت به پیتی کیش!

ماقووله ئه لمانیاش به چی بلیت و غاریده ته ولاتی کی دیکه؟
که بیر لی ده که یته وه، پیکه نیت دی. زیاتریش له گولمه زتی کی
براده رانه ده چی ت..!

کافتیریای هیپر لووسیانو، بهرام بهر نافووره که ی کونک شتراسه، که
ده که ویتته ناوه راستی شاری بهرلین...

ماقووله له ناوچه رگه ی یه ک دنیا خه لک و قه ره بالغی خه لکی
بهرلین، به بهر چای نه وه هم مو خه لکه وه بتکوژن یان شتی کت لی بکه ن؟
برپارت دا: باشتر وایه بچیت!

۱۱

له پاریسه وه، له فرۆکه خانه ی شارل دوگوله وه، به دوو کاترمیر و شتی ک
گه یشتمه ستو که و لیم.

من عاده مه: کاتی گرتی کی سه ختم ده بیت، یه کسه ر سه رم ده که ویتته ژان
و نه خوژ ده که وم. له ناو فرۆکه وه، به ئاسمانه وه، نه وه سه ر به شه یه م ده سته
پی کرده وه.

کاتی ده که مه ستو که و لیم و بلیتی گه رانه وه بو مالمو ده برم، داوی یه ک دوو
جه م نانخواردنی دیکه ش.. ئیتر ته واو: پارم پی نامینی. له مالمو،
بیرده که مه وه: نازانم هندی ک پاره له کی به قهرز وهری گرم؟
غهریبی تانیا و منداله کان خه ریکه ده مکوژی.

۱۷ یان ۱۸ ی نیسان

۱۲

له ده وری میزتی کی قوژنی کافتیریا که، جگه ره یه کت داگیرساندبوو.
به دیار قاوه که ته وه چاوه ریت ده کرد.

کافتیریا که هینده قه ره بالغ نه بوو. له ده سته راست: دوو میز، هه ر
یه کیکیان سی چوار کچ و کوری ئه لمانی به ده وره وه، له ناوه راستیش سی
چوار میزی دیکه، که هه موویان به تال بوون. دوو مندالیس له نزیک
کوئتوارة که خه ریکی یاری کردنی نه تاری بوون.

بارمانی کوئتوارة که، سه رقال، به په رۆیه ک په رداخه کانی پاک ده کرده وه،
له ناکاو دیتی: پیاویکی شه پقه ره شی پالتو ره شی پیلاو شین.. زور
له سه رخو هاته ژووره وه.

پیاویکی شه پقه ره شی پالتو ره شی پیلاو شین، هه ر دوو ده سته له ناو
گیرفانی پالتو، ته ماشایه کی ناو کافتیریا که ی کرد و یه کسه ر، کاتی چاوی
که وته سه ر تو، وه که وه ی بتناسیت یان پیشت تو ی بینیت، به ره و
میزه که ی تو هات:

– مه رحه یا!

تو ش، هه ره به عه ره بی:

– نه هله ن وه سه هله ن.

زور به حورمه ته وه له گه لت دووا:

– ئیزنم دده دی؟

ده بوست کورسییه که راکیشیت بۆ لای خوئی و له لات دانیشت.

– فهرموو! بنگومان.

کاتی دانیشت، پیش هه موو شتییک شه پقه ره شه که ی له سه ره میزه که دانا. پاشان په نجه کانی هه ره دوو دهستی، له شیوه ی ره ژینییک، له ناو به کتر به ست.. له سه ره میزه که، به رامبه ره خوئی داینان.

بروئی راستی، لیت به ره زکرده وه، گوتی:

– تو ناوت چیه؟

تو، راستیه که ی، ترسایت. ئایا ناوی راسته قینه ی خوئی پی بلتیت یان نا؟ له وه ده ترسایت که ئه م پیاوه ناوه راسته قینه که ت له لای پولیس و سۆشیالی ئه لمانی بدرکینیت و تووشی مه حکمه و سزادان ببیت؛ له دیماهیشدا دۆسیه ی په ناهه نده ببیت هه لبه وشیتته وه و ناچار ببیت به ره و ولاتیکی دیکه ی ئه وروپا ئاواره ببیتته وه.

نه تده توانی ده موده ست وه لایم به دیتته وه. باش بوو، شاگردی کافتیریاکه، به خوئی و به روانکه یه کی نارنجیه وه، زه رده خه نه یه کی بۆ کردن. تو به کابرای پالتو ره شت گوت:

– قاوه یه ک ناخوئته وه؟

کابرا گوتی:

– نه خیر. من ته نبا ئیواران، دواى ناخواردن قاوه یه ک ده خۆمه وه.. ئه ویش ئه گهر خواردمه نبیه کی ئه و تو م خواردبیت که سه وزه واتی زور له گه ل بووبیت.

شاگردکه، که مپیک بۆ کابرای پالتو ره ش دانوشتایه وه:

– هتپ..!

کابرای پالتو ره ش به ئه لمانیه کی ئه و تو، که دیاربوو سالانیکی زور له ئه لمانیا ژیاوه و باش فیری زمانه که بووه، به شاگردکه ی گوت:

– چایه کی تیزان بۆ من بینه، به لام که م شه کر و زور سووک!

تو ئه مه یه که م جار بوو له ژیانندا له گه ل که سیک دانیشت داواى چای تیزان بکات. ئه م پیاوه کییه؟ چیی له من ده وئ؟ بیرت ده کرده وه: بلیم ناوم چیه؟

– بۆچی؟

گوتی: چی بۆچی؟

گوت: بۆچی له ناوی من ده پرسى؟

پیاوه پالتو ره شه که، به زه رده خه نه یه که وه، به لام زور جیددی و پر و یقار: – هه زده که م یه کتر بناسین.

که ئه مه ی گوت. ددانه درشته زور سپیه کانی، له و دیو لچ و لیوه پاک و تراشراوه کانیه وه به دیار که وتن. به دیالیکتیکی عه ره بیی عیراقییانه ی ته و او قسه ی ده کرد. پیاویکی تا بلتی کوک و پاک و ته میز و «جه نتمان» دیاربوو. له وه ده چوو ته مه نی ده و روبه ری په نجا سالییک بیت. جه نتمانیه که ی ئه م، هه روه ها جیاوازی نیوان ته مه نی خو ت و ئه و، زیاتر وای لی ده کردیت ریزی بگریت.

لیت پرسى: تو دختوری؟

پیکه نی، گوتی:

– بۆچی؟ له به ره وه ی گوتم «من قاوه ته نبا دواى ناخواردنی ئیواران ده خۆمه وه.. ئه ویش ئه گهر سه وزه واتم زور له گه لی خواردبیت»؟

تو هه زت کرد ده موده ست لیتی پرسی:

– جه نابت چیت له من ده وئ؟

کابرای پالتو ره ش نه رم نه رم پیکه نی.

– پیم بلتی، تکایه، بزائم: جه نابت چیت له من ده وئ؟

کابرای پالتو ره ش گوتی:

– ده مه وئ ئیشمان له گه ل بکه ی!

- ئېشی چی؟

له ناکاو گوتی:

- تۆ له و هوتېله.. مانگانه چەند وەرده گری؟

نه یه یشته و هلامی بده یته وه، گوتی:

- دوو هه زار و پینج صه د مارک.. به شی چیت دهکا؟ یهک شه و بچیته نایت کله بیته وه و ته واو!

ئهو، چونکه دلنیا بوو له وهی که تۆ ناتوانیت قسه کانی به درۆ بخته یته وه، درېته ی پېدا:

- تۆ ئه وه ده دوا زده ساله له بهرلین ده ژیت، چەند جار سهرت کردووه به نایت کله بیته کا؟ چەند جار پیکتیک ویسکی یان براندی یان شه میانیات خواردو ته وه، یان ته نانه ت بوتله شه رابیکی سوورت کړیوه و به ئاسووده یییه وه نوشت کردووه؟! چەند سه فهرت کردووه؟ چەند دنیا گه راوی؟ چەند قه راغ رووبارت دیوه؟ چەند ئاهه نگ و سینه ما و شانۆ و میزی رازاوت دیوه؟ چەند جار؟ له گه ل چەند کچی ئه لمانی نوستوویت؟ خو تۆ هیشتا هه ر گه نجیت! جارئ تازه هه رته ی لاوېته. مافی خو ت نییه؟ تۆ سهرت له م پرسیاره له ناکاوانه ی کابرا سوپ ما. بوچی ئه م پرسیارانه ت لی ده پرسیت و بوچی ده یه وئ تیکه ل به ژبانی تایه تیت بېی؟

کابرای پالتو ره ش بواری نه دا یته ی بیر له شتی تر بکه یته وه، ته نیا له و پرسیارانه نه بئ که بو خو ی دهی وروژانن له میشتکندا:

- ئایا مافی خو ت نییه، لیره، وهک هه ر ئه لمانییه ک، ژبانیکی ئاسووده و پر که یف و سه فای وهک ئه وانت هه بیته؟! ئه مه مافیکی هه ره ساده و ره وای مرو ف نییه که ئاوها، وهک ئه وان بژیت! له ئاسووده یی ده ورو به ری خو ی چی ژ وهر یگریته؟ به کورتی.. بژیت!

تۆ، ئه گه رچی نه تنده ویست درۆی له گه ل بکه یته و ده ترانی هه موو قسه کانی راستن، به لام گوت:

- من ئه وه نده بیر له م شتانه ناکه مه وه.

کابرای پالتو ره ش، به و په ری متمانه و ده ری پنی خوشه ویستییه وه قسه ی

بو ده کردیت:

- ئه م دوو هه زار و پینج صه د مارکه ی وه ری ده گریته، نیوه ی ده ده یته کړی خانوو. وایه؟

- وایه.

- سئ صه دی ده ده یته میترۆ و پاص و ها توچۆ. وایه؟

- وایه.

- پینج صه دی ده ده یته جگه ره...

- وایه.

- ئه وه ی ده می پینته وه ته نیا به شی ئه وه ت دهکا که له برسان نه مریت. ئایا گه نجیکی قۆزی وهک تۆ، له م ئه ورووپایه، ژبانت ته نیا ئه وه بیت که ته نیا له برسان نه مریت؟! ئه مه یه فه لسه فه ی تۆ و هه موو په ناهه نده یه کی دیکه ی ئه م ئه ورووپایه؟ دوور له هه موو خو شی و ئاسووده یی و له زه تیکی ئه م دنیا یه، له ناو قۆزاغه ی هه ژاری په ناهه نده ییدا! ته نانه ت ناچارن ئه وه ش قبول بکه ن ئه گه ر گه نجیکی خو تری ئه لمانی، هه ر کاتیکی بیه وئ ت فیکیشتان لی بکات!

پاشان له ناکاو، ئه و نه رمی و میه ره بانیه له قسه کانی نه ما. توند و باوکانه، که وه ته ئامۆزگاری کردنت:

- گوئ بگره! تۆ ده بی ژبانی خو ت بگۆریت!

تۆ بیرت ده کرده وه. بۆچوونه کانت وهک ره وه ئه سپیکی زندانکراو که تازه ئازاد کراین، له ده ستت رایان ده کرد. فریای ریک خستنی بۆچوونه کانی خو ت نه ده که وتیت. ده تو یست لی بپرسیت: «چۆن یه عنی؟». گوت:

- ئیوه حزیتان هه یه؟

- نه خیر.

ده تو یست به راستی له گه ل ئه م پیاوه بچیته ناو گفتوگو یه که وه. لیت پرسى:

- له ریک خراوی دژى راسیسم کار ده که ن؟

- نه خیر.

- ئەدى باشە، ئامانجىتان چىيە ؟
كابرە پالتۆ پەش گوتى:

- ئىمە دەمانەوئى، خەلكى وەك تۆ بتوانى تام لە خوشىيەكانى
ئەورووپا وەرىگىزى، چىژ لە دىيەى ئىرە بىيىنى، پى بەهەموو سىيەكانى
خۆيەو بۆنى جوانى و ئاسوودەيى بىكات؛ بۆنى ژيان بىكات.. بۆ ئەو
كاتى تەمەنى گەيشتە پەنجا سال (واتە دواى دە دوازە سالى دىكەى تۆ)
بەخۆى بلىيت: «بەراستى، من دانى پيدا دەنىم: من تىر ژيام..»
لىت پرسى:

- تۆ لە بەرلبن دەژى ؟
- نەخىر.

سەيرە! تۆ نەتەدەزانى چۆن لەم پىاوە دەربىتت كە ئاخۆ بەتەواوەتى چى
لە تۆ دەوئى؟ بەلام، لە هەمان كاتدا زۆرىشت پى خوش بوو كە گوئى لەم
قسە جوانانەى رابگىر.

پاىيە درىژە گرنج گرنجە برىقەدارەكەى - كە لەو دەچوو زەركەفت كرابى..
لە دەمى دەرهىنا، گوتى:

- تۆ ئەورووپىيەكان دەناسىت: تا تەمەنىيان دەگاتە چل سال، بەلاى
كەمىيەو هەشت ولات گەراون، بىست شاربان دىو، پەنجا كچ و ژيان
ناسىو، سەدان دىسكو و سىنەما و شانۆ و مەلها و قەراغ پوو بار و
شۆنى خوشى دىكەيان دىو. مالى خۆيان هەيە، ژيان و شەخسىيەتى
خۆيان هەيە.. دەژىن.. بەماناى وشە، دەژىن. ئەم ژيانە بەچى دەكرى!
بەچى دەكرى؟ پىم بلى!

كاتى كابرە گوتى: «بە چى دەكرى، پىم بلى!» بەئەنگوستىيلە گەورە
زىرەكەى، كە مووروويەكى بچكۆلەى درەوشاوەى مۆرى لەسەر بوو، تەق،
لە مەزەكەى بەردەم خۆى دا. دەنگى تەققەى ئەنگوستىيلەكە بەتەواوەتى
راىچلەكاندیت. گوت:

- بەپارە!

دەمودەست گوتى:

- ئەو ژيانە خوشەى ئەورووپىيەكان، بەو چۆركە پارەيەى هۆتيلەكەى تۆ;
يان بەو چۆركە پارەيەى لە سۆشپال وەرى دەگرن.. مەيسەر دەبى؟
دىسان بەئەنگوستىيلە زىرە خەكەى، تەق.. لە مەزەكەى داىهەو:
- مەيسەر دەبى؟

گوت: نەخىر.

- دە، كەواتە، دەبى لەمەودوا بىر لەو بەكەيتەو كە چۆن بتوانىت
بەراستى بژىت!
- واىه...

- ئەورووپاىيەكان، تۆ ئەو لەبىر نەكەيت: بەپارە و سامانى ئىمە ئەم
ئەورووپاىيەيان بۆ خۆيان دروست كردووە!
گوت: چى؟!

- ئەورووپاىيەكان.. بەپارە و سامانى ئىمە ئەم ئەورووپاىيەيان بۆ
خۆيان دروست كردووە!
ئىنجا مەبەستى قسەكەى خۆى پوونتر كردووە:

- بەنەوتى ئىمە و لەسەر حىسابى ئىمە كۆشك و تەلارەكانى خۆيان
دروست كردووە. بەسەرەوت و سامانى ئىمە توانىوبانە بگەنە ئەم ژيانە
خوشەى لىرە بۆ خۆيان دروستيان كردووە.
تۆ دەتوىست بىرسىت: چۆن؟

- ئەگەر پۆژەللات نەبى؛ ئەورووپا دەبى وەك سەدە تارىكەكانى
ناوەراست، بگەرپتەو سەر ئەو كە پاشا و پاپا و مەيرەكانىيان دىسان
«پسولەكانى لىبوردين» لە رىگەى كەنىسەكانەو بۆ خۆيان دروست
بكەن.. دىسان دەست بەكەنەو كۆيلە كردنى پۆلەكانى خۆيان و.. دووبارە
هەيش كردنەو سەر ئەو قەلا شكۆمەندانەى كە سەلاحەدىنى ئەبىووبى لە
پۆژەللاتدا دروستى كردبون!
ئىنجا پىكەنى:

- خۆ هەر لە ئىستاشەو، دەستيان كردۆتە ئەم هەيشانەيان!

«ئەم پىاوە باسى چىم بۆ دەكا؟!»

- خۆ تۆ کهم تا زۆر له وانهیه کهمیک ئاگات له دنیای سیاسهت هه بێ!
سامان و بیره نهوتهکانی ئێران و عێراق و تورکیا و سووریا و کویت و
جهزائیر و میرنشینهکانی دیکه ی خه لیج و سعودیه یان «به چی» بۆ خۆیان
په لکیش کردووه؟ به پاره! به پاره. له سه ر حسابی ئیمه کریویه! تۆ بزانه!
له سه ر «کویت» کردیانه چ شه رتیک! په نجا شه ست ده ولته تی ئه وروپا
پیکه وه.. کردیانه چ هه رایه ک؟ کویتیان (به چی) کریویه؟ به پاره.
به پاره ی ئیمه. ئه مه شتیکی به لگه نه ویسته که ئه وروپا له سه ر حسابی
ئیمه و به سه روه ت و سامانی ئیمه ده ژیت! «ئیمه ی په نانه نه ده» که واته
مافی خۆمانه، لێره، به شیویه کی یه کسان، وه ک ئه وان بژین و چیژ له
ژیانی ئاسووده و خۆشی ئه وروپا وه ربگرین. به لام ئه م ژبان، چۆن، به چی
مه یسه ر ده بێ؟

تۆ له وه لامدا، بێ ئه وه ی پتوبستیت به بیر کردنه وه هه بێ، گوته:

- به پاره.

- ته واو!

ئه نگوستیه له زێره خه که ی، دیسان له میزه که دایه وه و گوته:

- ده که واته، کاک سیروان، ته واو! له مه ودا ده بێ بیر له وه بکه یته وه
که چۆن تۆش ئه وه نه ده پاره یه ت ده ست بکه ویت که بتوانیت تیر، له خۆشی
و ئاسووده ییدا، وه ک ئه وان بژیت.

تۆ، له قسه ی دیماهییدا، تیبینی ئه مه ت کرد که گوته «کاک سیروان».
ناوی دووه میشت ده زانی! چۆن؟ زه رده خه نه یه کی دۆستانه ت بۆی کرد،
گوته:

- تۆ له سه ره تای دانیشتماندا خۆت وا نیشان دا که ناوی من نازانیت
و لیمت پرسی «ناوت چییه؟».

به زه رده خه نه یه کی وه ک گالته پیکردنه وه، وه ک ئه وه ی وا نیشان بدات
که ئه و له و سه ره وه دیته وه، گوته:

- «محهمه د حه مه ره حیم شوانی».

پاشان یه که سه ر لیتی پرسی:

- ئه م ناوه ت چۆن دۆزییه وه؟

- کام ناو؟

- محهمه د حه مه ره حیم شوانی.

پاشان گوته:

- مه به ستم: کێ ناوتی ناوه «محهمه د»؟

تۆش گوته:

- بێگومان باوکم.

- نه خێر.

- چۆن؟

- خۆت ئه م ناوه ت له خۆت ناوه.

ئنجا پیکه نی:

- ئه دی کێ ناوتی ناوه «سیروان حیکمه ت بابان»؟

بێ بیر کردنه وه گوته:

- خۆم.

کابرای پالتۆ ره ش گوته:

- نه خێر.

- چۆن؟

- واته: ده بێ باوکت ناوتی لێ نابێ «سیروان» و خۆت ناوت له خۆت

نابێ «محهمه د».

گوته:

- نه خێر، راستیه که ی، به ته واوه تی به پێچه وانه وه یه: باوکم ناوی لێ

ناوم «محهمه د» و خۆم ناوم له خۆم ناوه «سیروان».

پاشان گوته:

- ئه مه ش نه ئینییه که، که پتوبسته ته نیا له نیوان خۆماندا بمینیته وه.

- ئۆ... زۆر پێم خۆشه که هینده متمانه ت به من هیه. بێگومان زۆر

نه ئینییه دیکه هه ن که له داها توویه کی نزیکدا ده که ونه نیوانمانه وه. غه می

ئه وه ت نه بێ!

کابرای پالتۆ رهش، بهدریژیایی ئه وهه موو ساته ی قسه ی بو ده کردیت، بئ ئه وه ی هیچ ته کلیفیکیش له خو ی بکات، یه ک چرکه چییه نه یه یشت ره وته جه نتلمانییه که ی خو ی له ده ست بدات. بهه مان ریت، نه ختیک هه لسا یه وه بو ئه وه ی جیگه ی خو ی خوشتر بکات، کورسییه که ی راکیشایه دوا وه و له سه ری دانیشه وه. گو تی:

- ده ی.. هه ر چو ئیک بئ، من زو ر قسه م کرد. ئنجا نو ره ی تو به؛ هه ندی قسه م بو بکه!

- بلیم چی؟

- تو بو چی نایه ی تیش له گه ل ئیمه بکه ی؟
دوا ی ئه م هه موو گفتو گو یه، تو نه تده تتوانی به جیددی و به متمان ه وه قسه ی له گه ل نه که ی ت، گو ت:

- ئیوه کین؟

کابرای پالتۆ رهش، هه ردوو لا چاکه ته که ی ویک هینایه وه سه ر سنگی، گو تی:

- تو چیت.. ئیمه ش ئه وه ی!

تو بیرت ده کرده وه؛ له قسه کانی حا لی نه ده بو ی. من چیم؟!
ئه وه گو تی:

- ده زانی جیا وازی تو له گه ل ئیمه چییه؟

- چییه؟

- تو به ته نیای؛ به لام ئیمه دهسته یه کین. تو له سه ره تای خو دامه زران دنی خو تدا ی، به لام ئیمه هه ر له سه ره تای راپه رینه وه دامه زراوین.
تو به راستی پیکه نینت به قسه کانی ده هات. گو ت:

- چ جیا وازییه کی دیکه ش؟

گو تی:

- تو هه ژار و بئ ده ره تانیت؛ ئیمه ده له مه ند و به هیزین.

ئنجا گو تی:

- هه ر بو به ش ده مانه وئ یارمه تیت بده ی، ده له مه ند و به هیزت بکه ی!

- چو ن؟

- بئیه نا ومانه وه. په یوه ندیمان پتیه بکه ی ت.

په نجه ی شایه تمانیشی لیم به رز کرده وه. ئه نگوستیله که ییم دیت له په نجه ی، راوله شا:

- گو ی بگره! ئه مه ته نیا بریاری یه کینک و دو وانمان نییه.

هه ستم کرد هه ره شه م لی ده کا، گو تی:

- له و ره فتاره ی به م دوا یییه ش کردو ته؛ خو ش ده یین! به ته واوله تی لیت خو ش ده یین.

کابرای پالتۆ رهش، یه کسه ر ئادگاری، شیوه یه کی دیکه ی وه رگرت. دوو باره خستیتیه وه هه مان ئه و گومانه ی که له سه ره تادا به رامبه ری هه تبوو. گو ت:

- ره فتاری چی؟

- شه ش هه زار و پینج سه د دۆلاری ما لی حه مه ره حیم شوانی!

- با وکم؟

دیسان بئ ئه وه ی ره وتی جه نتلمانییه که ی خو ی له ده ست بدات، به ده نگی به رز، به چه ند قو ناغیک پیکه نی:

- به .. لی... با و.. کت!

پایه درێژه گرنج گرنجه که ی له ده می هینایه ده ره وه و فوویه کی کرد:

- «حه مه ره حیم شوانی با وکت»!

ئنجا گو تی:

- گو ی بگره، من بو ئه وه نه هاتومه لات داوا ی ئه م شه ش هه زار و پینج سه د دۆلاره ت لی بکه مه وه! ته واو. ته نانه ت به ناوی هه موو براده ره کانی خو شه وه پیت ده لیم «ئافه رین».

- ئافه رین بو چی؟

- بو ئه وه ی توانیوته ئه و پره پارهی ی ئه و ژنه به سته زمانه، به و زیره کی و به و ئاسانییه وه وه ر بگری ت و تییشی بته قینیت به ره و به رلین بگره پیتیه وه!

- ژن کی؟

- تانیا .

- تانیا کی؟

- تانیای کچی حه مه ره حیم که رکو وکی . تو نازانیت کچی کبییه . کابرای که رکو وکی ، هه لبه تا ، خزمی یه کیچک له براده ره کانی خوشمان بوو . نه مه یه که مین جاره شهرمه زاری خه لک یین .

تو ، سه رسورماو ، نه بله ق بیوویت . لیت پرسى : تانیا حه مه ره حیم که رکو وکی ؟!

- به لئى .

پیت گوت : تانیا خوشکی خومه ؛ خوشکی منه ...

- نیمه ده شانین که تو نه مه دووهمین جاره ناپاکى له گهل نیمه ده که یت . تو خه تیکى کارى نیمه ت که شف کردووه ...

- حه مه ره حیم که رکو وکیش ، باوکه .. باوکی خومه .

کابرای پالتو رهش ، به شپوه یه که زیاتر له هه ره شه ده چوو ، گوتى :

- گوئ بگره ، کاک سیروان ، نه م سیناریو یه ته واو بوو . تو پرسیت :

- سیناریو چی؟

کابرای پالتو رهش گوتى :

- نیمه لیت خوش ده بین نه گهر بریاریده ی له گلمان نیش بکه یت .

- من پیش هه موو شتیک ناوم «سیروان» نییه ..

کابرای پالتو رهش گوتى :

- شووره بییه بو من (کارى منیش نییه) داواى ناسنامه که ت لى بکه م و بزنام ناوت چییه ! هه موو که سیچک ده زانئ ناوت چییه .

- کاکه ، من یازده سال زیاتر له ناوى خوم کردو ته سیروان . ناوى خوم ...

کابرای پالتو رهش به هه ره شه وه نه نگوستیله زپره خره که ی کی شا به میزه که :

- بیپر وه ، سیروان ....!

ننجا نه ختیک دهنگى به رز کرده وه و چاوى لیت زهق کرده وه :

- تو وا تئ دهگى له گهل هه مان نه وه که سه سه ده که یت که شهش هه زار

و پینج صد دولا ره که ت لئی وه رگرتووه ؟! نه وه ، خه شیمپک بوو ..

- «نه وه» کی؟

کابرای پالتو رهش تووړه بوو :

- شه خسپک ! «تو ده پناسى» !

- چیی کردووه ؟

- به تانیای حه مه ره حیم که رکو وکیى گوتووه «من براده رى محه مه دى براتم ..» .

- ئى ؟

- پیى گوتووه : «محهمه دى برات گوتوویه تی : نه وه پارویه بده یته من بو نه وه ی بیدم به برات ، که نه ویش بیداته قاچا غچییه کان» . باشه !

- ئى ؟

- نه وه ژنه به سته زمانه ش ، جوان جوان ، پارده که ی داو ده ته ده ست نه وه که سه . نه وه که سه قو لبره ش «شاگردى تو یه» ؛ «شاگردى نیمه» نییه .. به قوربان . ئیستا تیگه یشیتیت ؟ تیگه یشیتیت که نیمه ش باش تیگه یشتوین ؟!

تو خه ریک بوو میتشک راده وه ستا ، له به رنه وه ی ده ترانى که نه م پیاوه به جیددی و به راستییه وه باسى «کاره ساتیک» ده کا که په یوه ندیی به تانیای خوشکته وه هه یه . پرسیت :

- نه مه له کوئ ؟

- له سه ر سنوورى ئیتالیا .

- یه عنى تانیای خوشکم هاتو ته ئیتالیا ؟

- به لئى «تانیای خوشک» هاتو ته ئیتالیا و .. گه راندرایه وه ش !

- چوئن ؟

- تو ده زانى چوئن !

تو خه ریک بوو ورده ورده له «کاره ساته که» تیده گه یشیتیت .

- من ئیستا نه وه شم بو درکه وت که تو هه مان نه وه که سه ی که دوو مانگ پیشتیش هه مان ده سته گولت له گهل ژن و میړده خانه قینییه که ش

لی دابوو. له ودهشت ههر خوش دهین...

هولت دا کونترولی دمارگرزی و شله ژانی خوت بکهیت، گوت:

- تکات لی دهکم، نه گهر دهرچوونی تانیام بو ئیتالیا له نوکوهه بو باس بکهیت؛ به لاین بی منیش ههرچی دهته وی بیکه!

- یه عنی چون؟

- بوم باس بکه: رووداوه که به ته واو ده تی چون بووه؟ له کوردستانه وه تا دهگاته سهر سنووری ئیتالیا!

کابرای پالتو رهش دهستیکی له شه پقه ره شه که ی خوی دا، گوتی:

- گوئ بگره، کاک سیروان؛ تو باش ده زانی: نم شهش هزار و پینج صه دؤلاره، ته نیا بهشی دوو مانگت دهکا. به لام نه گهر تو بریار بدهی له گه ل نیمه کار بکهیت؛ به بهردیک دوو چوله که ده کوژیت. یه کم: وا له نیمه ده کهیت که لیت خوش بین.. له ههرچی کردووته و بردووته خوش بین. دووهم: له مه و دوا، له مرپوه، زیانت ده بیته ژبانی ههر جه نلمانیک لیبره، له نه وروپا.

به کابرات گوت: «باشه!»، «به لام با جاری بزائم نیمه کین؟».

به دهنگیکی زمتر، به لام به متمانه وه، دانی به وشه کانیدا دهگرت:

- نیمه، دهسته یه ک قاچاغچی نه نته رناسیونالین. ده زانی «نه نته رناسیونال» چیه؟
- به لی.

- یه عنی له هه ولیبره وه تا دهگاته ئیبراهیم خلیل و تاران و نهسته مبول و نه سینا و قوبرس و بوخارست و وارشو... ته نانهت نه ندام و کادر و شاگردمان له روما و نه مستردام و له ندهن و دوهی و فلورنسا و پاریس و ... ته نانهت له بهرلینیش هیه. پایته ختی وا هیه سی نه ندام و شاگردی نیمه یان تیدایه.

تو زور جارن له شاهی ته له فزیونه وه ریپورتاژی فراوانت ددی له باره ی تا قمی قاچاغچییه کانی هه شیشه که له نیوان نه فغانستان و کولمبیا و نه وروپا کار ده کهن. پرسیت:

- نیمه قاچاغچی تی چی ده کهن؟

- وه کو پیم گوتی: «نیمه ده مانه وی خه لک بو خوی بتوانی تام له خوشییه کانی نه وروپا وهر بگری؛ نیمه خه لک له کوردستانه وه ده گیه نینه نه وروپا و نه مریکا.. بو نه وه ی بو خویان دنیا ببین، فیری ژبان بن، چیژ له وه هه موو جوانی و خوشییه ی نه وروپا وهر بگرن.. له وولاتانه دا بو خویان بتوانن کار بدورنه وه و پاره بو خویان کو بکه نه وه!

نه وه تا: کابرای پالتو رهش به ته واو ده تی بو نه وه هاتوته لات که به ته ییتته ناو تا قمه که ی خویانه وه و بتکاته نه ندامی خویان. به لی. له وه دلنیا به! به لام تانیای خوشکت په یوه ندیی به م مه سه له یه وه چیه؟ نم چیژ که ی تانیای خوشکت چیه دروستیان کردووه؟

لیت پرسى:

- نیمه حزن؟

- نه خیر، به لام له حزب با شتر توانیو مانه خزمه تی خه لکی کوردستان بکه ی!

- چون؟

- ئایا له ماوه ی ته نیا سی مانگدا، کی توانیویه تی زیاتر له ۳۵۷۰۰ کهس بکه یه نیتته نه وروپا؟ ئایا هیچ لایه نیک تا ئیستا توانیویه تی نم خیر و خزمه ته گه وره یه به خه لک بکه یه نیت؟
- که واته، نیمه ته نیا خه لک ده گوازه وه؟

- تا ئیستا ۳۵۷۰۰ کهس زیاتر مان گه یاندوته نه وروپا و کیشوره کانی تر. نم کاره، وه زاره تی مرؤقایه تی ههر دوولا پییان نه کراوه بی کهن. نه وان، به وه زاره تی ههر دوو حکومه ته که شه وه، مانگانه ته نیا چهند قیزه یه کیان هیه.. نه ویش ته نیا بهشی خویان دهکات!

- ریگه ناده نه خه لکی ئاسایی که بتوانن نه وانیش بو خویان سه فهر بکهن...

- نیمه له وه زاره تی مرؤقایه تی ههر دوو لا زیاتر خزمه تی خه لکمان کردووه. به بی هیچ حیاوازییه کیش له نیوان ره گه ز و دین: کورد، عه رب،

ئاشوورى، تورکمان... ئىيمە بەپىچەوانەى وەرازەتى مەرقايەتیی حکومەتى ھەرېم، ھېچ جىاوازیبەكیش لەنێوان خەلکدا ناکەین. خەلک پارەى خۆى دەدات و تەواو. لە ئىبراھیم خەلیلەو تەواووپا بەگەرەنتى دەيگەيەنین. کابرای پالتۆرەش زۆر بەوردی پەپرەو و پرۆگرامى خۆيانى بۆت شیتەل دەکردهو:

- دلتیاش بە: ئىيمە بەھېچ شیتوہەک تىکەل بەکارى سىياسەت و حزبایەتى نابین. تەنیا ھىندە ھەيە: پەيوەندى و ھاوکاریمان لەگەل ھەموو حزبەکان زۆر زۆر خۆشە. پەيوەندى و ھاوکاریمان بەتايبەتى لەگەل نووسینگەکانى عەلاقەتى ئەو حزبانە لە ھەموو ئەوروپا و لە ھەموو ولاتانى دەرەوہى کوردستاندا، زۆر باشە.

تۆ بەردەوام بىرت لەلای تانیا بوو، تانیاى خوشکت:

- ببورە ئەگەر قسەکەت پى دەپرەم، تانیا بەتەنیا بوو یان لەگەل دوو مندالەکەيشى؟

- لەگەل دوو مندالەکەيشى... تۆ باش ئاگادارى وردەکارىبەکانى ژيانيانیت. ھا؟

- ئىستا لە کوپن؟

- گەراندراونەتەو ئەستەمبۆل.

- ئىستا لە ئەستەمبۆل؟

کابرای پالتۆرەش وەلامى پرسىارەکەى تۆى، ئاوها دایەوہ:

- يەکیک لە سېفەتەکانى قاچاغچىی مەرد ئەوہیە کە ھەمیشە بەزەبى بەحالى نەفەرەکەى خۆیدا بېتەوہ و لەگەلى راست و راستگۆ بېت.

- مەبەستت چىيە؟

- دە وەرە، مەردبە! مەرد بەو ئەم جارە (لەسەر حسابى تازەى خۆشمان) خۆت سەرپەرشتىي گەيشتنە ئەوروپای ئەم خێزانە بکە!

تۆ خەریک بوو وردە وردە لە چىرۆکەکە تىدەگەيشتیت. گوتت:

- تانیا بەخۆى و دوو مندالەکەيەوہ گەيشتۆتە سەر سنوورى ئىتالیا...؟ بەگالتە بەتۆ کردنەوہ، راستىيى ھەوالەکەى دووپات کردەوہ:

- بەلى...

-قاچاغچىيەکان شەش ھەزار و پىنج سەد دۆلارىان لى سەندوہ و پاشان گەراندوویانەتەو ئەستەمبۆلش؟

کابرای پالتۆرەش گەراییەوہ سەر شىوازە جىددى و بەويقارەکەى خۆى، کە راستىيەکەيشى، سام و ھىزىکى زۆرى دەنواند. گوتى:

- گوئى بگرە، کاک سىروان! ئىيمە زۆر شەرمەزارى ئەو خىزانە کەرکووکىيەين! بەتايبەتیش چونکە ھەمە رەھىم کەرکووکىيى باوکى ژنەکە خزمى يەکیک لە برادەرەکانى خۆمانە. تۆ ناوى گەيلان گەرەنتى - ت بىستوہ؟

- کى؟!

- گەيلان گەرەنتى.

- نەخىر.

- خەلکى شارەکەى خۆتانە؟

- کىيە؟

- يەکیکە لە سەرگەقازەکانى ئىيمە. ئىستا لە ئەستەمبۆل دەژى. ئەمپۆ چارەگىکى ئەستەمبۆل ھى ئەم پىاوہ ملیاردیەرەيە. چۆن نایناسى؟

- ئنجا بەمن چى؟ بۆ ئەم پرسىارە لە من دەکەى؟

- پىاوئىکى ھەتا بلىي بەخشندە و مەرد و مېھرەبانە، بەلام دەزانى وتوویەتى چى؟ دەزانى؟ وتوویەتى: «ئەگەر ئەم پىاوہم بۆ نەدۆزنەوہ، من بۆ خۆم دىم بۆ ئەوروپا و کون بەکون بەدوايدا دەگەرېم تا دەيدۆزمەوہ».

- کام پىاو؟

- چى کام پىاو؟

- کام پىاوى بۆ بدۆزنەوہ؟

- تۆ.

- بۆچى؟ من چىم کردوہ؟

- کارىکت کردوہ بەکەس ناکریت. راستىيەکەى، ھەموومان زۆر پىت سەرسامین. ئافەرىن!

- ناخر، چیم کردووه؟ ئیوه بهه له دا چوونه، برای من..

- چۆن چیت کردووه!

- چیم کردووه؟

- خۆت کردووه به برای ئه و ژنه، واته خۆت کردووه به محمه دی کوری
حه مه ره حیم که رکووی. باشیش تیتیدا سه رکه وتوویت. ئافه رین.

ده تویست هه وڵ به دیت ورده ورده بتوانیت بۆی سه لمینیت:

- کاکای برا، گوئی بگره!.. من خۆم محمه دم. من خۆم محمه دی کوری
حه مه ره حیم که رکوویم. تانیاش خوشکمه.. خوشکی خۆمه.

- بهس..س..س.. بهس!

هه ره شه ی له ناکاوی ئه و پیاوه، به تایبه تیش چونکه مه سه له ی خواردنی
پاره و دزینی پاره ی ئه وانی پتیه لکا بوو، تۆی خسته ناو ترس و
سامیکه وه.

پاییک به ده ستی راستیه وه، قاچ له سه ر قاچ، به و بقاره وه، بیده نگ،
به سه ری نوکی په نجیه، تنوکیک نانی له سه ر قه راغی میزه که ده ته کاند.
گرژ گرژ بیری ده کردووه و خۆی ئاماده ده کرد شتیکی تازه ت پت بلتی.

کابرای پالتۆ ره ش باش ده یزانی: ئاسان نییه وات لی بکا تۆ دان به وه دا
بنیت که تۆ محمه د نیت، تۆش باش ده یزانی: ئاسان نییه بۆی
سه لمینیت که تۆ محمه دیت! که واته وا باشر بوو جارێ بتوانیت ورده
ورده بچیتته ناو نه پینیه کانی به سه رهاتی خوشکه که ت! بزانیته ئاخۆ راسته
ئه م کاره ساته ی به سه رهاتوه یان ئه م تاقمه قاچا غچییه ده یانه وئ ته نیا
له پینا و پابه ندرنی تۆ به تاقمه که ی خویانه وه چیرۆکیکت بۆ دروست
بکه ن؟ لیت پرسی:

- باشه، ئه و شه ش هه زار و پینج سه د دۆلاره یان له ئه سه ته مبول لی
وه رگرتوه، یان له ئیتالیا؟

- ئه مه یان تۆ باشر ده یزانیته.

پاشان له ناکا، بیرت که وته وه:

- ئه دی میترده که ی؟ میترده که ی له گه لی نه بووه؟

- میترده که ی، له مالمۆ ده ئی. له سوید.

ئنجا له ناکا و لیتی پرسی:

- باشه، ناوی میترده که ی چییه؟

بیرت بۆ ئه و رۆژه گه راپه وه که کوره گه نجیه تازه گه یشتوه که ت له
شه قامی توو بینگن شتراسه له لای بورجه که بینی و له به رده م
چیشته خانه یه کی شاورمه ی یۆنانیدا سه نده و پچی گه صی ده خوارد و گوئی
«من ئاموزای خالی زاواکه تم». ئه ری گوئی ناوی زاواکه ت چییه؟ بیرت له
ناوی زاواکه تان ده کردووه.

کابرای پالتۆ ره ش گوئی:

- فه ره یدوون.

- راست ده که ی.

- مامۆستا فه ره یدوون. مامۆستای چ ده رسیک بوو؟

- نازانم.

- مامۆستای کیمیا.

کابرای پالتۆ ره ش ده ستی چه پی له سه ر قه راغی چه پی میزه که دانا بوو:

- ئه و مامۆستا فه ره یدوونه سال و نیویک پیشتر کوردستانی به جی
هیشته وه. تۆ ئه مه ده زانی؟

- نه خیر.

- ئه و مامۆستا فه ره یدوونه، به سه ته زمانه، دوا ی ئه وه ی له سوید مافی
په ناهه نده یی بۆ ده رده چیت و له مالمۆ مالنشین ده بی، له ماوه ی چه ند
مانگیکدا داخوا به چ شیوه یه ک پینج هه زار دۆلار پاشه که وت ده کات و
ده بنیریتته وه بۆ هه ولییر، بۆ تانیای ژنه که ی، بۆ ئه وه ی په سا پورتیکی
ئه لمانیی پت بکرن و پتی بگه نه لای ئه و. تۆ ئه مه ده زانی؟

- نه خیر؟

- تانیا و دوو مندا له که ی، له سه ر به لینی کاک «گه یلان گه رهن تی» که
خرمی باوکی تانیایه، به ریگای ئیبراهیم خه لیله وه ده گه نه ئه سه ته مبول. تۆ
ئه مه ده زانی؟

- نه خير.

- تانیا و دوو مندالہ کھی، نزیکہی مانگ و نیویک له ئهسته مبول
دهمیننه وه .

- بهائی.

- دواى ئهوه، ههر برادرانى خۆمان، بهوپه پرى سهلامهتى و دُنيايييه وه، سهركه وتووانه، سواری فِرۆكه ی به ره و بی تا بیان دهكهن و. .
 ده رده چن! ئیتر ئه وه تا. . تو. . لیتره وه ده رده كه ویت.

- من ئاگادارى ھېچ شتىك لەمانە نىم.

- بیگومان.

- بیگومان.

- بێگومان. لیڤهوه ناوی تۆ دیته ناو ناوانهوه. وانیه؟

- وایه.

- تۆبەھەموو ئەو شتانەت دەزانى كە بۆم گىپرايتەوہ؟

- نہ خیر.

کابرای پالتو ریش که مینک داما، نینجا به چاویکی پر له سوو کایه تی پی
کردنه وه سه بیرکی کردیت و گوتی:

- تۆلەۋەش ناچىي باش بزانىت درۆ بکەي؟

- من پتو بستیم به درو کردن نییه.

- ئەدى ئەگەر منىكى قاچاغچى لى تۇباشتر ھەۋال و دىنگوباسى خوشكت و دوو خوشكەزا و زاواكت بزانم؛ چۆن دەلىتى «تانيا خوشكى مە» ؟

- تانیا خوشکی منہ.

- ئاخر، تو ناوی زاواکەى خوش نازانى! ماقولە؟ ماقولە پیاو ناوی زاواى خوى بىر بچیتەوه؟

- برای بدپژیز؛ من حه‌ده سال زیاتره دایک و باوک و خوشک و براکانم به‌جی هیشتوه و له ته‌وروپام.

- ئىمە ئەو دەزانين.

- نهک مالی خوٲان و خوشکه کهم، ته نانهت ئیستا من هیچی کوردستانیشم بیر نایه ته وه. به ته واو هتی له دهنگویاسیان دابراوم. ئاگام لیان نییه.

کابرای پالتو رهش گوئی لیت راگرتبوو.

- من له ئىتاليا دىيارىم، پاشان چوممه فهرنسا، يىنجا له كوتاييدا
هاتمه ئيره و ليبره ناوى خومم گوري. تهاوا. ئيتير به دريژايي تهاو ههمو
ساله، به هيچ شيويهكه ناگاداري باوكم و خوشكه كه م نيم.

- به دريژايي تھو ھه موو سائھ....؟

- بهائی.

- نوشتبوییت، ها؟

- تهنیا ئاگام له حالى خوڻ هه بوو.

- تۆلەوساوەی کوردستانت بە جێ هیشتووە، هیچ نەگەراییتەتووە،
وانییە؟

- ناشگه ریّمه وه.

- بۆجى؟

- لہنا و تہم تہق و توق و ہہرای براکوژی و بہدبہختیہ چ بکہم؟

- تہ دی تہو ھہ موو خہ لکھ لہ وی چ دہ کھن؟

- من خه لکی که رکوو کم.

- ئى...؟!!

- که بگه ڕێتمهوه کوردستان و نه توانم شاره که ی خۆم بپینمهوه، نه توانم گه ڕه که کم بپینمهوه، نه توانم برا و خوشکه کانم بپینمهوه... لهو کوردستانه ئازاده چ بکهه؟ بۆ کوێ بگه ڕێتمهوه؟

کابرای پالتو پُرش هستی پیّ کرد: له کاتی ئهم قسانه‌ی دواییتدا،
هه‌ستی غه‌ربیی و بیکه‌سی و لیقه‌وماوی، قولپی گریانیکی توندی خسته
هه‌ناوته‌وه. گوته:

- نئممه که ی ولاته که تو نه توانی شاری خوٚت و دایکی خوٚت و خوشکی خوٚت و برای خوٚتی تیډا بیسینته وه؟!

کابرای پالتو ږهش، دیاربوو وای ده زانی من نیشتمانپه روه ریتیی پی
ده فروشم، ده یوست گالته بهم هه ست و نه ستانم بکات. گوتی:
- بهینی خوشمان پی: تو خوشه. بوته دهری ناهیتی. نهو پاره یه کی که
مانگانه له هوتیله که وهری ده گری، هه بهشی ژبانی ئیره دهکا و تهواو.
- وایه.

کابرای پالتو ږهش، له ناکاو، دهستی له سهر مه چه کت دانا و دلای
حه سهره و راستگویتتی دایه وه:
- وای نامیتتی...!

کابرای پالتو ږهش چاوه پتی نه وهی ده کرد که تو یه کسهر له پرمه ی گریان
بدهی. وای ده زانی «خالیککی لاوازی» تو یه دهسته وهیه. گوتی:
- به تابه تیش نه گهر له کهلی شهیتان بیتته خواره وه و دانی پیدا
بنیت!

- دان به چی دابنیم؟
- بلتی: «به لئی، من سیروان حکمهت بابانم و به ناوی محمه د حمه
ږهیم شوانیبه وه شهش هه زار و پینج صه دؤلاری ئیوه خواردوه.»!
- من؟ شهش هه زار و پینج صه دؤلاری ئیوه خواردوه؟
- به لئی؛ تو، شهش هه زار و پینج صه دؤلاری ئیمه، به ناوی محمه د
حه مه ږهیم شوانیبه وه وهرگرتوه. خوته کردوته برای تانیا..
- گوتوته «من برای تانیا».

- چون؟
- من برای تانیا، به لام...
- گوئ بگره! تانیای خوشکی محمه د له سهر به لینی خوئی ده بوایه نهو
بره پاره یه له ئیتالیا بگه یه نیتته محمه دی برای و نه ویش بیداته ئیمه:
ده سه قی کار و ماندووبونی خویمان!
- من ناگام له م حه کایه ته نیبه.

- با. تو، خوته کردوه به محمه د و که سیکت ناردوته لای نهو ژنه
به سته زمانه و پاره که بیت لی وهرگرتوه. تو شهش هه زار و پینج صه د

دؤلاری ئیمه خواردوه! تهواو.
له بهر خوته وه، پروت کرده کابرای پالتو ږهش:
- من شهش هه زار و پینج صه دؤلاری خوشکی خویم ده خویم؟
- تو باش دلنیایت، من پیتم گوتیت: «ئیمه داوای نه پاره یه ت لی
ناکه یه وه». بیبره وه!

تو له و ده مه دا، له ناکاو، هه ستایتته سهر پی:
- من داوای ته نیا یه ک شت له ئیوه ده که م!
کابرای پالتو ږهش، بی نه وهی خوئی شیلوو بکات و ته ماشات بکا،
به ده ست پی گوتیت:
- دانیشه وه! دانیشه وه!

- تو ته نیا ژماره ی ته له فون یان ناویشانی تانیای خوشکم و زاواکه م
بده ری!

- دانیشه وه، عه یبه؛ با ئه لمانی تیمان نه گهن! دانیشه وه، ئنجا قسه
بکه!
دانیشتیتته وه:

- تو ته نیا ژماره ی ته له فون یان ناویشانی تانیای خوشکم و زاواکه م
بده ری؛ ئنجا تو هه موو شتیکت بو پروون ده بیتته وه!
کابرای پالتو ږهش، دهستی بو کلاوه که ی دريژ کرد:
- یه عنی تو، هه میشه رږدیت له سهر نه وهی که تو به راستی محمه د
حه مه ږهیم شوانیت؟

- به لئی. من محمه د حه مه ږهیم شوانیم. برای تانیا.

- خه لکی که رکوک؟

- به لئی.

- له دایکبوی...؟

- ۱۹۶۱/۸/۲۰

- له کوئی؟

- له شورپجه.

- سچ چوار سالتیک له زانکوی...

- فلوره نسا...

- له به شی ؟

- نه ندازیاری میعماری..

- پاشان ؟

- پیتم ته و او نه کړا.

- دایکت ناوی چپیه ؟

- گولناز حسین.

- براکانت ؟

- پولا و نه به ز، همدو وکیان له شپری براکوژی شه هید بوونه.

- باوکت ئیشی چپیه ؟

- کاتی خوی له کهرکووک دوکانیکي پیتلاو فروشی هه بوو. ئیستاش له

هه ولیر، همد همدان کاری هه به.

کابرای پالتو پدهش، شه پچه په شه که هی هه لگرت.. همد به ده سته وه،

گوتی:

- مه علوماتیکی ته و او ت «له باره ی خوت» په یدا کردووه.

کابرای پالتو پدهش به پریم و ناخیزیکي ته شه راوییه وه دانی به سهر وشه ی

«له باره ی خوت» نا. ئنجا گوتی:

- نه مه سیفه تی هه موو قاچا غچیه کی زیره ک و سه رکه و تووه.

راستییه که ی، من خوم و براده ره کانیشم زور پیت موعجیب بووین، بویه ش

هاتینه لات.

- که واته، به براده ره کانت بلتی، تکایه: نه و سیروان حیکمه ت بابانه،

همان محمه د حمه په رحیم شوانیه.

- چپی دیکه شیان پی بلیم؟

- پییان بلتی: نه و قولبره ی شه ش هزار و پینج صد دولا ره که ی ئیوه ی

خواردووه، که سیکي دیکه یه و من نیم. له وانه یه همد له ناو خوتان و سهر

به خوشتان بیت!

- چون ؟

- زانیویه تی که من ئیتالیم به جی هشتووه و خوشکه که م له سهر سه فهر

بووه به ره و لای من، هاتووه نه م هه له ی قوزتووه و خوی کردووه به من.

له وانه یه، وه کو گوتم: همد که سیکي ناو جه ماعه ته که ی خوشتان بی.

کابرای پالتو پدهش به یه که م جار به م قسه یه ی تو کردت، که و ته

بیرکردنه وه:

- چون ؟!

- باش.

همد به دهم بیرکردنه وه وه، چاوی داگرتبوو، شه پچه که ی له ناو ده سته ی،

ده هینا و ده برد؛ وه ک بلتی دوو دل بیت ئایا شه پچه که ی له سهر بنیت یا نا ؟

شیرازه ی بیرکردنه وه ی کابرات تیک دا:

- تکات لی ده که م: ژماره ی ته له فون یان ناو نیشانی تانیای خوشکم و

زاواکه م بده نی!

- ناتوانین ناو نیشان و ته له فونی «تانیای خوشکت» بده نی.

- باشه ته له فون و ناو نیشانی زاواکه م..!

- بنووسه !

قه له میکت به په له دهره ینا و له سهر پسووله ی حسابی کافتیریا که

نووسیت:

Fereydun M. M.
Vasavagen 17 - B
Malmo

کابرای پالتو پدهش، له وده مده دا هشت مارکی له سهر میزه که به جی

هشت. پینش نه وه ی شه پچه په شه که ی بکاته وه سهر، لیت پرسی:

- زه حمه ت نه بی ناوی باوک و باپیری زاواکه م!

پیکه نی:

- فهریدوون موشیر مسته فا.

ئنجا گوتی:

- مسته فایه که به MU نووسراوه، واته بنووسه: M.U. S. T. E. F. A.

کلاوێکە لەسەر نایەوێ. تەماشای ناو چاوتی کرد:

- باوەڕم پێت هات...

دەخۆش، داوات لێی کرد:

- تکایە ژمارە ی تەلەفۆنە کە یەشیم بەدەری!

کابرای پالتۆرەش پەلە ی بوو؛ بەلام دەستی بەناو گیرفانی پالتۆکە ی شوێر کردووە و سەیرێکی گازاندەبارانە ییشی کردیت بۆ ئەوێ ژمارە ی تەلەفۆنە کە یشیت بەداتی...

۱۳

لە ناو شەمەندەفەری ستۆکھۆڵم بەرەو مالمۆ، لە پەنجەرەوێ تەماشای دەرەوێ دەکرد: ئەو سروشتە سەوز و پاراو، بەدارستانە چر و دۆل و کێوێ سەختەکانیەو، تێژ، تێدەپەرین. بەفر ماوەیەک بوو توایۆو. گۆل و گۆلیلێک تازە چرویان دەرکردبوو. سەرەتای بەهاریکی خۆش بوو. منیش لە تەنیشت پەنجەرەوێ، تەماشای ئەو بەهاریە جوانەم دەکرد و دڵم تێوێک تێوێک فرمێسکی گەرمی دادەباراند: بۆ تانیای ژنم، بۆ سەمای کچم، بۆ سەمیانی کۆرە بچکۆلە کەم.

- تەنانەت یەک رۆژیش بەی من نەدەخەوانەو!

- ئەدی کەوا یە بۆچی بەتەنیات بەجی هیشتن؟

- من گۆتم «بە سێ مانگ پەساپۆرتە کە وەر دەگرم و یە کسەر دەچمەوێ لایان و دەیانەینم».

- ئێمە لێرە کە داوامان کرد، دوو سال و نیو هەر لەناو کەمپەکاندا سووڕاینەو.

- خۆ منیش تەقربەن هەر وام لێ هات. سێ مانگ.. بوو شەش مانگ، بوو نۆ مانگ، بوو سالیکی.. مافی پەناھەندەیییم هەر دەر نەچوو.

- من وام دەزانی هەر حالەتی فەلەستینییهکان وا دوا دەکەوێت!

- نەخێر. من مانگیکیش لەناو جەزیرە کدا مامەو.

- هەر چۆنیک یی، بەلای کەمییهوێ شەش مانگیکی هەر یی دەچی..

- سەرەنجام، وەرە وەرە بەژیانی ناو کەمپ و ژییانی بیکەسی و پەناھەندەیی راها تم.

رۆژێک (تانیا) لە تەلەفۆن پێی گۆتم:

- خانووە کە مان.. باش بوو خستبوو تە سەر ناوی من.. دەیفروشم و تەواو.

- چۆن؟

- چاک.

- ئاخ..

- ئێمەش دێین بۆ لات، فەرەیدوون، توخوا.. لەوێ زیاتر توانای چاوەریکردنمان نەماو.

هاوارم کرد:

- کچی نە کەن. نە یەن! تا خۆم دیمەو!

تانیا پارا یەو:

- نەخێر، توخوا فەرەیدوون، بەی تۆ ژیا نمان لێ حەرەم بوو! لە گەل مندالەکان خەریکە سویمان دەبیتهوێ بۆ تۆ. توخوا، مەلێ «نە».

- ئی باشە، چۆن دێن؟

تانیا گۆتی:

- باو کەم قاجاچییهکی خزمی خۆی دۆزیو تەو و دەلی «بە شەش هەزار و پێنج سەد دۆلار دەیانگە یەنە ناو ئەو شارە ی کە تۆ لێیت لە سوێد»؛

«بەلام دەلی: دەبی پەساپۆرتێکی ئەورووپی قاجاچی بۆ خۆتان بکرن».

- ئەو بەچەند؟

- دەلی «پەساپۆرتێکی ئەلمانی قاجا بە سێ هەزار و پێنج سەد دۆلار. من بۆتان پەیدا دەکەم».

لە تانیام پرسی:

- ئنجا خانووە کە بفروشین ئەوێ نەدە ی لێ دەر دەچی؟

- ئاخ ئەمە یە گرفتی ئێمە.

ناچار بە تانیا م گوت:

- دە بە تەواوەتی ئوتومبیلە کە شەم بفرۆشن و چیبی کەرەستە ی قەبە ی ناو ماله کەش هەیه بە هەمان شپۆه!

ئوتومبیلە کە، باش بوو، نە مەخسەت بوو سەر ناوی خۆم. هەر بە ناوی سە عیدی برام مابۆوه. گوتم:

- وەرن. وەرن قەیناکە.

تانیا شاگەشکە ببوو، لە نێوان قسەکانیدا گوتی:

- فەرەیدوون گیان، باوکم دەلتی: «لە سوێد ئەگەر بزانی کە تۆ ژن و مندالیشت لە گەڵتن، زووتر ئیقامەت دەدەنی. راستە؟».

- وەرن! ئاوها بکەن کە ئیستا باسمان کرد! تەواو!

- باش.

- بەلام کێ دەتانهێنێ؟ لە تورکیا لە کوێ دەبن؟

- هەر قاچا غەجیبە کە ی خزمی باوکم سەرپەرشتیبی ئەم کارانەمان دەکا.

گوتم: کێتان لە گەڵ دەبی؟ ئاخر، ناکرێ تۆ بە تەنیا لە تورکیا...!

- فەرەیدوون گیان، غەمی ئەوەت نەبی، لە گەڵ ماله کوردیکی ئاوارە ی سلیمانی بە یە کەوه بەرێ دەکەوین. ئەها ئەوە ی مێردە کە ی هەر پیتی دەگوتی

«تۆ لە مەحمود یاسین دەچیت» و دوو جارانیشت هاتنە میوانداریمان؟! ژن و مێردیکی باشن، سێ مندالیان هەیه. دامانناوه، لە گەڵ قاچا غەجیبە کە ی

خزمی باوکم، هەموومان پێکەوه بەرێ بکەوین..

- لە ئەستەمبۆلیش هەر پێکەوه دەبن؟

- لە ئەستەمبۆلیش هەر پێکەوه خانوویە ک دەگرین.. هەر پێکەوه دەبین تا دەر دەچین. خانووە کە ی ئەستەمبۆلیش هەر قاچا غەجیبە کە خۆی لە ئەستەمبۆل بۆمان دا بین دەکات. کرێی خانووە کەش هەر عایدی قاچا غەجیبە کە دەبی..

- ئی بە لکو لە مانگی ک زیاترتان پێ چوو؟

- پارە کە ئیمە نایدین. دەشلی: ناهیلیم لە مانگی ک زیاترتان پێ

بچی.

تانیا و دوو منداله کەم کاتی هەولێریان بەرەو ئەستەمبۆل بە جێ هیشت، من جاری هیشتا مافی پەنا هەندە ییم بۆ دەر نە چوو بوو. بە بیرمە کاتی دوا بین جار تە لە فۆنم بۆ تانیا کرد لە هەولێر، گوتم:

- ئینشاللا لە گەڵ پیتی ئیوه، هەموومان پێکەوه ئیقامەمان بۆ دەر دەچیت.

باش بوو، هەر کە تانیا و منداله کان گەیشتنە ئەستەمبۆل، من ئیقامە کەم وەرگرت و پەسا پورتیان دامی. هەموو یەکشەممە یە ک کاتر مێر دە و نیوی شەو بە کاتی سوێد لە ماله عەرەبکی فەلەستینی لە شاری مالو، لە گەرە کە ی خۆمان، چاوەروانی تە لە فۆنی تانیا دەبووم بۆ ئەوە ی هەوالی تازە ی خۆیانم پێ بلێت و گویم لە دەنگی (سەما) و (سەمیان) یشت بیت؛ تا ئەوکاتە ی تە لە فۆنی کەم بۆ ماله کە ی خۆم پەیدا کرد تەنیا بۆ خاتری ئەوان. ئیتر وای لێ هات، شەوی ک نا شەوی ک تانیا تە لە فۆنی بۆ دەکردم و تیر پێکەوه قسەمان دەکرد. لە ناکاو، چی بوو؟ نازانم: تانیا تە لە فۆنی نەما. دوا بین جار، هەر بە تە لە فۆن، ئەوەندە ی پێ گوتم کە چاوەروانی قیزە ی سوێدی یان پۆلۆنی دەکەن. تەواو. ئیتر، دوا ی ئەوه، تە لە فۆنی نەما. بزر بوون. لە تەنگە تاوی خۆمدا، باش بوو تە لە فۆنی کەم بۆ ماله خەزوورە کەم کرد لە هەولێر، پرسیم: «تانیا..؟».

خەزوورم گوتی:

- قاچا غەجیبە کە ی خزمی خۆمان دەلتی کە گەیشتنوونە تە لای محەمەدی برای، لە ئیتالیا.

ئێستا و ئێستاش، چەند تە لە فۆنی بۆ دەکەمەوه؛ هەر هەمان وەلامی هەیه، دەلتی:

- قاچا غەجیبە کە ی خزمی خۆمان دەلتی: «گەیشتنوونە تە لای محەمەدی برای، لە فلۆرەنسا».. «گەیشتنوونە تە لای محەمەدی برای، لە فلۆرەنسا».

چی بکەم! سەما گیان لە کوێ بتاندۆز مەوه؟ سەمیان گیان، بۆ کوێ بچم؟ تانیا گیان، کوێ ماوه لە دواتان نەگەریم؟ لە کێ پیرسم؟ چی بکەم؟ ماندوو، داھێزراو، ئاورم دا یەوه دەستە راستم. لە ناو شەمەندە فەرە کە،

لەسەر کورسبەکانی تەنشت پەنجەرە دەستەراست، پیاویک و ژنیکی سویدی (مندالیک بەباوەشی ژنەکەووە نوستبوو). ژنەکەش سەری لارکردبوو و سەر شانی پیاوەکە.

«خیزانیکی بەختەوەر!» دیاربوو هاوڕیتی سەفەرەم بوون بەرەو مالمو...

«فەرەیدوون گیان، دەزانم؛ تۆ خانووەکەت لەپیتناو ئێمە فرۆشت، ئوتومبیلەکەت لەپیتناو ئێمە فرۆشت. سەرەرای ئەمانەش ئیستا هەر لەبەر ئێمە کەوتووینە ژێر قەرز و قۆڵەو: تەنیا لەپیتناو ئەوێ کە ئێمە بگەینە لای تۆ و بتوانین لە سوید پێکەوێ بێ! غەمت نەبێ، بەقوربانی ئەو سمیلەت بێ! بەخوا بەس بگەمە ئەوێ، لە دەمی خۆمی دەگرەم و پوول بەپوول پاشەکەوت دەکەین. پێش هەموو شتێک قەرزەکانت دەدەینەو. وەک هەموو ئەم خەڵکەش دەکەوینەو سەر باری جارانی خۆمان و باشتیش. هیچ غەمت نەبێ! بەقوربانی ئەو چاوانەت بێ!».

ئەم قسانە ی تانیا کە بەتەلەفۆن لە ئەستەمبۆڵەو پێی گوتبووم، لە میشکەدا دەرنگایەو و دلی دەخستە باوەشی سەمیانەو.

لەناو شەمەندەفەرەکەدا، غەریب غەریب تەماشای پەنجەرەکەم دەکرد و لە دلی خۆمدا بەخۆم دەگوت: «قسە لاوێن و جوانەکان، لە غەریبیدا، چەند شیرینتر و چەند خۆشنەواتر دەکەوێ بەر گۆی!».

ئۆف، تانیا! تانیای ژنە جوان و کەساسەکەم؛ خۆزگە دەترانی کە لیڤە ئیستا چەنێک پێویستم بەچاوەکانی تۆیە؛ خۆزگە دەستەکانت لیڤە دەبوون و سەری کاس و ماندوو میان دەلاوێندەو!

- بابە، کە ی دەگەینە لای تۆ؟

- کچە شیرینەکەم، سەما.. هەر وەختی سواری فرۆکەکان تان بوون، یەکسەر دەتانەپێنی بۆ لای من: وەک چۆلەکە یەکی زۆر زۆر گەورە، لەسەر پشتی خۆی سوار تان دەکات و فر... پ... پ... راست دەتانەپێنێتە لای من. باش!

- ئەدی، لەسەر پشتی، ناکەوینە خوارەو؟

- ئۆف! سەمیان گیان، خوانەکا. نا. نا. چۆلەکە گەورەکە ئێوەی خوش

دەوێ.

نەتوانی دیمەنی کەوتنە خوارەوێ فرۆکە یەک، کە تانیا و سەما و سەمیانی تێدا یە، لە پێش چاوی خۆت بەرجەستە بکەیت. پروت لەسەر خیزانەکەووە گواستەو لای پەنجەرەکە ی خۆت؛ بەلام دلێشت کەوتە ختوورە یەکی تازەو:

تۆ بلێی لەو رێگاوبانە دوورودرێژە، لەناو فرۆکە، شتیکیان بەسەر نەهاتبێ! یان لەناو شەمەندەفەرێک، لەناو پاپۆرێک دەستەو یەخە ی چورقێک، کۆستییک نەهاتبێتەو؟ ژنیکی جوان و جاحیل.. بەخۆی و دوو مندالی پەپوولە ئاساوە؟! یان لە ناکا، تانیا، بۆ ئەوێ و برا نیت زووتر دەگاتە لای من، رێی گۆربیت و بریاری دابیت کە بەناو دەریای ئیجەدا بێن بۆ لای من و رێگای ئیتالیا یان گرتبیتە بەر! خوا نەکا! ئۆف! تۆ بلێی؟ یانیش لەوانە یە قاچاغچییەکان خۆیان، بۆ زووتر و باشتەر گەیشتن، رایان گۆربیت و بە دەریای ئیجەو رەوانە یان کردبێ! ئەگینا ئەم ئیتالیا ئیتالیا یە چییە؟ بۆچی چوونە تە ئیتالیا؟ خۆی گەورە ی من، ئۆف، نەکا لە ناو دەریای ئیجە شتیکیان بەسەر هاتبیت؟ دەریای ئیجە؟ ئاخ! تۆ بلێی؟ سەمیان گیان، سەما گیان، تانیا گیان.. گۆی شەیتان کەر بیت! ئەمە چییە؟ ئەم دیمەنە ترسناک و دلخۆرپێنانه چین دیتە پێش چاوم؟

من دەبوایە هەر چۆنێک بێ ژمارە ی تەلەفۆنی گەیلان گەرەنتی یان قاچاغچییەکانی دیکەم لە لا بووایە! خۆکاتی خۆی داوام کرد. تانیا گۆی «نامدەنی»، «نایانەوێ و حەز ناکەن ژمارە ی تەلەفۆنیان لە لای هیچ کەسیک هەبێت». ئیستا من چۆن بزنام ئەو مندالانەم لە کوێن؟ من چۆن بزنام لە دەریای ئیجە نەخکا و؟ من هەوالیان لە کێ پیرسم؟ ئەگەر ئەو ژن و مندالانە میان بە دەردێک بردبیت، من شکایەت لە کێ بکەم؟ کێ بەرپرسیاری کارەساتیکی ناوهایە؟ قانون دەتوانی چی لەگەڵ قاچاغچییان بکات؟ هیچ. بێگومان هیچ. پاشان قانونی کام ولات؟ لەکوێ؟ وەلام ناشرایە: لەناو دەریای ئیجە بە لەمە کە یان وەرگەرێ و لاشەکانیان نابیندریتەو.. تەواو.. وەک سەدان کەسی دیکە ی پێش خۆیان بوونە تە خۆراکی ماسی.

ئۆف!

باشترین شت ئه‌وه بوو، کاتێ له‌ فلۆره‌نسا بووم، ده‌بوایه‌ په‌یوه‌ندیه‌کم به‌پۆلیسی ئیتالییه‌وه‌ بکردایه‌! یان چوو‌مایه‌ته‌... کوێ؟ کوێ! سه‌فاره‌تخانه‌ی قاچاغچیان له‌کوێیه‌!

له‌و ده‌مه‌دا دلم خه‌ریک بوو شه‌قی ده‌برد. ده‌تگوت خه‌نجه‌ریک چه‌قیوه‌ته‌ دلم و خه‌ریکم گیان ده‌ده‌م. به‌ده‌م سه‌یرکردنه‌ ئه‌و سروشته‌ غه‌مگینه‌ی له‌ودیو په‌نجه‌ره‌وه‌ تیز تیده‌په‌ری، به‌ناو ئه‌و رێگاوبانه‌ ترسناکانه‌ی منیان بۆ ده‌گه‌یاندوه‌ سوید، پانۆرامای سه‌فه‌ری خۆم هاته‌وه‌ به‌رچاو:

پایزتیکی دره‌نگ بوو که‌ من گه‌یشتمه‌ ئه‌سته‌میۆل. دوو قاچاغچیم له‌گه‌ڵ بوو، یه‌کیان خه‌لکی زاخۆ و ئه‌وه‌ی دیکه‌ خه‌لکی هه‌ولێر. له‌ سه‌ره‌تادا له‌ هوتیل «فردۆس» دایانام. پاشان، دوا‌ی دوو شه‌و، دوو قاچاغچی دیکه‌، هه‌ردووکیان ده‌وکی، به‌ئوتومبیلیکی ماریسیدسی تازه‌ی سپی - که‌ دیار بوو ئوتومبیلی تاقمیک یان پایه‌دارتیکی ملیۆنێره‌ - گواستهمیانوه‌ بۆ مالتیک، مالتیکی گه‌وره‌. راستیه‌که‌ی، ئه‌و ماله‌ له‌ هه‌ساریک ده‌چوو، به‌لام هه‌ساریکی خانه‌دان و به‌باق و بریق: شه‌ش هه‌وت چاوه‌ بوو. ئێستاش نازانم له‌ کام گه‌رێک و له‌ کام شه‌قام و ته‌نانه‌ت له‌ چ شارۆچکه‌یه‌کیش بوو.

له‌و ماله‌ گه‌وره‌یه‌دا، که‌ دارتویه‌کی پیری گه‌وره‌ له‌ ناوه‌راستیدا په‌لویۆی خۆی شۆر کردبۆوه‌، له‌ یه‌کیک له‌ ژووره‌کاندا دایانام و گوتیان:

- له‌م ژووره‌ مه‌یه‌ره‌ ده‌ره‌وه‌!

- نه‌یه‌مه‌ ده‌ره‌وه‌؟

- نه‌خێر. قسه‌ له‌گه‌ڵ که‌شیش مه‌که‌!

جاننا گه‌وره‌کانی خۆم دانایه‌ ناو ژووره‌که‌ و به‌جێیان هه‌یشتم.

ژووره‌که‌ هه‌موو شتیکی لێ بوو: سه‌للایه‌یه‌کی گه‌وره‌ی پر خواردن و خواردنه‌وه‌ و میوه‌، ته‌باخیکی دوو چاوه‌، ته‌له‌فزیۆن، سه‌ته‌لایت، هه‌مام، ئاوده‌ست، سیسه‌میکی پۆلسته‌ر، پانکه‌، هه‌یتەر، موجه‌فیه‌ی قژ و شک کردنه‌وه‌، چه‌ند کتیب و گوڤاریک به‌زمانی کوردی و عه‌ره‌بی. ته‌نانه‌ت

سێ چوار مچه‌للای خه‌یلاعی!

له‌ هه‌مووی زیاتر که‌ جێگه‌ی سه‌رسامیی من بوو، ئه‌وه‌ بوو که‌ هه‌ستم ده‌کرد ئه‌م تاقمه‌ قاچاغچیه‌ی که‌ من ده‌گه‌یه‌نم، زیاتر له‌ حزبیکیان له‌ حکومه‌تییک ده‌چوون. وه‌ک له‌وه‌ی ده‌سته‌یه‌ک قاچاغچی بن: رێکوپێکی و دیسیپلین و نه‌خشه‌دانانیکی له‌ ئه‌ندازه‌به‌ده‌ر له‌ سه‌وداگردنیاندا له‌گه‌ڵ «موشته‌ری».

کۆک، رێکپۆش، نه‌ینگر، هه‌یج یه‌کیک له‌و قاچاغچیه‌یه‌، وه‌ختی به‌لێنیکیان ده‌دایتی بۆ نمونه‌ که‌ بێن بته‌بن، یه‌ک ده‌قیقه‌ چیه‌ دوا نه‌ده‌که‌وتن. هه‌ر هه‌موویان، زۆر به‌ده‌گمه‌ن قسه‌یان له‌گه‌ڵت ده‌کرد. کاری خۆیان چی بوایه‌، به‌خانه‌دانی و دیقه‌تیکی بێ هاوتا و باریکبینه‌وه‌ جێبه‌جێیان ده‌کرد. من به‌راستی، که‌وتبوومه‌ گومانی ئه‌وه‌ی که‌ ئه‌م قاچاغچیه‌یه‌ حزبیکی بن له‌ ئه‌سته‌میۆل!

لای نیوه‌رۆ، یه‌کیکیان هاته‌وه‌ لام. لیمی پرسی:

- هه‌یچت پتیرست نییه‌؟

گوتم: نه‌خێر. به‌لام من تا که‌ی هه‌ر لێره‌ ده‌بم؟

- جاری په‌له‌ مه‌که‌!

بۆ ئێواره‌ پیاویکی سووره‌ی خه‌که‌له‌ هاته‌ لام، دوو پیاوی له‌پشت ده‌رۆیشت. خۆی پێ ناساندم و به‌حورمه‌تیکی پر له‌ ته‌ته‌کیته‌وه‌ که‌میکی دانوشتایه‌وه‌، گوتی: «جه‌نابت مامۆستا فه‌ره‌یدوونیت؟».

گوتم: به‌لێ.

گوتی: منیش.. که‌ریم کۆسته‌ر.

دوا‌ی یه‌کترناسین و سووکه‌ گه‌فتوگۆیه‌ک، له‌ دلی خۆمدا گوتم: که‌ریم کۆسته‌ر دیاره‌ چاوساگی منه‌، ئه‌و قاچاغچیه‌یه‌ که‌ من به‌ده‌ریای ئیجه‌وه‌ ده‌په‌رینیته‌وه‌ ئه‌وبه‌ر: ده‌مگه‌یه‌نیته‌ ئه‌وروپا...

که‌ریم کۆسته‌ر- له‌ یه‌که‌مین ئێواره‌وه‌، هه‌میشه‌، کاتێ ده‌گه‌یشته‌ لام، به‌جلکی ته‌فه‌ندیاتییه‌وه‌، شه‌پقه‌یه‌کی ره‌ش، پالتویه‌کی ره‌ش، پیتلایکی شین.. گولیکی قه‌رنه‌فلێ سووریشی له‌سه‌ر پالتۆ ره‌شه‌که‌ی ده‌دا،

تەسبىحىكى درىزىش بەدەستەو. خەلكى سلىمانى بوو. ئىوارەيك لىم
پرسى:

- بۆچى پىت دەللىن «كەرىم كۆستەر»؟

گوتى: كاتى خۆى لە سلىمانى كۆستەرم ھەبوو، ئىتر ئەم ناو ھەمەو
بەدواكەوتوو.

لەگەل كەرىم كۆستەر وا رىك كەوتبووم كە ھەر وختىك من گەيشتمە
ستۆكھۆلم، كەسىك بەناوى «ياسىن يابە» «كە شەپقەيكە رەش و
پالتۆيكە رەش و پىلاويكى شىنى لەبەرە و خالىكى رەشى گەرەش لە
سەرروى برۆى چەپىھەتە» دىتە كەمپەكەم و سەرم لى دەدا
..كاغەزىكى پىيە.

كەرىم كۆستەر دەگوت:

- ئەگەر ئەو شەپقە رەشە پىي گوتىت «بەخىرىيى بۆ ئەوروپا»، تۆ
دەمەدەست كاغەزەكە ئىمزا بكە و ئىتر ئەو ھەشت ھەزار دۆلارە
بەشپەيكە ئۆتۆماتىكى لە بانقى ئەو برادەرەتەو لە لەندەن دەكەوتتە سەر
حسابى ئىمە.

ئىتر پىنست نەبوو كە مامۇستا شەمالى ھاوړىم، كە ھاوړى مەدالى و
«دارالمەلىن» و نادى مەندسىنى جارام بوو، لە لەندەنەو ئەزىتە
بكىشى و بىتە لام بۆ ستۆكھۆلم بزانتى ئايا من گەيشتووم يان نا؟ من لە
ئەستەمبۆلەو ھەشت ھەزار دۆلارەكەم خستبوو سەر بانقى مامۇستا
شەمالى ھاوړىم لە لەندەن و ئىتر كارم بەمەسەرفى ھوتىل و رىگە و قىزە و
بلىتى فرۆكەو نەبوو (تەنبا خواردن و خواردنەو و مەسەرفى رۆژانەى خۆم
نەي) تا ئەو كاتەى دەگەيشتمە ستۆكھۆلم.

كەرىم كۆستەر، دواى سى شەو مانەو ھەم لەو ژوورە (كە ئىستاش نازانم
ئايا مال بوو يان ھوتىل) پەساپۆرتەكەى داھەو دەستم و لىمى پرسى:

- ئەم شەو، كاترەمىر يازدەى شەو، ئامادەيت بەرپى بكەوين؟

- بۆ كوئى؟

- بۆ يونان.

گوتى: تۆ دەمەي؟

پىكەنى، گوتى:

- فەرقى نىيە. برادەرىكى دىكەى خۆمان.. دى بەشپىنتا و لەگەل خۆى
دەتبا.

گوتى: ئامادەم.

گوتى: كاترەمىر يازدەى ئەم شەو ئامادە بە! شوفىرەكەمان ناوى «تاھىر
ترباكە». دى بەشپىنتانا و دەتانبە.

كەرىم كۆستەر، ئىجا، بۆ زياتر ئەرخاين بوونم، لەناو دەرگاكە، پىش
ئەو ھەم بەجىم بىللى، گوتى:

- مامۇستا فەرەيدوون، ئەم خىزانەشت لەگەلە.. ژن و مەردىك و چوار
مەدالى.

دەستى بۆ لای دارتوو پىرەكەى ناو ھەوشە درىژ كرد:

- خەلكى دھۆكن.

من تەنبا لەو دەمەدا بوو كە زانيم مالى كوردىك لەم خانوو -ھوتىلەى
من تىيدا بووم، دەرزان، چونكە پىيان گوتبووم «لەم خانوو نەچىتە
دەرەو، قسە لەگەل كەسىش نەكەيت». ديار بوو ھەمان شتىان بەئەوانىش
گوتبوو. ئىدى، وا پى دەچوو كەس لەو مالى نەيدەوتىرا سەرى خۆى لە كونى
ژوورەكەى خۆى بىنپتە دەرەو: ھىچ نەبووايە لەترسى پۆلىسى تورك.

كاترەمىر يازدەى شەو، تەنبا دوو دەقىقە لای دابوو، پىاويكى دىكە،
بەناوى تاھىر ترباك، گەيشتە لامان. ئەو ھەم شەپقەيكە رەش و
پالتۆيكە رەش و پىلاويكى شىنى پۆشپوو: لەجياتى قەرنەفلەكەى سەر
يەخەى كەرىم كۆستەر، كۆترىكى بچكۆلەى سىپى لە يەخەى خۆى دابوو.

جاننا و كەلوپەلەكەمان ئامادە، تاھىر ترباك بۆى خستىنە ناو
ئۆتومبىلىكەو و بەناو دىناى تارىك و شەقامە رووناكەكانى
ئەستەمبۆلدا، بەرپى كەوتىن. تاھىر ترباك، خۆى ئۆتومبىلەكەى لى
دەخوړى، گوتى:

- دەچىنە ئەنطاليا.

من و پیاوه هاوسه‌فهره ده‌وکییه‌که، له‌پیشه‌وه دانیشتیوین. ژنه‌که‌ی و چوار مندال‌که‌شبی، له‌ دواوه جیگه‌ی خو‌بان کردبووه‌وه. ناو ئوتومبیل‌که‌که می‌ک سارد بوو، تاهیر تریاک، کاسیتیک‌ی (موعه‌زه‌ز ئاباجی)‌ی خستبووه‌ سهر. تا گه‌یشتیینه‌ئه‌نطالیا ههر خو‌ی له‌گه‌لی باددا.

له‌ئه‌نطالیاوه تا گه‌یشتیینه‌ سهر ئاوه‌که‌ش ههموو شتیک ئاسایی بوو، به‌لام کاتی گه‌یشتیینه‌ سهر ئاوه‌ شه‌پۆلاوییه‌ سهر به‌ته‌مه‌که، ئیتیر لهرز و دوو‌دلی و «مه‌ترسیی خنکان» و گومانی «وه‌رگه‌رانی به‌له‌مه‌که‌مان» ده‌ستی پێ کرد.

کابرای ده‌وکی زوو زوو لیمی ده‌پرسی:

– ته‌ققه‌مان لی ناکه‌ن؟

منیش ههر ده‌ترسام، به‌لام ده‌مگوت:

– نه‌ء، باوه‌ر ناکه‌م. شه‌وه. نامانیین.

پیش ئه‌وه‌ی به‌به‌له‌م به‌ره‌و جه‌زیره‌کانی یۆنان به‌ری بکه‌وین، له‌سه‌ر قه‌راغی رووباره‌که‌ی ئه‌نطالیا، ته‌نیا یه‌ک پیاوی دیکه‌ی لی بوو که به‌کوردی قسه‌ی ده‌کرد؛ جانتاکانی بو‌ ده‌گواستینه‌وه‌ ناو به‌له‌مه‌که. به‌رده‌وام جگه‌ره‌یه‌کی کوژاوه‌ به‌لالیتوبیه‌وه، ترسی ده‌ره‌واندینه‌وه:

– ده‌ی... ده‌ی.. زووکه‌ن!

یه‌که‌ یه‌که‌ جانتاکانی بو‌ ده‌گواستینه‌وه‌ و ده‌یگوت:

– ده‌ی.. زووکه‌ن!

من، راستییه‌که‌ی، کاتی به‌له‌مه‌که‌م دیت، ترسام. به‌له‌میکی زۆر بچووک بوو، ده‌مگوت: چۆن جیتی ههموو‌مان له‌ناو ئه‌و به‌له‌مه‌ بچوکه‌دا ده‌بیته‌وه؟ جگه‌ له‌مه‌ش، ههرگیز له‌ ژیاغدا به‌به‌له‌م نه‌په‌رپبوومه‌وه. ههر چۆنیک بێ، له‌ناو ئه‌م ههموو ترس و لهرز و سامناکییه‌، له‌م نیوه‌شه‌وه‌ تاریکه‌ ئه‌نگوسته‌ چاوه‌دا، دل‌م ته‌نیا به‌ترووسکایی مانگه‌شه‌وه‌که‌ خوش بوو. له‌سه‌ر قه‌راغی رووباره‌که‌، کاتی ههموو جانتاکانان گوازرانه‌وه‌ ناو به‌له‌مه‌که‌ و ههموو شتیک ئاماده‌ کرا، من یه‌که‌مین که‌س سواری به‌له‌مه‌که‌ بووم و دانیشتم. خیزانه‌ ده‌وکییه‌که‌ش، دوا‌ی من، یه‌ک یه‌ک، به‌یارمه‌تی کابرای جگه‌ره‌ به‌لیو، هاتن سه‌رکه‌وتنه‌ ناو به‌له‌مه‌که‌، خه‌ریک بوون ههر

یه‌که‌یان جیگه‌ی خو‌بان له‌ناو به‌له‌مه‌که‌ ده‌کرده‌وه‌ و داده‌نیشتن. من له‌و ده‌مه‌دا ته‌ماشای تاهیر تریاکم ده‌کرد، که‌ ئه‌و جارێ هیشتا له‌ قه‌راغه‌که‌ بوو. ههر دوو ده‌لینگی تا به‌رچۆکی خو‌ی هه‌ل‌کردبوو، چاوی ده‌گێرا. له‌ژیر تیشکی مانگه‌شه‌وه‌که‌دا دیتم: چوو ده‌ستی خو‌ی تا خوار مه‌چه‌کی به‌ناو ئاوه‌که‌دا پۆکرد. ده‌ستیک‌ی له‌ ئاوه‌که‌ داو پاشان یه‌کسه‌ر هاواری کرد:

– نه‌ء! وه‌رنه‌ خواره‌وه‌!

– بو‌؟

تاهیر تریاک دیسان هاواری کرده‌وه‌ سه‌رمان:

– وه‌رنه‌ خواره‌وه‌!

ههموو‌مان، زنده‌ق چوو، به‌په‌له‌ له‌ به‌له‌مه‌که‌ هاتینه‌ خواره‌وه‌ و ده‌وری تاهیر تریاکمان دا:

– بو‌؟

– ئه‌م شه‌و سه‌فه‌ر ناکه‌ین!

پیاوه‌ هاوسه‌فه‌ره‌ ده‌وکییه‌که‌م، که‌ مندال‌ه‌ ههره‌ بچوکه‌که‌ی به‌باوه‌شه‌وه‌ گرتبوو، گوتی:

– بو‌چی؟

تاهیر تریاک به‌تووره‌یییه‌وه‌ ته‌ماشای ئاوه‌که‌ی ده‌کرد، گوتی:

– ئه‌م شه‌و ئاوه‌که‌ی ته‌واو نییه‌.

ژنه‌ ده‌وکییه‌که‌، گوتی:

– ئۆووه‌ف!

کابرای ده‌وکی، دیاربوو غه‌می مندال‌ه‌کانی بوو:

– کاکه‌، ئیمه‌ ئه‌وه‌ هه‌فته‌یه‌که‌ ههر چاوه‌روانی ئه‌م شه‌و ده‌که‌ین.. قوتارمان بکه‌!

تاهیر تریاک، گوتی:

– برای به‌ریژ، ئه‌مه‌یه‌ ئه‌و ئاوه‌ی که‌ هه‌زاران په‌نابه‌ری کوردی قووت داوه‌. پیترێ شه‌و، چل که‌س به‌جاریک نقووم بوونه‌. ئه‌م شه‌و، پیتان ده‌لیم: ئاوه‌که‌ی ته‌واو نییه‌.

ژنه‌ ده‌وکییه‌که‌ گوتی:

– كاكە بمانبە و قوتارمان بكە!

تاهیر تریاک، لەبەر خاتری ژنەكە توورەییەكەى خۆى خاوەردەو:

– دادە گیان، من پێتان دەلێم: ئەم شەو ئەگەر لەم ئاوە بدەین، قووتمان دەدا. من ئاواناسم.. دەزانم. ئەم شەو ناتوانین سەفەر بکەین.

حەمبالی جانتاکانمان، لەناو تاریکیەكەو گوتی:

– كاك تاهیر ئاواناسە! ئەو باشتەر دەزانیت. بەگوێی بکەن!

من لەو دەمەدا تەماشای ئەو ئاوە مەنگ و سامناکە جوانەم دەکرد كە سنووری تا ئەو پەرى دنیا درێژ ببۆو. سەلامەمەو. ئەو دەم بەبیر كەوتەو كە یەكێك لەو برادەرەنەى سنوورداش كرابوونەو، لە هەولێر، پیتی گوتبووم: «ماسیەكانى ئەو ئاوە، نزیكەى سالتیکە، وەكو قرشیان لى هاتوو. هەموویان فیرى خواردنى گوشتى مرۆڤ بوونە». من گوتم: «بۆچی»؟ گوتی: «هیندەى گوشتى مرۆڤ بخۆن».

بۆ سبەینى، كاترێمى سى و نیوى بەیانی، قەراغ ئاوەكانى ئەنطالیامان، بەهەمان بەلەم بەجێ هێشت بەرەو جەزیرەى (سامۆس): من و كابرای دەوێكى و ژنەكەى و چوار مندالەكەى.

كاتى، بەردەوام دلمان لەناو دەست، نزیك جەزیرەى سامۆسى یۆنانى كەوتینەو، تاهیر تریاک كە بەردەوام جگەرەى دەكیشا، گوتی:

– ئێستا كە دەگەنە ناو جەزیرەكە، یەكسەر پۆلیسى یۆنانى دینه پیشوازیتان. یۆنانى كوردیان زۆر خۆش دەوێ. مەترسن، تەنیا ئەو نەدە بلێن: «كوردۆس»، ئیتر ئەوان خۆیان دەزانن كە ئێو كوردن و داواى پەناھەندەبى دەكەن.

– ئەى پاشان؟

– پاش تەحقیقاتىكى كەم دەتانبەنە كەنيسەيەك. نانتان دەدەن، خزمەتتان دەكەن، شوێنى نوستن و حەوانەوتان دەدەن.. تا ئەوكاتەى ئیدى كە خۆتان بریار دەدەن بپۆن. بەلام تكایە هەمووتان باش گویم لى بگرن: دواى دوو رۆژ مانەوتان لە كەنيسەكە، برادەریكى خۆمان، ناوى «قاسم قاچاغ»، شازدە سالتە لە یۆنان دەژیت، هەموو یۆنان و ئەو رێگەوبانەى ئێو پێیدا دەرۆن زۆر شارەزایە، دیتە لاتان. «شەپقەيەكى

رەش و پالتۆیەكى رەش و پیتاویكى شینی پۆشیو و ملپچێكى نارنجی توخی لە مل بەستوو. ئەگەر هاتە لاتان و گوتی: «ئێو ئەم شەو هیچ خەونى خۆشتان دیو بەم بگێرنەو؟» پیتی بلێن: «بەلى. خەونىكى شینمان دیو». ئەم قسەيە لەبیر نەكەن.. ها..!

– خەونىكى چۆن؟

– خەونىكى شین.

– شین؟

– بەلى. ئیتر.. یەكسەر خۆتانى پى بناسین و بەگەلى كەون. عەلاقەى هیچ شتىكى دیکەتان نەبیت. خۆى، قۆناغ بەقۆناغ دەتانگەيەنیتە ئیتالیا... تەواو.

هیشتا هەر لەناو بەلەمەكەشدا بوو، گوتی:

– من خواحافیز!

كابرای هاوسەفەرى دەوێم، خواحافیزیەكەى پى برى:

– تۆ راوەستە! چۆن؟

– پەسا پۆرتەكانى خۆتانى بدەن و عەلاقەتان نەبێ!

– قیزی ئیتالیمان بۆ لى دەدا؟

– سواری كەشتیەكەشتان دەكات. ئیتر، تا دەگەنە ئیتالیا.

من پرسیم:

– ئەدى لەوێو؟

– لە ئیتالیاو؟

– بەلى؟!

– ئەمە عایدی قاسم قاچاغ. ئێو كە گەیشتنە دەست قاسم قاچاغ، ئیتر ئەو بەقوناغى خۆى، شتەكانى داهاوتوان بۆ باس دەكات كە چى بکەن و چى نا! ئێو با جارى بگەنە دەست قاسم قاچاغ.

لەناو بەلەمەكە، لەژێر تیشكى مانگەشەو، كە تەنیا دەنگى شلپەى هاژۆتنى بەلەمەكە لەو ناوە دەهات؛ ژنە دەوکییەكە، دوو مندالە ساواكەى، لە باوەش خۆى نواندبوو؛ دەستیکیشى لەسەر سنگى مندالە گەورەكەى بوو. كۆرە گەورەكەشى، دەستى لە ناو قەدى باوكى ئالاندبوو و

سه ری به سهر کوشیدا کردبوو. منیش، به رامبه ره و خیزانه، له ته نیشته
تاهیر تریاک، پشتم له قسه کانی، دهمو بست ورد وورد تهو شتانه له
می شکی خومدا تومار بکهم که تهو پیی ده گوتین. تاهیر تریاک له ناکاو
له سه رخو که و ته وه قسه:

- خه لکی په نابهری وهک ئیوه له ئیتالیا له گه ل قاچاغچییه ک ریک
ده که ویت و به ۵۰۰ دولا ریک ده یگه به نیته ستراسبورگ له فهره نسا؛
له ویشته وه ده یسپی ریتته سنوره کانی له لمانیا و ئیدی بو خوی له
شتووتگارت له له لمانیا خوی ته سلیمی پولیسی له لمانی ده کات. به لام
ئیوه، جیا وزن، ئیوه له مانه تی ئیمه ن، ده تانه وی بگه نه سوید. هر چونی ک
بی، کاتی قاسم قاچاغ ده بینن، تهو، هه موو شتی کتان بو باس ده کات و
رینمایي داهاتووتان عایدی ته وه.

کابرای هاوسه فهری ده وکیم، پیش من، ههستی به وه کرد که له قه راغ
جه زیره ی ساموس نریک که و تووینه ته وه. رووی له تاهیر تریاک کرد:

- مندا له کان خه بهر بکه مه وه؟

تاهیر تریاک گوتی:

- به لئی، زوو. ناماده بن!

به له مه که خه ریک بوو له قه راغ جه زیره که رابگری و بیینه خواره وه،
تاهیر تریاک گوتی:

- له مه شتان پی بلیم: ئیوه ئیستا که داده به زنه ناو له جه زیره یه، به ناو
دارستانیکدا ده رۆن، تا ده گه نه ناوایی. ئیمه ش که ئیستا ده گه رینه وه
جبی خومان له له نطالیا، هر ئیستا نا ده میکی دیکه، پولیسی یونانی
له و به رزاییبانه وه ته قه مان لی ده کهن. ئیوه، نه گه ر گوتان له ده نگي تهو
ته قه یه بوو، مه ترسن! تهوان ته قه له ئیمه ده کهن، نهک له ئیوه. هیچ نییه،
فشه یه. مه ترسن... دهی.. له له مانه تی خوادا بن.. دهی.. خوا حافیز..

ناخوشتربن ساته کانی له م سه فهره، بو من، تهو مه ودا یه بوو که تازه
دهستی پی کرد: له قه راغ جه زیره ی ساموسه وه تا گه یشتینه ناو که نیسه ی
جه زیره که. تا نه ژنومان له ناو زه لکاوی بی شته لانی کدا بووین، به ناو
قامیشه لان و می شو له و چال و چلکاودا ههنگاومان ده نا. «من نازانم

بوچی ته نیا له تیمساح ده ترسام». مندا لکی بچوکی کابرا ده وکییه که،
نوستوو، له باوهش مندا بوو. دهیان جار تلیشه قامیش چه قینه
سه رو گوتیلاکم. کابرا بو خویشی، دوو بچوکه که ی دیکه ی له باوهش گرتبوو
و دهستی گه وره که ی راده کیشا. ژته که ی، له دوا ی منه وه، که و تبه وه نیوان
هه ردوو کمانه وه، گوتی:

- وهیش! ته قه یه. گوتان لییه؟

- له ئیمه ی ناگرن.

- زوو که ن!

- تاهیر تریاک ده یگوت: «نه گه ر ئیمه بگیریین، ههوت سال زندان
ده کریین».

- تو بلئی ته وانیش به سه لامه تی بگه نه وه له نطالیا؟

- سه رتان نه وی که ن، با نه تانیین!

- ته قه له ئیمه ناکهن، له ته وانی ده کهن.

- ته نیا بو دلدا نه وه ی ئیمه له م قسه یه ی کرد.

- دهستی «مه تین» به رنه ده ی، پیا وه که!

- ناگاتان له به ری پی خوتان بی، له ناو چالی زور تیدا یه!

- زوو که ن..!

- باش نییه که به ره به یانه و نه ختی ک به ری پی خومان ده بینن!

- شهو بگه شتینایه چیمان ده کرد؟

- سه رتان نه وی که ن!

- وه رن بیره وه..!

- که مان ماوه.. دهی..

دوا ی نریکه ی چاره گه سه عاتیک گه یشتینه وشکایی و که نیسه که مان
لی وه دیار که ووت.

له سییه م رۆژی مانه وه ماندا له ناو که نیسه که، کاتر می ر ده وری یازده ی
پیش نیوه رۆ، قاسم قاچاغ گوتی:

- خوتان ناماده بکه ن! نه مرۆ کاتر می ر چواری ئیواره که شتییه که تان به ری

ده که وی به ره و ئیتالیا!

ههروه ها زور بهوردی نه وهشی تیگه یان دین که وهختی دهگه بینه ئیتالیا چی دهکهن و چی دهلین و پاشان کی دهینین و بۆ کوئی دهچین و بهچی دهچین و له کۆتاییشدا چون دهگه بینه ناو فرۆکه خانه ی ستۆکهۆلم!

کاتی چاوم به تابلوی هه لواسراوی نه و دیو په نجه رکه کهوت، ته ماشایه کی کاتژمیهره کی دهستی خۆم کرد، گوتم: «باشه، وا گه یشتینه مالم». ژن و میترده سویدییه کهش، له گه ل منداله که یان، خه ریک بوو خویان کۆ ده کرده وه دابه زن. منداله که ده گریا. یه کسه ر گریان ی سه مای کچی خۆم بیرکه وته وه، کاتی له رۆژی خوا حافیزیدا (سه ما له سه میان هه راشتر بوو: ده یزانی ده رۆم!) تنۆک تنۆک فرمیسیکی داده باراند و ده گریا، ده گیگوت: - نا توخوا بابه، مه رۆ.. به جیمان مه هیله. ئاخر چیتر ناتبینینه وه..! به بیرکه وته وه ی ئه م قسانه ی سه مای کچم، کزه له جهرگم هه ستا. حه زم ده کرد بگریم...

١٤

نه و ئیواره یه ی که کابرا شه پقه ره شه کهت به جی هیش، فریای نه وه نه که وتی به جیته چیشته خانه ی چینیه کان (نه و چیشته خانه ی که راهاتووی هه موو ئیواره یه ک، ده وری کاتژمیهره ووت و چاره گیک، له شه قامی Was- ser Str. شیوی تیا بخۆیت)؛ هه ولت دا زوو بگه یته هۆتیل و فریا بکه ویت بگه یته سه ر کاره کهت.

میشتکت، هه ر مه ژوولی نه و مه سه له یه: چاره نووسی تانیای خوشکت و دوو منداله که ی، میترده که ی، ئنجا نه و شهش هه زار و پینج سه د دۆلاره ی که به ناوی تۆ له ئیتالیا وه رگریاره.

کاتی له سه ر کورسی پیشوازی هوتیله که دانیشیتیت، بیرت له وه ده کرده وه که ده موده ست بکه ویته سه ر نامه نووسین و ته له فۆن کردن، به لام له بهر هاتوچۆی به رده وامی میوانه کان: دابه زین، سه رکه وتن، کلیل جی هیشتن، ته له فۆن گه یانندن، نووسینی ناوی میوانه تازه کان، پاره وه رگرتنی حسابی دوینی... تا کاتژمیهر یازده ی شه و هیچت پی نه کرا. نه شته وه یست

به په له پهل هیچ بکه یت و هیچ بریاریک بده ی.

کاتژمیهر یازده و چاره گی شه و بوو. سه رت به ته واوه تی چۆل بوو، له پیشوازی هوتیله که دا ته نیا مابوو یته وه. ده سکی ته له فۆنه کهت هه لگرت:

٠٠٤٦. ئنجا کۆدی شاری مالم و ته واوی ژماره کهت لیدا. گویت لی بوو، ته له فۆنه که ی مامۆستا فه ره یدوونی زوات له مالم، له ماله که یدا ده زرن گایه وه و کهس هه لی نه ده گرت.

جاریکی تر، دوو جاری تر، سی جاری تر هه مان ژماره ت لیدا یه وه. زرن گ.. زرن گ.. زرن گ. هه رگیز، کهس وه لامی نه ده دایه وه. ده بی له کوئی بی؟ ئی ماقووله تانیا گه راندرایته وه نه سه مبول و نه و قیت قیت له ماله وه دانیشیتیت؟ زور له وانه شه به داویدا چوو بیته نه سه مبول، لای قاچاغچییه کان. کابرای پالتۆ رهش گوئی که ناوی سه رۆکه که یان گه یلان گه رهنیه یه. ملیار دیره. به نه سل خه لکی که رکوو که. له کی بیرسم؟ بینگومان ئیستا له وانه یه کاک فه ره یدوون ناویشانی نه و ی له لا هه بی، یان سو راغیکی کرد بی! ئیستا هه بی و نه بی، کاک فه ره یدوون ده بی ده نگوباسیکی تازه ی له لا هه بیت!

نه فره تی لی بی: کابرای شه پقه رهش، ناویشانی تانیای خوشکتی له نه سه مبول نه دایه: بۆ نه وه ی بتوانیت په یوه ندییان پیوه بکه یت. زانیت بی هووده یه لی بی یار پیته وه. دلنیاش بووی که هه ر له م رۆژانه دا ده توانیت بیدۆزیته وه و بگه یته ئاکامیک. ئیستا چی بکه یت؟ به م شه وه چی بکه یت؟ چیت له ده ست دی؟ ده ست بۆ قه له میک درێژ کرد و کاغه زیکت له به رده م خۆت دانا. دوا ی که میک بیر کرد نه وه، نووسیت:

به ریز و خوشه ویست، مامۆستا فه ره یدوون....

هیوام به خته وه ری و سه رفرازیه.

مبووره؛ زور به په له ئه م نامه یه ت بۆ ده نووسم. هه رچه ند به داخه وه، تا کو ئیستا یه کتریشمان نه دیوه و یه کتریش ناسین، به لام من زور خوشحالم به وه ی که جه نابت بوو یته ته زاوای ئیمه و شانازیت پیوه ده که ی.

راسته یه که ی، من نه مری ئیواره زانیومه که جه نابت گه یشتوو یته ته

سوئد و له شاری مالو دژیت. بېگومان دهبوایه من، کاتنی گه یشتیته سوئد، بهاتمایه لات و سهرم لیت بدایه، بهلام راستیه که ی - من نازانم تاخو جه نابت که ی یان چ سالتیک گه یشتوویتته سوئد؟- من ماو ده کی زور له ئیتالیا بووم، ماو ده کیش له پاریس بووم و له کویتاییدا هاته ئه لمانیا. له ئه لمانیاش تا کو ئیستا له حهوت شار ژباوم و زور درنگ مافی په ناهه نده بیم بو دهرچو (به هه مووی سال و نیوئیک نابی مافی په ناهه نده بیم له ئه لمانیا بو دهرچو و په ساپورتی ئه لمانیان داومه تی؛ هه رچند ئهوا یازده سالتیک ده بی له ئه لمانیا م!). له ماو ده سهرتا له بهرلین بووم، پاشانیش ماو ده یک له شتووتگارت، ماو ده کیش له میونخ، ئنجا سی سالتیش له کولن بووم. پاشان ئه مه ته نیا ماو ده کی کورته دیسان له بهرلین گیرساومه ته وه و دهستم ئیشیک گرتوه. ئیتر بویه، له بهر سهرگره دانی و بی جینگه و ریگه بی خوم، جگه له مهش (جه نابت ده زانی) که ماله وه مان له که رکوک نه مان و هاتوونه ته هه ولیر، ئیتر بویه تا کو ئیستاشی له گه لدا بیت هه وال و دنگویاسی باوکم و تانیای خوشکم و جه نابت نه ده زانی. له وانه شه، تا رادهیه که «ئیهمالی» خوشمی تیا بو بی. هه رچند خو دوو جارانش به دهستی برادران نامه یه کم بو که رکوک و نامه یه کم بویان بو هه ولیر ناردووه، هیچ وه لامیان نه داومه ته وه. له وانه شه وه لامیان دابیتمه وه و به دهستم نه گه یشتی! ئه مه غه ربییه و خوت ده زانی: به شه ر لیتره مه رغولتر و ماندووتره و سهدان سهر او و دهر او ی به سهر دیت و دهیان جار ناویشانی ده گورئ. هه لبهت بېگومان، من له خوشی و به خته وه ربی ئیه شه زیاتر هیچی دیکه م ناویت و داشمناوه له م ماو ده دا سهریک له کوردستان بده مه وه و ئینشالا باوکم ببینمه وه. پیرۆزیشان بیت: بیستومه دوو مندالیشان هه یه.

کاک فهدیدوون گیان..

راستییه که ی، ئه مرۆ ئیواره پیاوینک هاته لام. عاره ب بو. له وه ده چو قاجاغچی گواسته وه ی ریواره کانی سنووری کوردستان بیت به ره ئه وروپا، یان ئه ندامی تا قمیکی قاجاغچییه کان یان نوینه ریکیان بیت له ئه وروپا (له بهرلین). هاته لام و ئه وه ی بوم

باس کرد که تانیای خوشکم (خوی و دوو مندالی) گه یشتوونه ته ئیتالیا و پاشان «نازانم بچی و له چ زرووفیکدا و که ی» به ره ئه سته میوئل سنوورداش کراونه ته وه؟!

تکایه حه زده که م بزائم. تاخو ئه م هه واله تا چ رادهیه که راسته؟ ئه گه ر راسته، ئایا تو چ دنگویاسیکی تازه ی تانیا و منداله کانت ده زانیت؟ تکایه ئاگادارم بکه وه بو ئه وه ی بتوانین هاوکاری یه کتر بکه ین بو دوزینه وه یان یان هیچ نه بی دلنیا م بکه نه وه له هه والی سه لامه تبی خوتان.

کابرای عاره بی قاجاغچی ئه وه شی گوت که گوایه من، شهش هه زار و پینج صد دۆلارم (له ریگه ی که سیکه وه که گوایه من ناردوومه ته لای تانیای خوشکم له ئیتالیا) له تانیای خوشکم وهرگرتوه بو ئه وه ی بیده مه سهرده سته ی قاجاغچییه کان. پاشان من ئه م پاریه م وهرگرتوه و نه مداونه تی و بو خوم خواردوومه.

حه زده که م (جه نابت و تانیای خوشکیشم) هه ر بو ئاگاداریتان ئه وه بزائن که من کاری وام نه کردووه و ئه مه له من ناوه شیتته وه و له گه ل ره وشتی من ناگوئجی. هه ر بو ئاگاداری. من دلنیا م، گیرورگرفته که له شونیک دیکه یه و له وانه یه تانیا خوی، له منیش و له جه نابیشت باشر بتوانی شته کامان بو روون بکاته وه.

من له بهر ئه وه ی ناویشانی تانیای خوشکم نازانم له ئه سته میوئل، هه روه ها له بهر ئه وه ی ته نانهت نازانم چۆن چۆنیش په یوه ندی به مالی باوکم بکه م له هه ولیر؛ ئه م نامه یه م بو به ریتر نووسی؛ به لکو له هه وال و دنگویاسی خوتان ئاگادارم بکه یته وه. به پپی قسه ی کابرای عاره بی قاجاغچی: تانیا و منداله کان ئیستا له ئه سته میوئل.

ئه گه ر له گه ل تانیا به یه کتریش گه یشتوون و ئیستا له لای خوته، ئهوا چاو و دلستان روون و ئه مه ی خواره وه ناویشانی منه له بهرلین؛ ئاواته خوازم هه ر وه ختیکی پیتان بکریت سهردانم بکه ن.

تکایه له و «هه وال» و گوته نده ی کابرای عاره ب بوی باس کردبووم، ئاگادارم بکه وه: راسته یان نا؟! چونکه زور نارحهت و نا ئارامی کردووم. ناشزانم لیتره، ده سته وه ستان و دوور، چی بکه م و چیم پی

دهکرت؟ میشکم خه ریکه رادهه ستیت. بهزوترین کات وهلامم بۆ بنووسهوه!

له مالهوه بهداخهوه ژماره ی تهلهفونم نییه، بهلام تهمه ناو نیشانه که مه:

محهمده همه رهحیم شوانی

برای تانیای خیزانت
Sirwan Hikmet BABAN
Kirchatal. st. 33
۱۰۹۶۹ Berlin

تیبینی: لیره، ناوی خۆم گۆریوه و ناوم (سیروان حیکمهت بابان)ه.
تهمهش ژماره ی تهلهفونی ئه وهتیهلی تیبیدا کاردهکم، تهنیا بهشوان له کاتژمیر ۸ ی ئیوارهوه:

۶۲۱۵۲۹۲۴۷۳ ۰۰۴۹

کاتی پینوسه کهت دانا، بیرت لهوه دهکردهوه نامهیه کیش بۆ سه رکه وتی هاوړپت له فلوره نسا، نامهیه کیش بۆ عیماد له کۆلن، ههروه ها نامهیه ک بۆ بهزاد له میونخ بنیریت و داوایان لئ بکهیت که بهزوترین کات هه رچی نامهیه ک بۆ ناو و ناو نیشانی خۆت (چ کۆن، چ تازه) گه یشتبیتته ئه وان، تکایه بۆتی بنیرن!

بهلام ئاخیر پاش ئه وهه موو ساله، تۆ چه ندین کهمپ و چه ندین ماله برادر و چه ندین شارت کردوه. نامهیه ک بۆ تۆ هاتب، چون ده گاته وه دهست تۆ؟ پاشان کئ تاقه تی ئه وه ی ههیه هه ر به دوی تۆدا بگه ری؟ له تانیای خوشکه که ساسه کهت زیاتر کئ هه وجه و هه زی بیستنی هه والی تۆی ههیه، به دبه خت!

برپارت دا، سبه ینی زوو ئه وه نامهیه ی «کاک فهره ی دوونی زاوات»، له سه ر ڕێگه ی خۆت به «به ریدی ئیکسپریس» ره وانه بکهیت!

۱۵

ئه وروپا، به پپچه وانه ی کوردستان، ئه وه ی خوشه: کاتی تۆ له هه ر

شارتیکی ئه وروپا وه ده لئیی: «دوو سه یه نی له کاتژمیر بۆ نمونه سیی پاش نیوه رۆ ده گه مه وه ماله وه» ئیتر قسه کهت له ۹۹٪ به راست ده گه ریت؛ هه یج گرفت و ڕێگریک نایه نه به رده مت؛ به ته واده تی، له هه مان کات و سات و رۆژی دیاریکراوا ده گه یت!

چۆن له پاريسه وه، له ناو فرۆکه خانه ی شارل دوگۆل، کاتی حسیبی کاتی هه لفرینی فرۆکه ی پاريس به ره و ستۆکه وۆلم و له ویشه وه حسیبی کاتی به ری که وتنی شه مه نده فره ی ستۆکه وۆلم به ره و مالم و له ویشه وه حسیبی به ری که وتنی پاصی به رده م شه مه نده فره خانه به ره و گه ره که که ی خۆمانم کردبوو و دامنا بوو کاتژمیر سیی پاش نیوه رۆ بگه مه وه ماله وه؛ به ته واده تی کاتژمیر سیی پاش نیوه رۆ گه یشتمه وه به ر ده رگای شوقه کهم له مالم.

هه ر که به په له په ل ده رگا کهم کرده وه و جانتا گه وره که ی خۆم ڕاکیشایه ژوو ره وه، ته ماشای پشت ده رگا کهم کرد، دیتم: سی نامه له پشت ده رگا کهم که وتوون. ده رگا کهم داخست و به په له پرووزی که وته پشکینی ناو نیشانی نامه کان، به لکو ته مه خواجه نامه یه کم له تانیاه بۆ هاتب!

نامه ی یه که میان له عیراقه وه هاتبوو، به لام پولیتیکی که نه دای لئ درابو؛ دیار بوو که له که نه داوه پۆست کرابوو. نامه ی دووه میان له برادریتی نه رویجمه وه، هاتبوو که مه که ی پيشووم و له ویه نیردرا بوو بۆ ئه م ناو نیشانه تازه یه م. نامه ی سییه میشیان له لایه ن که سیکی نه ناسیا وه وه. له تورکیا وه هاتبوو.

پیش هه موو شتییک ئه وه نامه یه م هه لپچری که له عیراقه وه (له هه ولییره وه) بۆم هاتبوو. کارتیک پیروزیایی بوو که له ماله خوشکه که مه وه ناردرا بوو. له نه جی خوشکه زا کهم بوو، پیروزیایی لئ کردبووم «به بۆنه ی گه یشتنی تانیا و منداله کان بۆ ئیتالیا». نووسی بووی «بیستو مانه که تانیا و سه ما و سه میان گه یشتو نه ته لات. چاو و دلی هه موو تان روون!». هه ره وه ها سلاوی باو کم و دوو برا بچو و که که می بۆم ناردبوو، نووسی بووی «هه موویان گله یی ده که ن و ده لئین: بۆچی نامه مان بۆ نانیرئ».

به په له په ل نامه که ی نه رویجیشم خۆینده وه: فه تحو لای کوری که ریم

کەردزی دراوسێمان بوو، کە پێکەوه لە هەولێر لە دواناوەندی (شاكر فهتاح) مامۆستا بووین و پاشان لە یەک هەفتەدا و پێکەوه هەولێرمان بەرەو ئەستەمبۆل جێ هێشتبوو. لە ئەستەمبۆل لە یەكتری جودا بووبنەوه، چونکە ئەو لەگەڵ هەندێ قاقاچایی دیکە بەرێ کەوتبوو. لە نامە کەیدا نووسیوی کە داوی سالتیک و نیو چاوەروانی لە نەروێج، ناچار، چووه پیرەژنیکی نەروێجیی ماره کردووه و ئیقامە کە ی پێ وەرگرتووه. ئیستا ئاسوودەیه و پەساپۆرتیشی هەیه. ئنجا داوی ئەو ی لێ کردبووم کە - حەز دەکا هەوالی من بزانی و ئاخۆ من گەیشتم بەچی؟ - نامە ی بۆ بنوسم!

نامە ی سییەم، کە بە ئانقەست دوام خستبوو بۆ کۆتایی، لەوه دەچوو نامە یەکی قورس بیت. کاتی کردمەوه وینە یەکی فۆتۆگراف کەوتە بەرچاوم: تانیا و سەما و سەمیان بوون. گوتم: «وێ گیان سەما». هەر سێکیان، باش هەستم پێ کرد: سەرەرای ئەو ی پۆشته و پەرداغ، جلویە رگی تازە ی تورکیایان لە بەر خۆ کردبوو، بەلام لاواز ببوون. زەرەخە نه گەشەکانیانم نا بەسنگی خۆمەوه: قوربانتان بم! لە پشته وێ کە هیچ نەنووسرابوو. ئنجا نامە کەم کردووه، یە کسەر هەستم کرد: نامە کە بەخەتی تانیا نەنووسرابوو. حەزم دەکرد بزانی کێ ئەم نامە یە ی بۆم نووسیوه؟ لە خوارەو ی نامە کەدا، لە کۆتایییە کەیدا، کە سێک بە ناوی «گەیلان گەرەنتی» ئیمزای کردبوو. گەیلان گەرەنتی کییه؟! نووسیوی:

مامۆستای خۆشەویست، برای بەرێژم، مامۆستا فەریدوون موشیر مستەفا..

ئەم کاتە تان شاد...

من ناوم گەیلان رەسوولە، خەلکی کەرکووک، لێرە لە ئەستەمبۆل پێم دەلێن (گەیلان گەرەنتی)، ناسیای خەزووری جەنابتم. خەزوررت، خالە حەمە رەحیم، باوکم و برا گەورە کەم لە کەرکووک باش دەناسیت و متمانە ی تەواوی بە من هەیه. هەر بۆیەش داوی لە من کرد کە کچە کە ی خۆی (بە ناوی تانیا) کە دەکاتە خێزانی جەنابت، لەگەڵ هەر دوو مندالە کانتان لە هەولێرەوه بگەیهنمە سوێد بۆ لای خۆت.

منیش دەمۆدەست، داوی رێککەوتن لەگەڵ ئەوان، بەنرخێکی زۆر کەم (کە خوا دەزانی تەنیا تەکلێفی پەساپۆرت و بلیت و مەسرووفاتەکانی تره) پەساپۆرتێکی ئەلمانیم بۆیان ناردە هەولێر و هینامنه ئەستەمبۆل. پاشان خۆت (با تانیا خان بۆت بگێریتەوه) بزانه چ قەدر و حورمەتێکم لێیان گرتووه و چەند خزمەتیان کراوه! نەمەیششت ماوه یەکی زۆر (وێ کە خەلکی تر) لێرە بمیننەوه، هەر زوو موعامەلاتەکانم بۆیان جێبەجێ کرد.

حەز دەکە ی بپرسە لای خۆت: لە ئەستەمبۆل هەموو کە سێک «گەیلان گەرەنتی» بە دەسپاکی و راستگۆیی دەناسیتەوه. الحمد لله هەر لە مندالییەوه خانەدان و چاوتیر و بەخشندە پەرودە کراوم و هەرگیز چاوم لە پارە نەبووه. پارەم تەنیا بۆ ئەوه ویستووه کە خزمەتی خۆم و میللەتە کە ی خۆمی پێ بکەم. خوا دەزانی، دەیان جار مال و خێزانه کوردی وا هەبوونه گەیشتمونەتە ئێرە و پارەیان پێ نەبووه، بێ ئەو ی بەیتم لێم بپارێنەوه، لەسەر حیساب و مەسرفە ی خۆم موعامەلاتم بۆیان کردووه و بلیتم بۆیان کڕیوه و بەرێم کردوون. وه هەرگیز ئەگەر کاریک لە سەدا سەد نەزانم سەردە کەوت، نایکەم. هەمیشە - عادیتم وایە - ئەگەر نەزانم ئەو کەسە لە سەدا سەد دەگاتە جێی خۆی، نایبێرم. بۆ ناردنی هەر کە سێک و هەر خێزانیک گەرەنتیم هەیه. من بە گەرەنتی نەبێم هیچ کە سێک نایبێرم. تا ئیستا زیاتر لە هەزار خێزانم ناردۆتە ئوروپا. هەمیشەش، کاتی ئەو خێزانه یان ئەو کەسە دەگاتە ئوروپا و جێی خۆی، ئنجا پارە کە ی لێ وەر دەگرین.

ئەم قسانەم بۆیه بۆ جەنابت نووسی تەنیا بۆ ئەو ی دلتیا بیستەوه کە خێزانه کەت، تانیا خان، خوشکی خۆمە و لێرە ئەمانەتی برای خۆیەتی و غەمت نەبێ! ئەم دواکەوتنەش، باوەرێ هەبێ: خەتای ئیمە ی تیدا نییە. خواش دەزانی، هەرگیز نامەم بۆ خەلک (بۆ خزمی ئەو کەسانە ی دێنە لام و دەیانەوێ بچنە ئوروپا) نەنووسیوه. ئەمە یە کەم جارە (لەبەر خاتری جەنابت و لەبەر خاتری خالە حەمە رەحیم) ئەم نامە یەم بۆ جەنابت نووسی و دلتیات دەکەمەوه لە سەلامەتی تانیا خان و دوو مندالە کە تان.

راستییه که تانیا خان زور پهله یه تی! ده لئ: «قهی ناکا بهرپگه ی ئیتالیا شدا بیت هر بماننیره، براكه م لهوئییه و به لکو نهویش ده بینم و یارمه تیمان ددها». منیش، راستییه که ی، حهز ده که م جارئ نهختیکی دیکه چاوه ری بکه ن بۆ نهو ی بهرپگای فرۆکه خانه ی نهسته مبول – ستۆکهۆلم یان (نهسته مبول – وارشو – پاشان به پا پۆر – سوید) به شیوه یه کی باشت و راسته وخۆ بیاننیرم. به لام تانیا خان، لهوه ده چی زور متمانه ی پیتم نه بیت، یانیش پهله ی بیت و نه توانی چیت چاوه ری بکات. هر داوای نهو م لی ده کات که بام بهرپگای ئیتالیا شهو بیت.. هر بیاننیرم.

لیت ناشارمه وه: بهرپگای ئیتالیا وه، ئیشه که زور زووتر ده کری. ته نانه ت ده توانم – بۆ ئیتالیا – هر ئیستا ده موده ست بهرپیان بکه م. به لام من ده موه ی به «گهره نتی» بیاننیرم و شه رمه زاری جه نابت و خاله حه مه ره حیم نه بم. جگه له مه ش نامه وئ سومعه ی کاره کی خۆم بدۆرینم.

که واته، ئینشالا له م هه فته یه ی داها توودا کاره کیان به لایه کدا ده خه م و ده یاننیرمه لای جه نابت. هیوادارم به یه کتر شاد بینه وه و به زووترین کات به یه کتر بگه نه وه. پیشتیش تانیا خان – خۆی ته له فۆنتان بۆ ده کات.

به خواتان ده سپیرم و هر بژین

برات : گه یلان گهره نتی – نهسته مبول

Geylan GERENTI

Tarlabasi Cadasi N. 93 / 1

Beyoglu . ISTANBUL

زور سهیره! نه م کورده تا ئیستاش فیتری نه وه نه بووه که بهرواری نووسینی نامه که ی، له سه ره وه ی یان له خواره وه ی نامه که ی خۆیدا بنووسیت! ئی بۆ نه وه ی خه لک بزانی نه م شتانه ی تو نووسیوتن، که ی پرویان داوه، «جه ناب»! باشه، من ئیستا، چۆن بزانه م نه م نامه یه که ی نووسراوه و هی کام رۆژه! چۆن بزانه م نه م نه ی تو ده یگپریته وه، که ی بووه و که ی به ته ما بوویت بیاننیریت!؟

ته ماشای مۆزی به ریده که ی نهسته مبولم کرد که له سه ر پشتی زهرفی

نامه که نووسرا بوو؛ سارد بوومه وه. نه م نامه یه ی «گه یلان گهره نتی» هه ژده رۆژ پیشتی نیردراوه، واته پیش نه و رۆژه ی که تانیا به ته له فۆن قسه م له گه لم بکات. ئۆف.. که واته، هیچ هه والیکه ی تازه ی تانیا و منداله کانه نیسه. دوا ی نووسینی نه م نامه یه، به چه ند رۆژیک، تانیا و منداله کانه به ری که وتوون. به ره و کوئ؟ که س نازانی! چی بکه م خوا به!؟

له سه ر سیسه مه که، هر به جلی سه فه ره وه، سه رم نوشتانده بووه ناو کۆشم، هر دوو دهستم له ملا و له ولای لاجانگی خۆم گیر کردبوو؛ پیشم ده خواره وه. چی بکه م! چاره چییه؟

ته نیا بهرلین ماوه! تاقه هیوا به کم به وه یه بجمه بهرلین، لای کاک محه مه دی برای تانیا! به لام بجمه کام گهره ک، کام شه قام؟ له و بهرلینه پانوپۆر و فراوانه دا له کوئ به دوایدا بگه ریم؟ نه خیر، له وانه یه، له هه مووی باشتی نه وه بیت: له کونی ژووره وه دانیشم و چاوه ری بکه م. هیچ دوور نیسه نه مرۆ یان سه به ی، وه لامیک، هه والیک، ده نگوباسیکم هر پی بگات. بیگومان، نه مرۆ یان سه به ی په یوه ندیه کم هر ده بی پیوه بکریت! کئ نالی هر له م رۆژانه ی رابردودا تانیای به سته زمان ده یان ته له فۆنی بۆ کردووم و که س نه بووه وه لامی بداته وه! به لئ، وا باشتی نه م ته له فۆنه به جئ نه هیلیم و له م ماله ده رنه چم.

چه ند رۆژیکه، گیروگرفتی تانیای خوشکت و میترده که ی و دوو منداله که یان، به ته واوه تی ریتی ژیانته گۆریوه! باش تییینیت کردووه. به لئ، بیگومان. راسته.

جاران، خه ریک بوو ورده ورده ده که وتیه خه ویکه قووله وه: ته نیا بۆ کاتی کارکردنی هوتیله که ت وه خه بهر ده هاتیه وه. به لام ئیستا هه ست ده که ییت پیوستیت به بیدارییه کی زیاتر (بیدارییه کی به رده وام) هه یه بۆ نه وه ی بتوانیت بزانیته تانیای خوشکت و میترده که ی و منداله کانیان چییان به سه ر هاتووه؟ چاره نووسیان به چی گه یشتووه؟ ده گه نه کوئ؟

کهواته، ئەمەیه: ئەگەر شتیک یان کەسیک لە ژياندا هەبێ کە خۆشت بویت و پێوەندیت پێیەوه هەبێ، ئەوا ئەو شتە یان ئەو کەسە ڕزگارت دەکا، ژيانت پێ دەبخشی؛ هەمیشە بیدار و زیندووت ڕادەگرت!

بەتانییە کەت لەسەر خۆت لا دا و لەناو جێ هاتیتە دەرەوە. جزووی قاوێ کەت لەسەر تەباخە کە ی تەنیشت سیسە مە کەت دەست دایە، قاوێ کەت بۆ خۆت تێ کرد.

لەسەر کورسیە کەت، ئانشکی راست لەسەر مێز، جگەرە یە کت بە دیار قاوێ کەوێ داگیرساند. بێدەنگ، مات، لەسەر خۆ مژت لە جگەرە کەت دەدا و جار جار (درەنگ درەنگ) فریکت لە قاوێ کەش دەدا. بیری دەکردەوێ.

و ئەلامدانەوێ مامۆستا فەرەیدوونی زاوات بۆچی دواکەوت؟ دەنگی تکانی دڵۆپ دڵۆپ ئاوی بەلووێ کە جارسی کردیت. هەلسایت چووی شێرە بەلووێ کە توندتر بێستیت. گەر پائتەوێ سەر هەمان کورسیە کەت، دانیشیتەوێ. ئینجا لە ناکا، دەنگی ئحمە ئحمی پیاوێ پیرە ئەلمانییە کە ی دراوسێت ڕایچلە کاندیت:

- ئحم. ئحممم.

پاشان تریک...

ئحمە ئحمە کە، لەگەڵ دەنگی ترە کە ی دەنگی دایەوێ. ئنجا خشی خشی سۆلە کەیشی، هیواش هیواش، لەگەڵ پێی خۆی ڕایدە کیشا. لە ناکا:

- تەپ..

بەریدی نوێی پاش نیوێر!

چووی تەماشات کرد: کۆمەڵیک گۆفاری پڕ پیاگاندا و هیچی تر. باشتەر وایە ئەمڕۆش، هەر کە گەیشیتە ئوتیلە کە، تەلەفۆنیکی تر بۆ کاک فەرەیدوونی زاوات بکەیتەوێ. هەفتە یە ک زیاترە کە تۆ نامەت بۆی ناردووی، کەچی.. سەیرە.. هیچ خەبەرێکی نییە!

۱۷

- تەق.. تەق.. تەق.. تەق...

لە دەرگا درا.

گوتم لێ بوو. دیسان، زۆر توندتر، لەسەر یە کتر.. تەق تەق تەق.. لە دەرگای شوقە کەم درایەوێ.

بێ ئەوێ هیشتا بچم دەرگا کە بکەمەوێ، دیتم: پیرەژنە سۆیدیە کە ی خاوەن شوقە کەم (ئەو ڕیزە شوقە یە کە من لە یەکیکیانیدا بووم و هەمووی هی ئەو بوون) هات وەک عییزرائیلیکی بچکۆلە لەسەر سیسە مە کەم ڕاوەستا.

پیرەژن، بەتوێرەیی و گازاندەوێ، هەردوو دەستی لەملا و لەولای ناو قەدی خۆی گرتبوو. چاوێ شینەکانی، وەک چاوی پشیلە یە کێ زۆر گەورە، لێم زەق کردبوونەوێ. منیش، وەک مردوویە ک لەناو تابووتە کە ی خۆم، لەسەر سیسە مە کە ی خۆمەوێ، ڕاکشاو لەسەر پشت، تەماشایم دەکرد، بێ ئەوێ بتوانم هیچ قسە یە ک بکەم.

پیرەژنە سۆیدیە خاوەن شوقە کەم، قیژاندی بەسەرما:

- تۆ بۆچی هەلسایتی؟

من، وەک مردوویە ک لەناو تابووتە کە ی خۆمدا، لەناو سیسە مە کەم، لەسەر پشت ڕاکشاو، هەردوو دەستم لە پشت سەری خۆم گرتبوو.

پیرەژنە کە دیسان قیژاندی بەسەرما:

- تۆ بۆچی هەلسایتیتەوێ؟ ئێوێ پەناھەندە تاکو کە ی لەم ولاتە ی ئیمەدا هەر دەنوون و پال دەکەون؟

پاشان توندتر قیژاندی:

- تۆ بۆچی هەلسایتیتەوێ، ئەی هاوار!؟

من تەماشای پیرەژنە کەم دەکرد. بەماندوویییە کێ یە کجار زۆرەوێ گوتم:

- خانمە بەرێزە کەم! تازە لەسەر گەر پراومەتەوێ.. زۆر ماندووم. وازم لێ بێنە!

پیرەژنە کە، سەرەرای توێرەبوونی خۆی، هەستم کرد بەزەیی پێمدا دیتەوێ: ڕوندک زایە ناو چاوێ کانێ و قولپی گریانیکێ لە ناکاوی دا:

- تۆ بۆچی، هەمیشە هەر دەنووی؟

من وەک مردوویە ک لەناو تابووتە کە ی خۆمدا، لەناو سیسە مە کەم،

لەسەر پشتم ڕاکشابووم، بێ ئەوەی هیچ وەلامی پیرەژنە سۆتیدیەکی بەدەمەوه، تەماشایم دەکرد. ئەم جا .. پیرەژن دەستی کردە گریان، گوتی:

– تانیای ژنە کەت و هەردوو منداڵە کەت لە بەحری ئیجە خنکاون. هەستە!

من، وەک مردووێک لە ناو تابووتەکی خۆمدا؛ لە ناکاو – بەبیستنی ئەم هەوالە – ڕاچڵە کام و هەستامەوه سەرپێ! شلە ژاو، دیتم «تەق تەق تەق تەق...» دەرگایە! ڕام کرد دەرگا کەم بەپەلە کردەوه.

پیرەژنە سۆتیدیە خاوەن شوققە کەم بوو. هەر کە دەرگا کەم لێ خستە سەر گازەرای پشت، بەئینگلیزی پێی گوتم:

– تۆ بۆچی هەر دەنووی؟

من، خەوالوو، ترساو، لە شلە ژانی خۆمدا فەریانە کەوتم وەلامی بەدەمەوه، بە تاییە تیش کاتی بینیم سێ پۆلیسی لە گەڵ خۆی هێناوه!

– من ئەوا سێ رۆژە هەر دێم لە دەرگا کەت دەدەم، تۆ هەر نوستووی!

– نەخێر نەنوستبووم.

– کەواتە خۆت لێ دێکە ی بەنوستوو.

– لە سەفەر بووم...

– نەخێر. دەزانم: خۆت لێ دەشاریتەوه؟

پیرەژن – خۆی و دوو پۆلیس (ئەوەی دیکەیان لە لای دەرگای دەرەوه ڕاوەستا بوو) لە لایەکی ناو شوققە کە ڕاوەستابوون.

پیرەژن ڕووی لە پۆلیسەکان کرد و گوتی:

– ئەم پەناھەندە کوردەیه!

پۆلیسە کە، مووزەردێکی چاوشینی دەم و لێو ئەستوور، هەستم دەکرد چاوی لێم زەق دەکاتەوه (بەلام هەر خۆی ئاوا بوو). پیرەژن، دیاریوو پیشتەر بە پۆلیسە کە گوتیبوو کە جارێ سۆتیدی فێرنەبوویە. پۆلیسە کە بە دەست ئامازە ی بۆ ئەوه کرد کە ناسنامە کە خۆمی بەدەمی، لە هەمان کاتیشدا بە ئینگلیزی لێی پرسیم:

– ناوت چییە؟

– فەرەیدوون مو شیر مستەفا.

ئەنجا بە شێوەیەکی ئامۆژگارییانە پێی گوتم:

– ئەم ژنە، خاوەنی ئەم شوققە یە تۆیە. تۆ لەوەتە هاتوویتە ناو ئەم شوققە یە، ئەوه دوو مانگە، هیچ پۆلیکت نەداوەتی!

– راستە.

پیرەژن، یە کسەر ڕووی لە من کرد، گوتی:

– خەتای خۆم بوو. گوتم: «قەی ناکە؛ مادام پەناھەندە یە کێ کوردی بە لەنگازیت، پێشەکی مەمەری، لە کوتایی مانگدا بمەدری». بەبیرتە؟

من ڕووم کردە پۆلیسە کە، بە ئینگلیزییە شەرەکی خۆم پێم گوت:

– جەناب، بەلام من لە کوتایی مانگی ڕا بردوودا ڕوخسە تیم لێ وەرگرت؛ گوتم «لەبەر ئەوەی ژنە کەم و دوو منداڵە کەم لە ئەستەمبۆلەوه لەسەر سەفەرن و دێن بۆ لام؛ پارەم پێویست دەبێ... بەلێن بێ: سەرە مانگی داھاتوو، هەر دوو مانگت پێکەوه دەدەمی!».

پۆلیسە کە گوتی:

– ئی، ئەوەتا، ئەوا ئێمە بەرەو سەرە مانگی سییەم دەچین!

من کە هەرگیز چاوەرێتی ئەو دەم نەدەکرد پیرەژن پۆلیسم بێتیتە سەر، گوتم:

– بەلێن بێ: سەرە مانگی سییەم، یەعنی ئێستەر دە رۆژێکی تر... هێ هەر سێ مانگی بەیەکەوه دەدەمی!

پۆلیسە کە گوتی:

– شتی وا نییە. لەسەر داخوایی ئەم خانە خۆی، کە هەقی خوشیەتی، ئەگەر سبە ی ئێوارە پارە ی ئەم دوو مانگە ی ڕا بردووی نە دەیت، ئەوا یە کسەر ئەم هاوکارانەم دێن بزگور و کەلوپەلە کانت فرێ دەدەنە دەرەوه.

– ئاخر...

– لە کوتاییشدا، واتە مانگی داھاتوو، بری ئەو پارە یە کە تۆ قەرزاری ئەم ژنەیت، لە حسیبی بانقە کەت، بەدوو جارن، لە ماوێ دوو مانگدا دەدریتەوه ئەم خانە. تێگە یشتیت؟

ده‌مویست دهم هه‌ل‌بیتیم، کابرای پۆلیس گوتی:

- ته‌واو! هیچ قسه‌یه‌کی تر ناکه‌یت! سبه‌ی ئیواره دوا‌یین مۆله‌ته که قهرزی رابردووی شوقه‌که‌ت بده‌یت‌وه!

ئهم قسانه‌ی کرد و هه‌موویان چوونه دهره‌وه.

کاره‌ساتیک که خه‌ریک بوو ورده له ژبانی مندا بێته پێشه‌وه، ئه‌وه‌تا: له ماوه‌ی یه‌ک چرکه‌دا رووبه‌رووی من بووه‌وه و ده‌ستی پێ کرد.

من بێگومان ده‌مزانێ پارهم له‌لا نه‌ماوه، حسێبی ئه‌وه‌شم کردبوو که ده‌بوا‌یه تا یه‌ک دوو رۆژی دیکه چاره‌سه‌ری «بێ پاره‌یی» خۆم بکه‌م تا سه‌ره مانگ! به‌لام من هه‌رگیز پێشبینی و چاوه‌ڕێی ئه‌وه‌م نه‌ده‌کرد که سبه‌ینی له شوقه‌که‌م دهرده‌کریم و بێ مال ده‌مینمه‌وه.

له ناوه‌راستی ژووره‌که‌م، پێخاوس، به‌تاقه فانیله‌یه‌کی عه‌للاگه‌وه راوه‌ستا‌بووم. پێکه‌نینم به‌ تراژیدیای ژبانی خۆمدا ده‌هاته‌وه. به‌خۆم گوت:

- من به‌راستی، سبه‌ینی ده‌بێ چۆلی بکه‌م! بۆ کوی بچم؟

١٨

به‌تانیه‌که‌ت له‌سه‌ر خۆت لادا و له ناو جێ هاتیه‌ته دهره‌وه. جزوه‌ی قاوه‌که‌ت خسته سه‌ر ته‌باخه بچووکه‌که‌ی ته‌نیشته سیسه‌مه‌که‌ت.

ده‌نگی تکانی دڵۆپ دڵۆپ ناوی به‌لووعه‌که، دیسان، سه‌رنجی راکی‌شایته‌وه. هه‌لسایت، چووی شێره‌ی به‌لووعه‌که‌ت توندتر به‌ست. گه‌را‌یت‌وه سه‌ر کورسییه‌که‌ت و جگه‌ره‌یه‌کی دیکه‌ت داگیرساند.

له ناکاو، دیسان، ده‌نگی ئحمه ئحمی پیاوه پیره ئه‌لمانیه‌که‌ی دراوسێت:

- ئحم... ئحمم...

پاشان تری‌ک...

ئحمه ئحمی پیاوه پیره‌که له‌گه‌ڵ ده‌نگی تری‌که‌ی ده‌نگی دایه‌وه. ئنجا خشه‌خشی سۆله‌که‌ی. هێواش هێواش، به‌دوای خۆیدا را‌یده‌کێشا. پاشان له ناکاو:

- ته‌پ...

به‌ریدی نوێی پاش نیوه‌رۆ!

به‌په‌له ته‌ماشای به‌ریدی پشت ده‌رگا‌ه‌ت کرد، ته‌نیا نامه‌یه‌ک بوو، له ئه‌سته‌مبۆله‌وه هاتبوو. توانیت بزانی‌ت کێ ئهم نامه‌یه‌ی بۆ نار‌دوویت: گه‌یلان گه‌ره‌نتی! خێرا زه‌رفی نامه‌که‌ت هه‌ل‌پچری. ته‌نیا دوو قسه‌ی تێدا نووسرا‌بوو:

بۆ به‌رێز، کاک محهم‌ده‌ی حه‌مه‌ره‌جیم شوانی...

ئهم کاته‌تان شاد،

تکایه، ئه‌گه‌ر ئهم نامه‌یه‌تان به‌ده‌ست ده‌گات، به‌زووترین کات ته‌له‌فۆنیک بکه‌ن بۆ ئهم ژماره‌ی ته‌له‌فۆنه له ئه‌سته‌مبۆل:

٢١٢ ٢٣٧ ١٠٦٣

کاره‌که په‌یوه‌ندیی به‌تانیا خانی خوشکته‌نه‌وه هه‌یه.

د‌ل‌سۆزتان: گه‌یلان گه‌ره‌نتی

Geylan GERENTI

Tarlabasi Cadasi N. 93 / 1

Beyoglu . ISTANBUL

١٩

ناوما‌لیکی خۆش و پاک و را‌زاوه. دیاربوو که ده‌ستی ژنیکی خاتوون و خانه‌دان به‌رپۆه‌ی ده‌برد و پیاویکی کاسبی عاقل‌یش له پشت‌ه‌وه‌ی هه‌موو که‌لوپه‌له‌کانی ناو ماله‌که‌ بوو.

مالی سه‌روه‌ت سه‌عی‌دی بازرگان! تاقه م‌الیکی کورد بوو له مال‌و که من چاوه‌ڕێم ده‌کرد یارمه‌تیم بده‌ن. ژن و می‌ردیکی خه‌ل‌کی سلێمانی بوون. هه‌موو جارێ، کاتێ کاک سه‌روه‌تم ده‌دی، پیتی ده‌گوتم:

- ده‌ی، ئیش‌ال‌لا مندا‌له‌کانیش به‌سه‌لامه‌تی ده‌گه‌نه لات و به‌یه‌کتر شاد ده‌بنه‌وه!

ژنه‌که‌ی، خه‌ریک بوو له‌به‌رده‌مم ده‌ست بکاته‌ گریان، گوتی:

- کو‌یراییم دایه، ئهم به‌یانیه‌یه را‌پێچیان کرد...

- کاک سه‌روه‌تیان را‌پێچ کرد؟

- به‌لێ.

گوتەم: بۆچی؟

- ئەم ەسەرە لەلای بووم. دەیگوت: «دەلێن: تۆ چۆن توانیوتە بیست و پینج ملیۆن کړۆنى سویدی بۆ کوردستان بنیڕیتەوه؟».

- یەعنی.. لەسەر چی گیراوه؟

- لەسەر ئەوهی کە بیست و پینج ملیۆن کړۆنى سویدی بۆ کوردستان ناردۆتەوه.

- بەراست؟

- پێیان گوتە: تۆ ئەم پارەیت لەکوێ بوو؟ بۆ چیت ناردۆتەوه؟

- خانم.. تۆ دلنای لەسەر ئەمە گیراوه؟

- ئەیهەرۆ.. ئەدی لەسەر چی گیراوه، مامۆستا فەرەیدوون؟

- هیچ نییە خانم، ئینشاللا هەر ئەمشەو بەری دەدەن؟

- تۆ بلتی؟

من دەمێک بوو شەریەتی پرتەقالەکی بەردەمم تەواو کردبوو. ژنەکش، چاوەرێ، جار بە جار ناودەستی راستی لەسەر پشتەدەستەکی دیکە خۆی دەدا و دەیگوت:

- وەیش! کابرا بۆ خۆی کاسبی دەکا! ڕەگەزپەرستان! ئەم سویدیانیە ڕەگەزپەرستان! چاویان بە کورد هەلنایە.

- باوەرناکەن کورد بتوانی بیست و پینج ملیۆن کړۆنى سویدی هەبیت.

- بەلێ، پێیان ناخۆشە کورد پارە بنیڕیتەوه ولانی خۆی!

من دەمزانی: کاک سەرودت ئەگەر دەمۆدەستیش بەتایەتەوه، من هەر لە ڕووم نەدەهات کە لەم دۆخە غەمگین و ناخۆشەدا تەنانت داوای بیست کړۆنیشی لێ بکەم. گوتەم:

- شەو بۆ خان، ئینشاللا کاک سەرودت ئەمشەو بەردەبیت و.. هیچ نییە. راستییەکی، حەزم دەکرد بچم سەرتکی لێ بدم.

- نا، کاکە گیان، قەی ناکە. بەتۆ چی دەکری! پاشان قەدەغەشیان کردووه هاوڕێکانی سەری لێ بدن. کوێراییم دایە.

- دەی.. کەواتە با بزانی تا سبەینی چی دەبی!

هاتمە دەرەوه.

بەو درەنگ وەختەى شەو، بۆ کوێ چوومایه؟ ڕووم کردایەتە کوێ؟ پیاویکی وەک من، لە دوورە ولاتییدا، لە مالمۆ، سەبارەت بەوهی کړتی دوو مانگی رابردووی خانووم نەداوه، هەموو بزگور و کەلوپەلەکانم فری بدەنە دەرەوه و خۆشم لە خانووەکە دەریکەن... بێ پارەو پوول.. بێ کەس و تەنیا.. بۆ کوێ چوومایه! ڕووم کردایەتە کوێ؟

بزگور و کەلوپەلەکانی خۆمم، بەئیزنی پیرەژنە سویدییه خاوەن مالهە «لەژیر قالدەرمەکانی ئاپارتمانەکە» کۆکردەوه و بەجیم هیشتن. پێم گوت: «با ئەم کەلوپەلەنەم تاكو سبەینی لیترە بن. سبەینی دیمەوه دەیانەم».

کاتی، جانتا گەورەکم بەسەر شاغەوه، گەیشتمە بەر دەرگای میترووی مالمۆ، هەستم بە برسیتییهکی زۆر دەکرد. لەتاو برسیتی خەریک بوو خەو دەبێردمەوه. دەمۆدەست، «نەوزاد نەجیب ڕواندزی» م بێرکەوتەوه، برادرەکی محەمەدی ژنێرام، کە چۆن لە پاریس لەژیر قالدەرمەکانی ئاپارتمانەکەدا مالمۆچکەیهکی بۆ خۆی دروست کردبوو، ئەو کورە گەنجە تیکسمراوه لیقەوماوهی کە شوفیترە عەرەبە پاریسییه کە پێی دەگوت «کلۆشاغ».

کەواتە.. ئەواتە، بەم شێوەیه دەست پێ دەکات. لە سەرەتادا هەرچی پارەت هەیه خەرجی دەکەیت و هیچ پارەت پێ نامیێنێ؛ پاشان لە خانووەکەشت دەردەکړیت، بێ مال و بێ جێگە دەمیێتەوه و شوێنیک نامیێنێ لێی بنووی؛ ئیتر لە جێگەى خۆتەوه (لە برسان و لە هیلاکیان، دەبۆرژیت و) سەرت بەسەر شانت شۆر دەبیتهوه و وردە وردە لە جێگەى خۆتەوه خەوت لێ دەکەوێ. کاتی بەیانیه کەى چاوەدەکەیتەوه، دەبینی لەسەر جادە یان لەناو میترویهک خەوتوویت و بوویته «کلۆشاغ».

کەواتە ئاوهایە کە خەلک لە ئەوروپا دەبیته «کلۆشاغ»! لە سەرەتادا پارەت نامیێنێ، ئنجا دواى ئەوه خانووت نامیێنێ، پاشانی ئیتر وردە وردە بەم جوړە ژبانە رادییت و دەبیته یەکیک لە ئەوان!

ئۆف! تانیا گیان! خۆزگە چاویکت لێم بووایە! خۆزگە دەتبینی: ئەو هەشت هەزار دۆلاری من و ئەو دەهەزار دۆلاری تۆش، کە بەهەمووی

دەکاتە هەژدە هەزار دۆلاری پێک... چۆن منی کەردۆتە لانهواز و لاکەوتەیهکی ئەوتۆ کە خەڵک بەزەبیاان پێمدا بێتەوه! خۆزگە دەتبینی: ئەو هەژدە هەزار دۆلاری هەمانبوو... منی گەیانداوتە چ زەلکاوتیک! هەژدە هەزار دۆلار! سویدییهکی دەولەمەندیش، مامۆستایهکی زانکۆی سویدییش... تەمەننای ئەم پارهیە دەکات! هەر سویدییهک، لێرە، لە ولاتی خۆی، هەژدە هەزار دۆلاری هەبێت... دەتوانی خۆشتەین ژبانی پێ بنیات بنیت و ئاسوودەترین ژبانی لەگەڵ مالت و مندالی خۆی پێ بەسەر بەریت! کەچی لە دەست ئێمە دا بوو پەشماریک و لە گەردەنمان ئالاف.

ئەو، تا، مالتفرۆشتنمان، ئوتومبیل فرۆشتنمان، خانوو فرۆشتنمان... راکە راکە و جەریه‌زەیی و خاریج خاریجمان بوو کە منی گەیاندا ئەم سەکو ساردەیی بەردەم میترووی مالت!

«ئەوروپا»، «ئەوروپا»، ئەوروپا بوو کە منی گەیاندا ئەم ئیوارە برسی و بێ کەس و بێ مالت و حالەیی سویدا! ئەوروپا بوو کە منی گەیاندا ئەم پۆزە پەشە و تۆشی گەیاندا سەر سنوورەکانی مەرگ و تەنیاپی... سەرگەردان، کەس نازانی ناخۆ ئیستا چ گەردەلول و گێژەنێک قووتی داوی! ئۆف تانیا گیان لەکویتی؟ لەکویتی تا پیت بلیم:

– ئەری چی بوو ئەو چیشته حیزە هەر گەرم نەبوو!

لەکویتی تا پیت بلیم:

– ئەو بۆچی دیسان پانتۆلە کەمت ئوتوو نەکردوو؟

لەکویتی تا پیت بلیم:

– دە زوو، دە... ناوچێگا کە راخە و خەوم دێ!

لەکویتی؟ لەکویتی تا تۆش دەست بکەیتەوه مەلم و دلم بەدیتەوه، پێم بلێی:

– فەرە گیان توورە مەیه! دەگەرپێنەوه... دەگەرپێنەوه ولاتی خۆمان.

لەکویتی تا تۆش سەمیان بخەیتە باوەشمەوه و پێم بلێی:

– تەواو. بستیک ویرانەکی ولاتی خۆمان بەهەموو ئەوروپا ناگۆرمەوه

و... تۆه!

لەکویتی؟ لەکویتی تا بپیت دەستم بگریت و لەم زەلکاوه پەشە ساردەم رزگار بکەیت و دووبارە سەری کاسم بنیستەوه سەر سینهی نەرمی خۆت و لەگەڵما بگریت و بلێیت:

– غەریبیت دەکەم...

لەکویتی تانیا گیان، لەکویتی تا پیت بلیم:

– ئۆخە، تانیا گیان! خۆ دۆزیتەوه!

ئۆف، تانیا گیان، بەس ئەگەر ئەم جارە بتدۆزەوه!

جاننا گەورەکەم بەتەنیشتمەوه، ئانشکم بەسەریدا داوو، لەژێر قالدەرمەکانی ناو میترووی مالت، لە نزیک کووشکەکە، قەچم لێ راکیشابوو، غەریب غەریب، تەماشای پێسوارەکانم دەکرد و غەمگین غەمگین بیرم لە حالێ خۆم دەکردەوه! بیرم لە دوینی دەکردەوه، کە چۆن لە ناکاو هەموو شتێک گۆرا، کە چۆن لە ناکاو دەرکرام و بێ مالت مامەوه! بیرم لە تانیا و سەما و سەمیان دەکردەوه... دەبێ لەکویتی بن، گەشتەبە کوئی؟

دوینی بەیانی، پێش ئەوهی شوققەکەم بەیه‌کجاری بەجێ بێلم، هیچ نامەیه‌کم دیسان بۆ نەهات و هیچ تەلەفۆنیکیش نەکرا. ئەم بەیانیه‌ش، دیسان، سەرێکی شوققەکەم داوه... هیچ!

لەژێر قالدەرمە ناو میترووی مالت، ئانشکم بەسەر جانناکەمەوه، سەرەرای غەمگینی و غەریبی و بێ کەسی و بێ لانه‌یی خۆم، بەلام هەستم دەکرد باش توانیومه‌ خۆم واپیشان بدهم کە چاوه‌ڕێی شەمەندەفەری بەرهو شوێنیک... دەکەم! برسیتی نەبووا، بەهەموو شتێکی دیکەم هەل دەکرد... چەندی بیرم دەکردەوه، جەسارەتم نەدەکرد بچم داوای قەرزێ هەزار کڕۆنیک لە مالتە فەلەستینییه‌کەیی دراوسێمان بکەم!

باشە، من بۆچی، دوینی، کاتی نامەم بۆ محەمەدی برای تانیا نووسی، نەمگوت «هەندێ پارەم بۆ بنێر!»، بۆچی بەراشکاوییه‌وه بۆم نەنووسی کە لەبەرئەوهی کڕیتی خانووی دوو مانگی رابردووم نەداوو، بەزەبری پۆلیس لە شوققەکە کردمیانە دەرەوه و ئیستا لەسەر جادەم و لەناو میترو دهنووم؟ لە

هه مووی سه برتر، من باش دهمزانی ته نانه ت بهک کرؤنیش چیه پیم نه ماوه، بچی بوم نووسی که نه مشه و ته له فونت بوم ده کم بوم هوتيله که ت؟ نه گهر پاره ی کارتی ته له فونیکم هه بوو ایه، له وانه یه بارمی هه ندیک سوو کتر بکر دایه: ته له فونیکم ده کرد بوم قاسم، قاسمه درتو، له ستوکهلوم. خو سالانیک زوره برادرین، له پروم ده هات پیتی بلیم: «قاسم، هه زار کرؤنیک خوتم، به قهرز، بوم بخه سهر حسابه کم». به لام نه دی دوا ی نه وه؟ نه دی نه گهر من بهوئی سهریک ته سته مبول بدهم و بچم سوزاغیک نه و مندالانم بکم! نه خیر. کاری من به هه زار کرؤن و به دوو هه زار کرؤن مه یسهر نابیت! نه خیر!

باشترین چاره سهر نه وه بوو که دهموده ست سواری شه مه نده فهر بم به ره و بهرلین، بوم لای محمه دی ژنبراکم بهرئ کهوم. ناویشانه کم لایه، زوو دهمدوژییه وه. جانناکم فری ددایه ماله که ی و دهمگوت: «محمه د گیان، نه مه حالی منه! چی بکه یین!». نه خیر، هیچ عه یب نییه، ژنبرای خومه و له ماله که ی دهمینه وه.

که واته، هه زار کرؤنیک، تا ده گمه بهرلین، چاره سهریک باشه، به شی بلیت و به شی ناخواردنی نم ئیواره یه شم ده کات. به ئی.

– هه زار کرؤن له کئی به قهرز وه برگر؟

من سه باره ت به وه ی ته نیا دوو مانگ و نیو بوو هاتبوومه مالو، ته نیا مالی سهر وه ت سه عیدی بازرگان و سئ چوار کوری گنج و میتر دمندالم له مالو دهناسین. دهمزانی کاک سهر وه ت نه موش ههر بهر نه دراوه، تازه نه گهر بهریش درابیت، له پروم نایه ت دیسان بچمه وه ماله که یان و بهم وه زعه ناخوشه یان داوای قهرزیان لی بکم.

له ناو هه موو نه و کوره گنج کوردانه ی مالوش، بیرم ته نیا له یه کیکیان کرده وه، ده یگوت «خه لکی کوورانم». پیده چوو منی له هه ولیر، له دووره وه ناسیییت و بزانی که ماموستام، چونکه یه کم جار کاتی یه کترمان ناسی، به «ماموستا» ناوی بردم. کاتی له گهل گنجه کانی دیکه ی برادریشی، له گوگاده که ی مالو شهریه تمان ده خواره وه، ویستی پاره ی شهریه ته که ی منیش بدا. شوقه که یشی، له هه مان گه ره که که ی من بوو.

شوقه که ییم دوزیه وه و چوومه بهر ده رگا که ی. کاتی ده رگا که می لی کرده وه، دیار بوو تازه له خه و هه ستابوو. گوتم:

– ببووره نه گهر له خه و هه ستاندییت!

چاوی خو ی هه لده پشافت، گوتی: قه ی ناکه.

گه لیک پروو خوشانه به خیر هاتنی لی کردم:

– فهرموو! فهرموو ماموستا!

من حه زم نه ده کرد بچمه ژووره وه، پینشم جوان نه بوو هه موو چیرؤکی خومی بوم بگیرمه وه و بلیم «له سهر نه وه ی کرتی خانووم نه داوه، له شوقه که ده ربان کردووم». ههر له بهر ده رگا که، به کورتی برانده وه و له کوتاییدا گوتم:

– ئیدی باوکه کم.. توش وه کووری خوم وایت، تا سهری مانگ، نه گهر له لات هه زار کرؤنیک به قهرز به دیتی.. سوپاست ده کم!

نه و کوره گنج سوتندی به گوپی باوکی خو ی خوارد که نه مه نزیکه سهره مانگه و بوم خویشی ته نیا ۱۷۵ کرؤنی له لا هه یه! یه کسهر باوه ریم پیی کرد و به جییم هیشت بوم نه وه ی بوم خو ی بچیت بنوتته وه.

– چی بکم؟ هه زار کرؤن له کئی قهرز بکم؟

چاره سهری دیکم نه بوو: ته نیا ماله فه له ستینییه که نه بی! باشتره. ده چم له ده رگای نه وان ددهم. ئیستا له ماله وهن. به بیانووی نه وه ده چم که ناخو هیچ نامه یه کم بوم نه هاتوه بوم نه وئ! نه گهر دیتیشم پرویان له گهل کرایه وه، ته له فونیکیش بوم ماوه ی یه ک خوله ک ههر له لای نه وانه وه بوم محمه د ده کم و پیی ده لیم: «نه مشه و ده گمه لات». مالیکی خانه دان و باشن. گفتیان دده می، ده لیم:

«به لین بچ! سهری مانگ ده تانده مه وه».

نم ماله فه له ستینییه، ده میکه دیاناسم. ههر له گهل یه که مین رؤزی گه یشتنم بوم مالو بوم نم گه ره که؛ سهره پای نه وه ی دوو مالی سویدی له نیوان مالی نه وان و شوقه که ی مندا هه یه؛ خو یان به دراوسی من زانیبوو و ههر له یه کم رؤزی گه یشتنمه وه، نه بوو نه یاد، ئیواره که ی،

جه ميک کوبه ی فله ستينبی بۆ هینام و گوتی:

- له لای ئیمه عاده ته.

گوتم: چی؟

گوتی: ئه گهر مالتیکی تازه بېته گهرک، چیشتی بۆ ده بهین.

گوتم: سوپاس. له لای ئیمه ش ههر وایه!

ئه بوو ئه یاد! دلنیا داخوازییه کهم روت ناکاته وه! ئه و په پری ئه گهر نه شیبوو، ده لیم: «باشه پاره ی کارتیککی ته له فونم بده ری؛ به لکو ئه مشه و ته له فونیک بۆ محمه دی ژنبراکه م بکه م هه ندی پاره م بۆ بخاته سه ر حسابی بانقه که م»!

۲۰

به تانییه که ت له سه ر خۆت لادا و له ناوجی هاتیته ده ره وه. جزوه ی قاوه که ت خسته سه ر ته باخه بچوو که که ی ته نیشته سیسه مه که ت.

دهنگی تکانی دلۆپ دلۆپ ناوی به لوو عه که، دیسان، سه رنجی راکیشایته وه. هه لسايت، چووی شیریه ی به لوو عه که ت توندتر به ست. گه رایت ه وه سه ر کورسییه که ت و جگه ره یه کی دیکه ت داگیرساند.

له ناکاو، دیسان دهنگی ئحه ئحه می پیاوه پیره که ی دراوسیت:

- ئحم.. ئحمم...

پاشان تریک..

ئحه ئحه می پیاوه پیره که له گه ل دهنگی تره که ی دهنگی دایه وه. ئنجا خشه خشی سۆله که ی. هیتواش هیتواش، به دوا ی خۆیدا پرایده کیشا. پاشان له ناکاو:

- ته پ..

به ریدی نوبی پاش نیوه رۆ!

به په له ته ماشای به ریدی پشت ده رگا که ت کرد، ته نیا نامه یه ک بوو، له به رلینه وه هاتبوو، له لای نه مامۆستا فه ریدوونی زاوانه وه. خیرا زه رفی نامه که ت هه لپچری. نووسیوی:

بۆ به ریز، کاک محمه د محمه ر حیم شوانی..

کاکه محمه د گیان،

ئه م کاته و هه موو کاتیککی دیکه ت ههر شاد بی!

راسته: من زاوانم و تۆش برای تانیای خیزانیت؛ که چی تا ئیستاش به کترین نه دیوه! دیاره، ئه م حاله ته، سه باره ت به زرووفی نااسایی کوردستان، به سه ر زۆر که سی دیکه شدا هاتوو. ههر چۆنیک بی، زۆر خۆش حالم به ناسینی جه نابت و هیوادارم له داهاتویه کی نیکدا چاومان به یه کتر بکه ویت.

راستییه که ی، من له میژه گه یشتوومه ته سوید، نزیکه ی سال و نیویک ده بی؛ به لام پیشتر ههر له که مپ بووم. ته نیا دوو مانگ و شتییک (ههر چۆنیک بی سی مانگ ده بی) که مافی په ناهه نده ییم بۆ ده رجووه و په ساپۆرتیان داومه تی. ئیستا له مالم ده ژیم، شاریککی بچکۆله یه له باشووری سوید.

گله ییم لی نه که ی: من ههر له و رۆژه وه ی گه یشتوومه ته سوید تاکو ئه مرۆ زیاتر له حه وت نامه م بۆ ناردووی، بۆ ئیتالیا. به هه مان شیه، تانیای خوشکیشته، باوکیشته (له هه ولیر و له ئه سته میۆله وه).. ده زانم: به رده وام نامه یان بۆت ناردوو. راستییه که ی، ئیمه که سمان، نه مانده زانی که تۆ ئیتالیا ت به جی هیشته ووه و پروت کردۆته ولاتیکی دیکه. ئه گهر نامه و ناویشانی تازه ی خۆت بۆ مالتی باوکت نارد، ئه مه ناویشانه که یه تی:

(هه ولیر. نزیک ته ربیه. به رامبه ر ساحه ی ریمه کانی عه نکاوه

شوققه ی ماله ئاواره کانی که رکوک

قاتی یه که م. مالتی حه مه ر حیم که رکوک)

ئه مه ش ژماره ی ته له فۆنه که یه تی: ۲۸۶۳۰

ئه گهر ویستت راسته وخۆ هه والی بزانیته.

پیشم خۆشه که له به رلین ده ست ئیشیککی گرتوو و له هوتیلک کار ده که ی. راستییه که ی، باوکت، له وانه یه پتوبستی به یارمه تی تۆ هه بیته. خراب نییه ئه گهر جار جار، وه ک کوری هه مو خه لک، شتیکیان بۆ بنیتره وه!

بەلنى، دوو مىندالمان ھەيە؛ گەرەكەيان (سەما) كچە، ئىستى دەپ تەمەنى شەش سالى بىت؛ بچو كەكەشيان (سەميان) كورە، تەمەنى ئەويش سى سالى. بىگومان شاگەشكە دەپن ئەگەر خالى خويان بىيىنەو و بزانن خالىكيان ھەيە! تانيا ھەمىشە دەيگوت: «سەميان لە محەمەدى بىرام دەچى».

كاك محەمەد گيان،

زۆر زۆرم پى خۆش بوو كە لەناكاو نامەى تۆم بەدەست گەيشت و ھەوالتم زانى. ناشانم كى ناوئىشانى منى پى داويت (باخوا خىرى بنووسى!)، چونكە من لە ئەوروپا، بەتايىبە تيش لە سوئىد زۆر كەم خەلك دەناسم و برادەرم زۆر كەمن. تۆ ئەو ناوئىشانى منت لەكوئ بەدەست كەوتوو؟

تۆ وا پى دەچى ئاگادار نەبىت و نەزانىت: من زياتر لە دوازدە پۆژە ھەر بەدواى تۆدا دەگەرتم و دەمەوى بىتدۆزمەو. برادەرىكم ھەيە ناوى ئىبراھىم شەمىنى-يە، دوو بەدوور تۆ دەناسىت، پى گوتم كە كاتى خۆى تۆ لە فلۆرەنسا لەگەل كورتيك بەناوى پۆژيار، بەيەكەو شوقەيەكتان بەكرى گرتبوو. ئەو كاك پۆژيارە خرمى ئىبراھىم شەمىنى برادەرى منە. ئىتر ئەو كاك ئىبراھىم ناوئىشانى پۆژيارى برادەركەى تۆى بۆ ناردم و گوتى: «بچۆرە فلۆرەنسا، بۆ لای پۆژيار.. دلنابە دەيدۆزىتەو!». پاشان دىتم باوكىشت ھەمان ناوئىشانى تۆى لە فلۆرەنسا بۆ ناردم كە ھەمان جىگە بوو. ئىتر، بۆيە، من ھەستام، لە مالمووە بەرەو فلۆرەنسا بەرى كەوتم، بۆ ئەوئى تۆ بدۆزمەو!

بەداخەو، كاك پۆژيار ناوئىشانى تۆى نەدەزانى، دەيگوت: چونكە زۆر لەمىترە فلۆرەنساى جى ھىشتوو.. بەلام دواى چوار پىتچ پۆژ مانەوئەم لە فلۆرەنسا و سۆراغكرەم لە برادەرە كوردەكانت، برادەرىك لە فلۆرەنسا (خوا خىرى بنووسى!) ناوئىشانى برادەرىكى تۆى دامى (نەوزاد نەجىب پواندزى) لە پارىس؛ ئەويش باش بوو پى گوتم كە تۆ ئىستا لە بەرلین دەژىت. كەواتە من، ئەگەر ئەمرۆ ئەم نامەيەى تۆ نەگەيشتايەتە دەستم؛ دامابوو كە سەيىنى يەكسەر بەرەو بەرلین، بۆ

لای تۆ بەرى بکەوم. ھەرچەندە، سەبارەت بەوئى ناوئىشانى تەواى تۆم لە لا نەبوو، زۆر ھىلاک و ماندوو دەبووم ھەتا دەمدۆزىتەو؛ تەنانت كە ناوى خۆشت گۆريو، ئەمە ماناى واىە ھەر زۆر زەحمەت دەبوو بىتدۆزمەو. كەواتە ئەم ناوگۆرينى تۆ بوو كە ھەموو شتىكى لە ئىمە تىك داو و ھىچ نامەيەكى منىش و تانىاش نەگەيشتۆتە دەست! جگە لەوئى كە چەند سالى تۆ فلۆرەنسات بەجى ھىشتوو و ئەم ھەموو ولات و ئەم ھەموو شارانەى ئەلمانىات كوردوو؛ ناوى خۆشت گۆريو! منىش لىترە سوئىد و ئىتالىا و فەرەنسا نەما، لە ماوئى ئەم ھەفتەيەدا بەدواتدا نەگەرتم. ھەر چۆنىك بى، وەك دلن (لە ئاسمان بەدواتدا دەگەرتم و تۆ لەسەر زەوى بەردەستم كەوتى).

كاكە محەمەد گيان،..

ئەو ھەموو گەران و سۆراغكرەنى من بەدواى تۆدا تەنيا بۆ ئەوئەبوو كە منىش سۆراغى (تانيا) و مىندالەكانت لى بکەم! بزانم ناخۆ لەكوئ و چىيان بەسەر ھاتوو؟ چونكە من، قاچاغچىيەكان (ئەوانەى تانيا و مىندالەكانيان لە ئەستەمبۆلەو بەرى كوردوو) بەھىچ شىوئەيەك ناسم. تانيا دەيگوت كە يەكئىك لە قاچاغچىيەكان خرمى خالە ھەمەرەھىمە و كەركووكىيە، مىتمانەيان زۆر پىيەتى. دوتنىش نامەى يەكئىك لەو قاچاغچىيانەم لە ئەستەمبۆلەو پى گەيشتوو و ناوى «گەيلان گەرەنتى» يە. پى دەچى ھەمان ئەو قاچاغچىيەى خرمى باوكت بىت. گەيلان گەرەنتى كىيە؟ تۆ دەيناسىت؟ تەكايە، ئەگەر راستە كە ئەم قاچاغچىيە خرمى ئىوئە و دەيناسىت، بەزوترىن كات پەيوەندى پىو بکە و سۆراغى تانيا و مىندالەكانى لى بکە! چونكە لە نامەكەى خۆيدا كە بۆ منى ناردوو، ھىچ ژمارەى تەلەفونىكى خۆى بۆ من نەنووسىو. دلنباشم دەپ تەلەفونى ھەبىت! ئەم پىاو قاچاغچىيە، واتە گەيلان گەرەنتى، تاقە كەسئىكە كە ئەمرۆ بتوانى پىمان بلى: تانيا و مىندالەكان لەكوئ؟ من ھەر ئەمرۆ ئىستا - ھەر ئىستا - نامەكەى تۆم بەدەست گەيشتوو و وا دەمىودەست وەلامت بۆ دەنووسمەو. دواى تەواوكرەنى ئەم نامەيە، خۆيشم تەلەفونىك بۆ باوكت دەكەمەو و داواى ژمارەى تەلەفونى ئەو گەيلان گەرەنتىيەى لى دەكەم، بەلكو ئەگەر ژمارەكەى

له لا بیت و مِداتی... خۆم قسه یهک له گه ل گه یلان گهرهنتی خۆی دهکهم و بزانه داخوا تانیا و منداله کان گه یشتوونه ته کوئ و چیبان به سهر هاتوو؟! توش لای خۆته وه، تکایه، هه مان شت بکه و هه ولتیک بده!

گه یلان گهرهنتی له نامه که پدا نه ینووسیوه ئاخۆ تانیا و منداله کان به کام پتکه دا و به ره کوئ ره وانه کردوو؛ به لام باوکت، که ته له فۆنی بۆ دهکهم، هه میسه پیم دهلی «گه یشتوونه ته ئیتالیا، لای محهمه د». ئیتر منیش بۆیه ته نگا و بوم و چوممه ئیتالیا. ته نانهت دواي ئه وهی که له ئیتالیا ش گه رامه وه، له ناو فرۆکه خانه ی پارێسه وه، دیسان ته له فۆنیکم بۆ باوکت کرده وه، که چی دیسان هه مان شتی پین گوته وه: «گه یشتوونه ته ئیتالیا، لای محهمه د». باوکت، راستیه که ی، تا ئیستا، له وه زیاتر، نه یه توانیوه هیچ شتیکی دیکهم پین بلتیت! له وانه شه، له وئ، قاچاغچیه کان درۆی له گه ل بکه ن!

من پین ئه وهی بشحه ئیتالیا، گومانم له وه ههر هه بو که به راستی هاتنه ئیتالیا بۆ لای تۆ. به ههر حال، وه زعه که ئاوايه و تانیا خۆشی هه فته یهک زیاتره هیچ سه روه دا و دهنگو یاسیکی نییه. نه ته له فۆنیکم بۆ کردوو، نه نامه یهکی ناردوو. نازانم به خۆی و به دوو منداله وه له کوئین و چیبان به سهر هاتوو؟ ئایا پتکه یان لی هه له بووه؟ ئایا گیراون و سنوورداش کراونه ته وه؟ ئایا قاچاغچی قوئی بریون و شتیکی لی کردوو؟ یان به به حری ئیجه دا هاتوون و (خوانه کا!) له ئیجه خنکاوون؟! نازانم. به ته واده تی شیرزه و به دحال بوویه و نازانم چی بکه م؟ سئ رۆژه، له وه ته ی له فلۆره نسسا گه رامه ته وه، چاره که سه عاتیکی ش چیه له مال نه چوممه ته دهره وه: له ترسی ئه وهی نه وهک تانیا ته له فۆنیکم بۆ بکات! که چی ههر چاوه ری دهکهم و هیچ خه به رتکیان نییه! له کئ بیرسم؟ چی بکه م! نازانم چی بکه م. وه زعی دهروونی و ماددیشم لیره زۆر خراپه. هه موو شتیکم لی تیک چوو. کاتی خۆی، ئوتومبیل و خانووه که مان و ههرچی هه مانبوو فرۆشتمان و دامانه په ساپۆرتی ته زویر و پاره ی «سه فهر». له هه ولتر، وه لحاصل، ئیستا هیچمان نه ماوه. لیره ش، خۆت ده زانی، من ته نیا دوو مانگ و شتیکه په ناهه نده ییم بۆ

دهرچوو. ئه و پاره یه ی که له ماوه ی ئه م دوو مانگه دا له سۆشیالی ئیره وهرم گرت، ته نانهت به شی ئه م سه فه ره شمی نه ده کرد به ره و ئیتالیا و فه ره نسسا و گه رانه وه م. ههرچی پاره ی هه مبه و، به هه دهر چو، له پینا و هیچ.

تکایه ئاگاداریش به: چیت به ناو نیشانی پیتووم نامه م بۆ مه نووسه، چونکه ناو نیشانم گۆراوه و چیت له وئ نازیم. به م ناو نیشانه ی خواره وه نامه م بۆ بنیره که ناو نیشانی ماله عه ره بیکی فه له ستینین، دراوسیتی من، به لام به عه ره بی له سه ری بنووسه (لید الاخ فیدون)، ده مناسن، خۆم هه موو رۆژی جارتیک بۆ وهرگرتنی نامه کانم ده چمه لایان و ده گاته دهستم. ئه مه ناو نیشانه که یه:

Fewaz AL_ TAMIMI
Vasavagen 19 - B
Malmo

کاک محهمه د گیان،

من ناتوانم هه ندی شت هه یه ئیستا له باره ی خۆمه وه بۆت باس بکه م، چونکه من و تۆ ئه مه یه که م جاره - ئویش به نامه - یه کتر ده ناسین و ده ترسم به غه له ت لیم تی بکه ی، به لام ته نیا له وده ت تی بکه که من ئیستا باری دهروونیم زۆر خراپه و وه زعی ماددیشم به ته واده تی تیک چوو. ئیراده م به یه که جاری رووخواوه و نازانم چی بکه م و بۆ کوئ بچم؟! هه یچیشم پین نا کرئ. هه ز دهکهم بیه تنوکیک فرمی سک و عه رز قووتم بدا.

من هیوام ته نیا به وه هه بو که هاتبیتنه به رلین بۆ لای تۆ. ئه و ئیستا تۆ دلنیا ت کردمه وه که له لای توش نین. ئیتر چی بکه م؟ بۆ کوئ بچم؟ له کوئ بکه ریم؟ نازانم. خه ریکه میتسکم تیک ده چی. تیناگه م: چوونه ته کوئ؟ له کوئین؟ بۆچی ته له فۆنیکم بۆ ناکه ن؟ بیر ته نیا له یه ک شت دهکهمه وه: قیزه یه کی تورکیا وهرگرم و بچمه ئه سه مبول، بۆ خۆم له ئه سه مبول به دوا یاندا بکه ریم. ئه ویش جاری پیم نا کریت و تا ئیستا بریارم نه داوه. راستیه که ی، ده بی پاره یه ک بۆ ئه و سه فه رم به ره و ئه سه مبول بیتنه دهستم ئنجا ده توانم. جگه له وه ش خۆت ده زانی: ماوه یه کی زۆری پین ده چی تا قیزه ی تورکیات ده دهنی. ههر

چۆنیک بیت، ئەمشەو تەلەفۆنیکت بۆ دەکەم و بەتەلەفۆن هەندێ قسە دەکەین.

من پراستییه‌که‌ی، ئەمڕۆ بەیانی، دوای ئەوەی که نامە‌که‌ی تۆم بەدەست گەیشت و خۆتندەمەوه، بۆ ئیوارە‌که‌ی یەكسەر دەبوایە ماله‌که‌م چۆل بکەم و ئەم خانووه (ئەم ناوێشانە‌ی ئیستام بەجێ بێلم). ئیتر بەداخه‌وه، تەلەفۆنە‌که‌شم له قیس چوو، ئەگینا ژمارە‌ی تەلەفۆنی خۆم دەدای و دەتوانی تۆ تەلەفۆنم بۆ بکەیت.

هەر چۆنیک بێ، گرنه‌گه: تۆ خۆشت پە‌یوه‌ندی بە‌قاچاغ‌چیه‌که‌ی ئەسته‌مبۆله‌وه بکە، که ناوی گە‌یلان گە‌ره‌نتیه‌. ئەمە‌ی خواره‌وه ناوێشانە‌که‌یه‌تی. ژمارە‌ی تەلەفۆنە‌که‌ی خۆی بۆم نه‌نوسیه‌وه. «له‌وه ده‌چێ ئەم قاچاغ‌چیه‌یه‌ ژمارە‌ی تەلەفۆنی خۆیان نه‌دەنه باوکی خۆشیان!». بە‌لام خراپیش نییه‌، وه‌کو گوتم: ئەگەر تەلەفۆنیک بۆ باوکت بکەیت و ژمارە‌ی تەلەفۆنە‌که‌ی له‌ ئەو وه‌رگرت. چونکه‌ وه‌ک باسی ده‌کەن، ئەو گە‌یلان گە‌ره‌نتیه‌ خزمی خۆش‌تانه و ده‌بێ تەلەفۆنە‌که‌ی، له‌لای باوکت هه‌بێ.

Geylan GERENTI
Tarlabsi Cadasi N. 93 / 1
Beyoglu . ISTANBUL

ئیتێر تکیا به‌ تۆ خۆت تەلەفۆنیک بکە و بزانه‌ ئەو قاچاغ‌چیه‌ کێیه‌ که‌ خزمی ئێوه‌ و جیتی متمانه‌یه‌! چونکه‌ وه‌کو پێم گوتی: ئەو گە‌یلان گە‌ره‌نتیه‌ ئەمڕۆ تاکه‌ که‌سیکه‌ که‌ بتوانی پێمان بلێ تانیا و منداله‌کان له‌کوێن! ئەگینا کێ به‌رپرسیاره‌ له‌ چاره‌نوسێ تانیا و ئەو منداله‌کان؟ چیه‌یان لێ هاتوه‌؟ هه‌روه‌ها هه‌ز ده‌کەم تەلەفۆنیک بۆ هه‌ولێریش بکەیت، بۆ باوکت، به‌لکو بزانیته‌ هه‌والی تازە‌ی ئەو چیه‌؟ ئیتێر، محە‌مه‌د گیان، هه‌رچی شتیکی دیکه‌شت له‌ده‌ست دێت، لای خۆته‌وه‌ بیکه‌! چونکه‌ من لێره‌، به‌راستی، هه‌موو شتیکی خۆم له‌سه‌ر دانا و باری ده‌روونی و ماددیم، وه‌کو پێم گوتیت، زۆر خراپه‌. خه‌وم نه‌ماوه‌. که‌ ده‌شنووم هه‌میشه‌ خه‌ونی ناخۆش ده‌بینم...

له‌باره‌ی ئەوه‌شه‌وه‌ که‌ پیاوینکی (وه‌ک تۆ ده‌لێی له‌وانه‌یه‌ قاچاغ‌چی بیت) هاتۆته‌ لای تۆ و گوتویه‌تی که‌ گوايه‌ (شه‌ش هه‌زار و پینج

سه‌د دۆلاره‌که‌) تۆ خواره‌وتیه‌! دلنیا به‌ کاک محە‌مه‌د گیان: من به‌هه‌موو شتیکی پڕوا بکەم به‌مه‌ پڕوا ناکەم. ئەمه‌ له‌ ئەخلاقێ تۆ و مائی ئێوه‌ ناوه‌شیته‌وه‌. به‌لام تکیا به‌، به‌چۆره‌وه‌ لای ئەو پیاوه‌ عه‌ره‌به‌ قاچاغ‌چیه‌ و لێی بکۆله‌ره‌وه‌: بزانه‌ مه‌سه‌له‌که‌ چیه‌؟ چۆنه‌؟ له‌ هه‌موویشی گرنه‌گتر سۆراغی ئەوه‌ی لێ بکە که‌ تانیا و منداله‌کان ئیستا له‌کوێن؟ ئەمه‌، ئیستا، له‌ هه‌موو شتیکی گرنه‌گتره‌. چونکه‌ من پێم وایه‌، وا ده‌رده‌که‌وتیت، که‌ که‌سیک (هه‌بێ و نه‌بێ قاچاغ‌چیه‌!) له‌وانه‌شه‌ سه‌ر به‌هه‌مان جه‌ماعه‌تی خۆشیان بیت) قۆلی تانیا و قۆلی گە‌یلان گە‌ره‌نتی-شی برییت! هه‌رچۆنیک بێ، من وا تی ده‌گه‌م: تانیا و منداله‌کانی من بوونه‌ته‌ قوربانیه‌ سه‌خافاتی ئەو قاچاغ‌چیه‌یه‌ که‌ «گە‌یلان گە‌ره‌نتی» له‌ ئەسته‌مبۆل سه‌رکرده‌یانه‌. به‌لام نازانم چۆن؟! وا پێم ده‌چێ یه‌کیک له‌ قاچاغ‌چیه‌کان (هه‌ر له‌ جه‌ماعه‌تی خۆیان) خیانه‌تی کردییت و پاره‌که‌ی خواره‌وتی: له‌و نێوانه‌شدا تانیا و منداله‌کان تووشی چورقه‌تیک هاتن! نازانم.

تانیا و منداله‌کانی خوشکی خۆت له‌بیر بیت، تکیا به‌.

چاوه‌ڕێی وه‌لامی به‌په‌له‌تم. ئەمشەو خۆشم تەلەفۆنیکت بۆ ده‌کەم.

من جاری خوا حافیز

فه‌ره‌یدوو

۲۱

من له‌ رۆژی (۲۰۰۲/۳/۱) گه‌یشتمه‌ پاریس به‌مه‌به‌ستی تازه‌کردنه‌وه‌ی په‌ساپۆرتە‌که‌م، که‌ هه‌ر له‌ سالی (۱۹۹۶) وه‌هه‌ کۆتایی پێ هاتبوو.

له‌ شاری پاریسه‌وه‌، دوای تازه‌کردنه‌وه‌ی ئیقامه‌که‌م و وه‌رگرته‌ی په‌ساپۆرتی نویی فه‌ره‌نسی، گوتم: «فرسه‌ته‌، با سه‌ریکیش له‌ هه‌ندێ له‌ براده‌رانم له‌ سويسرا بده‌م و ئنجا بگه‌رێمه‌وه‌ هه‌ولێر».

دووه‌مین رۆژم له‌ شاری ژنیف، ئیواره‌یه‌کی به‌هاری خۆش بوو، له‌ناو کافیه‌تریایه‌کی جوانی زێره‌وشاندا، له‌ ته‌نیشته‌ بانقییک، پێش ئەوه‌ی سواری شه‌مه‌نده‌فه‌ر بێم و به‌ره‌و لای (جه‌وده‌تی هاوریم) به‌رێ بکەوم، دیتم

لە بەرامبەرەم، پیاویکی سەر رووتاوه، شەپقەیهکی رەشی لەسەر مێزەکەیی بەردەم خۆی دانابوو و بەردەوام تەماشامی دەکرد؛ لێم ورد دەبۆوه.

نیگای ئەو پیاوه نیگایەکی ئەورووپیانە نەبوو؛ تەنانەت ئادگارشی، بەتەواوەتی لە ئادگاری پیاویکی رۆژەهەلاتی دەچوو. جگە لەمەش، من - بۆ خۆبەشم، لە شوێنی خۆمەوه کەوتە بیرکردنەوە: من ئەم پیاوهم لەکوێ دیوه؟ بۆچی ئاوا سەیرم دەکا؟ کێیە؟

من بەردەوام بیرم دەکردەوه، لەناکاو بینیم کابرا لە شوێنی خۆی بەرز بۆوه، ورده ورده لە مێزەکەیی من نزیک کەوتەوه و پێکەنی. بێ دڵ لە دڵ دان، بەکەیفخۆشییەوه نەختیک نوشتایەوه و پەنجەیی بۆ من درێژ کرد و پێکەنی، گوتی:

- تۆ دکتۆر فەرهاد نیت؟

گوتم: با

- د. فەرهاد پیربۆل؟

گوتم: بەلێ، با. برای بچووکتەم.

دەستیکی لەسەر کورسییەکەیی بەرامبەرەم بوو، بەدەستەکەیی دیکەیشی شەپقە رەشەکەیی خۆی گرتبوو. وەک ئەوەی گالتەم پێ بکا یان بیرەوهریبەکی خۆشی بیریتهوه، گوتی:

- ئەو دکتۆر فەرهادی داینابوو خۆی بسووتینی؟

منیش پێکەنیم، گوتم:

- بەلێ..

ئینجا بۆ ئەوەی لەوه زیاتر تەریق نەبمەوه، گوتم:

- فەرموو دانیشە!

دانیشت.

من دەمێک بوو بیرم لەوه دەکردەوه: ئاخۆ ئەم پیاوهم لەکوێ دیوه؟ کێیە؟ لە ناکاو بەبیرم هاتەوه! خەریک بوو لە خۆشییان هاوار بکەم:

- ئی..ئی..ئی..! چۆنی؟

هەستامەوه سەریی:

- مامۆستا فەرەیدوون!

لەنێوان کورسی و مێزەکانەوه هاتینە دەرەوه و بەشەوقبێکی زۆرەوه باوەشمان بەیەکتەردا کرد. ئەو گوتی:

- ئەوه لێره چی دەکەیی!

- چۆنی؟

گەراییهوه شوێنی خۆمان و دانیشتین، دوو قاوەمان بانگ کرد. من پێم گوت:

- دەبی بمبووری، مامۆستا، کە نەتەناسیبییهوه!

- ئاخێ تۆش.. زۆر گۆراویت.

مامۆستا فەرەیدوون، لە قوئای ئامادەیی، لە دواناوەندیی (شاكر فەتاح) لە هەولێر، دەرسی کیمیای پێ دەگوتین. گوتم:

- بەبیرمه، جەنابت، تەنیا سێ مانگ دەرس تەبێمە گوتەوه.

گوتی: لەوانەیه.

ئینجا گوتی:

- بەلام من باش دەتەناسم.

لەم کاتەدا تەماشای تەپلەسەرە رووتاوهکەیم دەکرد، کە جارێ بەپرچیکی پر و لوولی زەردی جوان داپۆشراوو، گوتم:

- دەستت ماچ دەکەم. برای گەورەیی، مامۆستا فەرەیدوون!

بە کەیفخۆشییەوه گوتی:

- جار جار دەتبینین لە سەتەلاییتی پارێتی!

- بەلێ.

- وا بزانم بەرنامەیهکت هەیە؟

مەبەستی، بەرنامەیی (پۆناهی) بوو. بیست و سێ زنجیرەم لەو بەرنامەیه لە کەنالی ئاسمانیی Ktv پێشکەش کردبوو. گوتم:

- راست دەکەیی، بەلام ئێستا پام گرتووه.

- ئەدی ئێستا چی دەکەیی؟

- لە هەولێرم.

- له ته له فزیون ئیش ده که ی؟

- نه خیر، مامۆستام له کۆلیژی پهره وړده، له زانکۆی سه لاهه دین له هه ولیر.

به هه مان تاسو ووه (که له وانه یه ئه م تاسو ووه ی، زیاتر بۆ غه ربی کردنی کوردستان بوو ییت) گوتی:

- هه موو جار ی که له ته له فزیون له سه ر شاشه ی سه ته لایت ده تبینم، له دلی خۆمه وه هه سوودیت پێ ده به م! ده لیم: ئه م پیاوه چۆن توانی بریار بدات و به یه کجاری بگه ریته وه کوردستان؟

گوتم: چی بکه م! هه ر به کی که له ئیمه زرووفیکی تایبه تی هه یه .

گوتی: له م ماوه یه رۆمانیکت بلاو کردبووه و له سلیمانی شکاتیان لیت کردبوو.

من زۆرم پێ خوش بوو که دیتم ئه م مامۆستایه له ئه ورووپا هینده ئاگاداری ناوه وه ی کوردستانه و به دوا ی هه واته رۆشنیرییه کانی شدا ده چی. گوتم:

- باش ئاگاداری ره وشی کوردستانیت!

- جاره جار له ئه نته رنیت لاپه ره ی رۆژنامه و گوڤاره کان ده که مه وه .

پرسیم: جه نابت لیره ده ژ ی؟

گوتی: لیره. له ئه مستردام. له ژنیف. له برۆکسل. له رۆما... له م ناوه م ئیت. دیم و ده چم.

هه زم ده کرد بزانه به چی و چۆن ده ژیت. لیم پرسی:

- کارت چیه ی؟

ده ستی له سه ر شه پقه ره شه که ی دانا:

- کاسبی ده که م.

- ژن و مندالت... له گه لتن؟

- ته لاقیان دام.

من باش تینه گه یشتم مه به ستی چی بوو، گوتم:

- ببوره ؟

به بی باکی و بی بایه خیه کی ئه و تۆوه که له هه ستیکی قوولی بیه ووده ییه وه هات بیت، گوتی:

- ده بی بلیم «ژنه که م... ته لاقی دام».

هه ندیک شه رمم کرد لیتی بپرسم «بۆچی»، گوتم:

- چۆن؟

به ناوده ستی، تۆپه له دوو که له کانی جگه ره که ی منی له خۆی دوورخسته وه:

- کاک دکتۆر، من یازده سال زیاتر له سوید ژیا م. هه ست ده که م که س وه ک من ئه م ئه ورووپایه ناسیت.

مامۆستا فه ره یوون دیار بوو گر ی کویره یه کی قورس له سه ر دلی هه بوو، ده یووست بیکاته وه! من بیده نگ بووم، هه ستم ده کرد ئازاریکی گه وره چنگی له رۆحی ئه م پیاوه ناسکه گیر کردبوو. ماوه یه ک بیده نگ، هه یج قسه ی نه کرد. هه ستم کرد ده یه و ی بگری. له ناکاو گوتی:

- سۆزانی...

من له و دیو ئا دگار و دل له رزین و قو لپی گریانی مامۆستا فه ره ی دوونه وه، هه ستم پێ کرد: زو لمیکی گه وره ده ره ق به م پیاوه بی تا وانه کراوه! هه یچ نه گوت.

قسه کانی، ده تگوت خو ئنیکه و له برینیکی قو ل داده چۆر ی:

- من هه رچی مال و مو لک و سامان و هه یزی خۆم هه بوو (له کوردستان و له سویدیش) له سه ر ژنه که ی خۆم دانا. هه مووم به هه در دا له پیناو ئه و ی که ژنه که م له هه ولیره وه بگاته سوید. ئه و کاته، له مالۆ ده ژیا م.

- ئه مه که ی؟

- پا زده سال یک پین ئه مرۆ. ئیسته ش هه ر مان دووی و هه لاکه تی ئه و ساله سه ختانه م هه ر له گیان ده رنه چووه. به کار کردن، به قه رزوقۆل، به مه ئاساتیکی زۆره وه... هه ر چۆنیک بی توانیم له ریکه ی ئه سته مبوله وه بیانگه یه نه مالۆ بۆ لای خۆم. سی سالان به رده وام ناو میترۆ و ئاوده سخانه و گو رستانه کانی مالۆم پاک کرده وه... ئنجا دوا ی ئه وه ش

چووم، وهک زندانکراوه موئه ببه دهکان، بلوکم دهکیشایه وه، کریکاریم دهکرد: بهس له پیناو نه وهی بتوانم له ژیر نه و قهرزه زوره بیه دهروه که «تانیان خان» و دوو مندا له که مم پین گه یاندبووه لای خویم.

ماموستا فهره یدوون، ناارام، ههر دهمه و چاوی بو لایهک دهگیرا. بهسه ری په فجهی شایه قمانی، دهیکوتیه بهردهم میزه کهه. چاوه پر فرمیسه که کانی کرده من:

– بوچی لیم ناپرسی «نهی پاشان»؟

من به هیچ شیوه یهک نه مده زانی بتوانم دلّی نه م پیاوه برینداره بدهمه وه.. به تاییه تیش له بهر نه وهی کاتی خوئی ماموستام بوو، شهرمم دهکرد لیبی بپرسم:

– خوئی داوای لیت کرد ته لاقی بدهیت؟

گوتی: نه.

– نهی؟

– پیش نه وهی ته لاقیشی بدهم، دهستی له گه ل «سویدیه که» تیکه ل کردبوو.

– ناخوشتان له گه ل یه کتر هه بوو؟

– من هه رگیز بئی دلّی نه وم نه ده کرد.

– له گه ل یه کتر نه ده گونجان؟!

– نازانم.

– نه دی چی بوو؟

– رۆژیک له ناکاو گوتی: «ده زانی فهره گیان؛ نه لقه ی زهواج ده تبه ستیتته وه؟!».

گوتم: «چۆن؟».

گوتی: «ژیان لیره له دهره وهی ئیلتیزاماتی زهواج و میرد، خوشتره».

گوتم: «ئاخر...»

گوتی: «ئاخری پین ناوئی...»، «ژنی کورد به راستی که ده گاته نه وروپا ئنجا له وه تی ده گات که له ولاتی خوئی چ زولم و زۆریکی لی ده کریت. که

ده گاته نه وروپا ئنجا له وه تی ده گات که نه وروپا چ ماف و نازادییه کی ره ها و بئی سنووری بو ئافرهت دابین کردوه!».

فهره یدوونی کوئه ماموستای کیمیا، غه مگین غه مگین، دریزه ی به قسه کانی خوئی دا و گوتی:

– من ده زانی: دۆسته سویدیه که ی، نه ندای ده سته ی بالائی ریک خراویکی فه مینیسته کانی سوید بوو. من نه وپه ری نازادیم پینی به خشیبوو: ته نانه ت نه گهر هاموشوئی ریک خراوی فه مینیسته کانیش بکات. دۆسته سویدیه که ی خویشی ههر له وئی دۆزیبووه.

ماموستا فهره یدوون، ئنجا قورگی پر له گریانیک زور کوئن، که وته وه هه لپشتنی سکا لاکانی:

– تانیان ده شیرانی که من جارئ هیشتا قهرزی سالانی رابردوم به ته واو ته تی نه داو ته وه: نه و قهرزه قورسانه ی که بو هیئانه دهره وه ی نه وان، له ماله کوردیک و له ماله فه له ستینییه کی دراوسیمانم وهر گرتبوو.. که چی نه و زور به جور نه ت و راستگو یییه وه گوتی:

– دهمه وئی شتیکت پینی بلیم.

– چیه؟

تانیان گوتی:

– هه ز ده که م له مه و دوا هه ردوو کمان نه لقه کانی په فجه مان فری بدهین.

– نهی پاشان؟

– دوا ی ته لاق؟

– به لئی؟

– دوا ی ته لاق و جودابوونه وه مان به سی مانگ، میردی به سویدیه که ی دۆستی خوئی کرد.

– نه دی مندا له کانتان؟

– دوو مندا لمان له یه کتر هه بوو. سه ما و سه میان. جار به جار ده چم ده یان بینم.

من سه یریک کاتر میرم کرد، ته نیا چاره که سه عاتیکم مابوو؛ ده بوايه

بگەمە وێستگە و سواری شەمەندەفەر بێ: بەرەو لای جەودەتی ھاوڕێم بەرێ بکەوم. مامۆستا فەرەیدوون، پێش من، ھەستایەو سەر پێ و گوتی:

– دکتۆر فەرھاد؛ زۆر خوشحال بووم کە ئەم چەند دەقیقەیە لە ژنیف پێکەو بووین..

ھەستامەو. بەشیوەیەک کە دلی بدەمەو و ھیوای بەھێزبوونی ئیرادەی بۆ بخوازم، توند دەستیم گوشتی:

– ھیوای بەختەو ھەریت بۆ دەخوازم.

لە پێش دەرگای کافیتریاکە، پێی گوتم:

– تۆ پۆمان دەنووسیت.

گوتم: جار بە جار.

گوتی: بۆچی ئەم بەسەرھاتە راستەقینەیە من ناکەیتە ناوەرۆکی پۆمانیکت؟

من لچک و لیتی پالتۆکە خۆم دەھێناوە بەرێک، گوتم:

– ئەگەر بشیکەمە چیرۆک، لە کوردستان کەس باوەرم پێ ناکا..

– بۆچی؟

– دەلێن «ئەوروپا ئەمە نییە کە د. فەرھاد باسی دەکا...».

لەپێش دەرگای کافیتریاکە، دووبارە، لەگەڵ مامۆستا فەرەیدوونی دەرسی کیمیا، باوەشمان بەیەکتەردا کردەو و توند توند دەستی یەکترمان گوشتی:

– خوا حافیز..

کاتێ مامۆستا فەرەیدوونم بەجێ ھێشت و بەتەواوەتی لیتی دوور کەوتەو؛ لەناو شەمەندەفەرکەمدا، سەرلەنوێ، دیمەنی مامۆستا فەرەیدوون دەھاتەو پێش چاوم: شەپقەییەکی رەش و پالتۆییەکی رەش و پیتاویکی شینی پۆشیبوو؛ غەریب غەریب، خواحافیزی لە پۆژانی رابردووی خۆی دەکر.. پیاویکی شەپقەییەکی پالتۆییەکی پیتاوشین، بەسەر ئەم شەقامە ئاوارەیی ئەوروپاوە، دەمدیت: ھەنگاوەکانی، ئاوریان لە رابردوو دەدایەو و ھۆن ھۆن دەگریان...